

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
04
2023

zpravodaj města Tišnova a okolí

Zápis do škol a školek

Smuteční síň dokončena

Rozhovor s Jaroslavem Musilem

Slavnosti a svátky našeho kalendáře

KVĚTY JARA

Málo na sníh bohatá zima pomalu přechází nesmělými krůčky do prvních dnů jara. Málo platné, březen, za kamna vlezem. A tak řada umění milovných zamířila do Galerie Josefa Jambora na workshop, tentokrát na téma linorytu. Nejvýznamnější akcí měsíce byl jistě reprezentační ples města v sále sokolovny. To kino hostilo vyhlášení nejlepších sportovců roku okresu Brno-venkov. Ale nejvíce zaujal Tišnov až v České televizi svou výstavou Retrogaming v Muzeu města, kam se o výstavě vydala natočit spot redakce pořadu Tamtam Děčka ČT. (vv)

Fotografie: Radka Kaclerová, Vladimír Vecheta, iVysílání ČT, Kristýna Musilová, Tomáš Křišťan

OBSAH

Titulní strana:
Tanečnice Verónica Vítová Roa
na Reprezenačním plese
města Tišnova
Foto: Tomáš Křišťan

Radnice informuje 4
Sdělení zastupitele 10

Na návštěvě 11

Vzdělávání 13

Náš rozhovor 18

MěKS 20

Kultura 23

TIC 26

Tišnovsko 28

Téma 31

Spolkový život 36

Sociální péče 38

Historie 42

Příroda 46

Malá encyklopedie Tišnovska 49

Děti a mládež 50

Životní styl 52

Sport 55

Kam v Tišnově 56

TIŠNOVSKÉ NOVINY

ročník XXXIII.

vyšlo 30. 3. 2023

číslo 04 / duben 2023

Vedoucí střediska: Lenka Šebečková

Redakce: Vladimír Vecheta, Václav Seyfert,
Zlata Ptáčková, Jiří Dvořák, Kristýna Musilová

Inzerce: Vladimír Vecheta

Grafika/sazba: Kateřina Válková

Korektura: Ivana Velecká

Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 05/2023

vyjde 6. 5. 2023

uzávěrka textů 19. 4. 2023

uzávěrka inzerce 17. 4. 2023

Tišnovské noviny v elektronické verzi:

www.tisnovskenoviny.cz

SVÁTEK JARA NEBO ZMĚNY

Vladimír Vecheta

Milé čtenářky, milí čtenáři Tišnovských novin, probouzení přírody z letargie chladných měsíců nenechává klidným ani člověka. Ale zatímco přechodové činnosti a s nimi spojené rituály během celého roku zahrnují aktivity zpracování a užívání plodů i situací běžných běhu života, jaro představuje v roce výjimečný prvek – období, které má v sobě náboj až transcendentní. Pohled na proměnu, kterou prodělává příroda na cestě ze zimy do jara, evokuje člověku zkušenost jemu osobně neznámou, ale přesto podvědomě touženou – **zmrtvýchvstání**. Nový začátek, nová šance... Kdo by si nepřál, začít znova po neúspěchu tam, kde se mu ještě dalo předejít, kdo by nechtěl šanci na nový život, když ten současný se jeví tak zpackaný. Opakování, které si příroda užívá každý rok. Tak co na to člověk?

Staří Řekové měli pro nás lidi jeden recept. Říkali mu slovem **metanoia** (μετάνοια) a znamenalo „změna smýšlení“. V rétorické oblasti to znamenalo „opravu“, odvolávám své dosavadní vyjádření a postoje, abych je mohl podat lepším způsobem. Teologická interpretace jej vyložila pojmem „**pokání**“, které ve spojení s velikonočním cyklem představoval metanoiou jako „lítost nad dosavadními chybami“ a „nápravu v jednání a myšlení“. Moderní psycholog Carl Gustav Jung označil metanoiou formu **sebeuzdravení**. Jak se zdá, i člověk má šanci na nový začátek. Jeho vnitřní svět ale určuje stav mysli. Když v mysli zuří mráz a bouře, nic na tom nezmění vnější teplo jarního vánku. Když připustíme myslí možnost změny, jiný pohled, nový

postoj, odpuštění, přijde jaro a možná i zmrtvýchvstání i do našeho života.

Malé zamyšlení nad **cyklem celého roku** a jeho možným prožíváním v inspiraci z kalendářů našich předků či jiných kulturních přístupů je v podtextu tohoto našeho jarního probuzení a možné změny v životě více upuštění od nářků a škarohlídství a životaschopnější pohled na svět. Jak říká i respondent **našeho rozhovoru Jaroslav Musil**: „*Bez aktivity je život jen čekání na smrt.*“

Věříme, že Vám v hledání vhodné inspirace k aktivitě přináší i toto vydání Tišnovských novin. A abychom byli konkrétnější, nenechte si ujít první jarní sérii koncertů na MěKS, ať už půjde o velkoformátové **koncerty** v sále či kině nebo klubovější večery z nabídky **kavárny Coffein**. Zavítejte do knihovny na přednášku Jana Šafaříka nebo spojte kulturu s výletem do **Železného**, kam vás zvou na **Bluesovou pomlázku** nebo **Košt pálenek**.

K výletu vás můžou inspirovat i pozvánky a články z přírody i historie, ať už Vás upoutá rod pánů z Pernštejna, putování po proudu Libochovky, návštěva v obci, kterou dosud neznáte, nebo toulka pod **jarní hvězdnou oblohou**. Začátkem dubna nakoukněte i na pulty knihkupectví, vedle nových tipů tu možná upoutá obálka knihy **Via Czechia – Centrální stezka**. Ta by měla turistické náruživce zvláště zajímat, protože pojednává o dálkové trase a jejích cílech napříč Tišnovskem! Jak se dočtete v samostatném článku.

Ať je pro vás dubnová dávka tišnovského čtení nábojem pro hutné prožívání jara.

TIŠNOVSKÉ NOVINY 04/2023. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází měsíčně s výjimkou letního dvoučísla. Vydává město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, IČ: 002 82 707, výrobou je pověřeno Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Zpravodaj je distribuován ZDARMA do všech domácností města. Tišnovské noviny lze také zakoupit za jednotnou cenu 25 Kč (včetně 10 % DPH) ve vybraných prodejnách. Za obsah odpovídá Komise pro komunikaci a média, jejímž předsedou je Karel Maláška. **Příspěvky a podněty** lze podávat v úřední hodiny na **Městském kulturním středisku Tišnov**, Mlýnská 152, **ST 9.00–15.00** editorovi Vladimíru Vechetovi, **tel. 777 706 714, noviny@kulturatishnov.cz**. **Inzerce** lze objednávat tamtéž ve stejných úředních hodinách u **Vladimíra Vechety, tel. 777 706 714, reklama@kulturatishnov.cz**. **Osobní inzerce (vzpomínky a blahopřání)** lze podávat v **TIC Tišnov**, náměstí Míru 120, v čase otevírací doby. Rozsah příspěvků se řídí technickými parametry pro jejich přípravu. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit. Fotografie, u nichž není uveden autor, jsou ilustrační a pocházejí z volně šiřitelného zdroje. Plošná inzerce a jiné grafické prvky jsou přijímány pouze v obrazových formátech (pdf, jpg, png apod.) a dobré tiskové kvalitě dle technických parametrů pro přípravu inzerce – nebudou už redakcí nijak upravovány (možná individuální domluva s grafikem). Platit fakturu lze na základě písemné objednávky. Ceny inzerce se řídí platným ceníkem. Své příspěvky dodávejte včas a ideálně průběžně. V případě zaslání po uzavěření nebudou přijaty a otištěny. Zájemci o **předplatné Tišnovských novin** se mohou přihlásit na **tel. 777 706 714** nebo na **noviny@kulturatishnov.cz**, případně prostřednictvím klasické pošty směřované na Městské kulturní středisko, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov.

ZE ZÁPISNÍKU MÍSTOSTAROSTY

Martin Sebera

Vážení spoluobčané, dnešní zápisník místostarosty věnuji novinkám z oblasti **moderních technologií**, na které se hodláme v nejbližších měsících a letech zaměřit. Tento pojem je velmi široký, a proto vyberu některé z nich.

1. Komunitní energetika. Na základě trendů a vývoje cen komodit, vnějších faktorů, jakými jsou válka na Ukrajině, období celosvětového zmatku po covidu, je zlepšení energetické soběstačnosti a udržitelnosti města velkou výzvou. V rámci komunitní energetiky může obec spolupracovat s obyvateli a místními podnikateli na výrobě a distribuci energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou zejména solární či jiné elektrárny, bioplynové stanice nebo malé vodní elektrárny. Implementace komunitní energetiky v obci není snadný proces a vyžaduje spolupráci a podporu ze strany obyvatel, místních podnikatelů, vládních institucí, legislativy a dalších zainteresovaných stran. Je důležité připravit si plán a zvážit finanční, technické a regulační výzvy. V letošním roce jsme se zaměřili v rámci fotovoltaických elektráren na čtyři objekty na městských budovách, které budou mít zajímavý ekonomický přínos. Realizace bude postupná, tak jak nám to povolí regulace distributora a zejména technický stav budov. Pokud bychom dokázali v průběhu tohoto a příštího roku dokončit např. tři sluneční elektrárny (ZŠ Smíškova, ZŠ nám. 28. října a koupaliště), dosáhneme ročních úspor kolem 1 mil. Kč, což s sebou nese úsporu v odběru elektřiny a malý zisk za prodej. Celková investice má předpokládanou návratnost v horizontu sedmi let, při 20–25leté záruce výkonu fotovoltaiky.

2. Místní akční skupina MAS Brány Vysočiny založila spolek Enerkom Tišnovsko, jehož jsme jako město Tišnov členem. **Připomínám, že tento spolek nabízí bezplatné konzultace všem občanům, spolkům a firmám na Tišnovsku z oblasti energetických úspor.** Hlavním cílem spolku je v budoucnu po přijetí legislativy zprostředkování nabídky a poptávky mezi výrobcí energie a odběrateli, osvětu mezi občany, jak mohou uspořit energii a jaké mají možnosti při výrobě energie. Cílem spolku bude zajištění nižších cen, úspor a bezemisních dodávek energie pro místní komunitu. Úspěšná implementace komunitní energetiky bude velkým krokem směrem k udržitelnější budoucnosti, která bude mít prospěch pro místní obyvatele a životní prostředí.

3. Dalším tématem je vysokorychlostní internet, který je dnes již nezbytností pro efektivní rozvoj a fungování moderní obce. Vysokorychlostní internet umožňuje obyvatelům pracovat z domova, poskytuje přístup k online vzdělávání, zdravotní péči a mnoha dalším službám, které jsou dostupné online. Výstavba vysokorychlostního internetu v obci v roce 2023 je aktuálně postavena na spolupráci s místními a globálními poskytovateli internetových služeb. V březnu jsme se potkali na radnici se zástupci velkých i lokálních poskytovatelů internetu a shodli jsme se zejména na koordinaci městských staveb s investičními záměry poskytovatelů. Město bude s předstihem informovat o termínech a rozsahu oprav komunikací a chodníků a vybídné poskytovatele k připoložení jejich infrastruktury.

Martin Sebera.

4. Od loňského podzimu máme Komisi moderních technologií jako poradní orgán Rady města. Tato komise je složena z odborníků, kteří jsou ochotni a schopni poradit Radě právě s oblastmi, jako jsou: problematika úspor – od perlatorů na vodní baterii, což je drobná součástka v ceně cca 100 Kč, která dokáže ušetřit i 70 % spotřeby vody, přes postupnou výměnu a přechod na LED osvětlení například na veřejném osvětlení, neboť veřejné osvětlení je největším „žroutem“ financí za elektřinu, až po nasazení tepelných čerpadel v městských budovách. Dalšími tématy budou elektronizace žádosti o městské dotace. Na online systém přihlášek v rámci zápisů do mateřských a základních škol jsme si rychle zvykli a už je bereme jako

standard. Drtivá většina z nás je zvyklá nakupovat zboží v e-shopech. Některé vybrané služby města bychom rádi také nabídli v „městském e-shopu“, a to např. možnost zaplatit poplatky za komunální odpad a psa, možnost propojit agendy s Portálem občana aj. Určitě přijde na řadu téma elektromobility, chceme spustit interaktivní územní plán, na první pohled neviditelnou, ale velmi silnou podpůrnou aktivitou bude elektronizace pasportů, BIM modely v otevřeném formátu aj. Už nyní všechny městské investice respektují technologie pro podporu hospodaření s vodou a pro adaptaci a mitigaci klimatických změn. Předseda komise Moderních technologií je Tomáš Ondráček a moc se těším na naši spolupráci.

5. Drobný střípek na závěr. Členové Rady města i zastupitelé dostávají materiály už jen v elektronické podobě. Pro zajímavost počet stránek, které Rada projednala v roce 2021, byl 10 619, v roce 2022 7 852. Zastupitelé projednali materiály v roce 2021 o celkovém počtu 3 149 a v roce 2022 2 769 stran. Počet radních je pět, zastupitelů patnáct. Za roky 2021 a 2022 to bylo cca 181 tis. stránek. Nyní už materiály netiskneme.

6. A úplně na závěr prozradím, že při psaní tohoto článku jsem použil umělou inteligenci ChatGPT.

TIŠNOVSKÁ SMUTEČNÍ SÍŇ OTEVŘENA

Kristýna Musilová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Na konci roku 2022 byla dokončena jedna z aktuálně největších investičních akcí města Tišnova – stavba smuteční síně na novém hřbitově. Jde o budovu, která charakterem svého účelu nepřináší příjemné pocity, přesto se jedná o moderní, architektonicky zajímavou stavbu, která se stala dominantou severního cípu Tišnova.

Netradiční stavba s moderními prvky

Stavba smuteční síně byla zahájena v říjnu roku 2020. O potřebě vybudovat stavbu pro účely rozloučení s blízkými se začalo uvažovat již v roce 2008. Jednalo se o finančně i organizačně velmi náročnou investiční akci města, jejíž příprava zabrala řadu let. U nového hřbitova vyrostla během sedmadvaceti měsíců stavba o rozloze 320 metrů čtverečních. Moderní budova v sobě skrývá obřadní síň s katafalkem, která je navržena pro osmdesát smutečních hostů – skýtá čtyřicet míst k sezení a čtyřicet míst ke stání.

Mimo vstupní halu zde nalezneme i místnost, která slouží jako zázemí pro rodinu, kde může nerušeně vyčkat na zahájení smutečního obřadu. Samozřejmostí je také provozní zázemí a sociální zařízení. Oproti většině obřadních síní, které pro tyto účely slouží, se ta tišnovská liší zejména otevřenou strukturou – místnost má po obou stranách prosklené stěny, které přinášejí pohled do zahrady.

Další zajímavostí je, že na budově byla vytvořena tzv. zelená střecha. Jejím cílem je zadržet srážkovou vodu a snížit tak nápor na kanalizační síť při vydatných srážkách, zlepšit mikroklima budovy, přispět k retenci chybějící vody v krajině a esteticky zakomponovat budovu do okolí v blízkosti přírody. Vybudování střešní zahrady je spolufinancováno Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci operačního programu Životní prostředí.

Celkový vzhled budovy podtrhuje smuteční zahrada, ve které nalezneme i místo k posezení. Vysázeny zde byly například břízy himalájské. V době konání obřadu je zahrada vyhrazena pouze pro smuteční hosty. Mimo tuto dobu je volně přístupná dle otevírací doby hřbitova. Exteriéry tohoto objektu zdobí také plastika, kterou zhotovil umělecký kovář Jaroslav Zelený dle návrhu akademického sochaře Jiřího Marka. Dílo nazvané Pieta znázor-

Zájem veřejnosti o slavnostní otevření smuteční síně byl velký.

ňuje ruku ležící na hlavě, jež symbolizuje pohazení – poslední rozloučení. Jako součást stavby vznikly i nové kolumbární stěny – tedy pietní místo sloužící k uložení uren s popelem zemřelých, která tak nahradila a rozšířila již stávající kapacitu.

Stavba byla dokončena v prosinci roku 2022 a celkové náklady na zhotovení stavby činily přibližně 39 a půl milionu korun. V létě letošního roku je plánována rekonstrukce oplocení hřbitova.

Za posledním rozloučením již nemusíme dojíždět

Doposud bylo možné v Tišnově uspořádat pouze církevní rozloučení v kostele. Pokud chtěli pozůstalí vypravit zemřelému obřad necírkevního charakteru, obvykle využívali služby nejbližší smuteční síně, která se nachází ve Veverské Bítýšce. Ačkoliv je zmíněné místo vzdáleno od Tišnova necelých dvacet kilometrů, může pro mnohé pozůstalé představovat logisticky náročné řešení, které komplikuje již tak stresující situaci.

Poslední rozloučení s blízkým je pro rodinu velice emocionálně náročné, proto je vhodné, aby alespoň organizační část procesu mohla být co možná nejsnazší.

Zelená střecha smuteční síně zadrží srážkovou vodu a zlepší mikroklima budovy.

Obřadní síň s katafalkem je navržena pro osmdesát smutečních hostů.

Provoz smuteční síně zajistí Pohřební služba Skalník

Provoz smuteční síně je zahájen od 1. dubna 2023. Provozovatelem je Pohřební služba Skalník, která se tomuto oboru věnuje již po generaci a je známa svou ochotou a seriózním i empatickým jednáním.

Kontakty: web: www.pohrebni-sluzba-skalnik.cz
non-stop linka: +420 549 410 387
telefony: +420 608 301 240

Tišnovská smuteční síň bude sloužit ke konání smutečních obřadů. Zemřelý bude poté uložen do hrobu či převezen ke zpopelnění do brněnského krematoria.

Příležitost prohlédnout si novou stavbu využilo více než 80 občanů

Slavnostní otevření pro veřejnost se uskutečnilo ve středu 22. března 2023. Svými slovy jej zahájil starosta města Jiří Dospíšil. Nové budově požehnal pan děkan Josef Rybecký. Přítomní si dále mohli poslechnout odborný výklad Ing. arch. Pavla Jury, který je autorem návrhu stavby, a také se projít po interiérech nové smuteční síně. Celou akci doprovázelo hudební vystoupení violoncellového dua Duocelli.

„Rád bych poděkoval všem, kteří se o tuto stavbu zasloužili. Mimochodem se jedná o první akci, která byla řešena tzv. vyzva-
nou architektonickou soutěží. Ze čtyř oslovených architektonic-

Pieta – dílo uměleckého kováře Jaroslava Zeleného.

kých kancelářů byl vybrán návrh architekta Pavla Jury a já jsem tomu moc rád. Stavba má opravdu mimořádné parametry a věřím, že se stane důstojným místem posledního rozloučení,“ uvedl starosta města Jiří Dospíšil.

Více informací o smuteční síni, ale i dalších investičních akcích města naleznete na webu www.promenytisnova.cz.

Foto: archiv města

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Kristýna Musilová, Jiří Dvořák, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

SPORTOVCI ROKU 2022 PŘEVZALI OCENĚNÍ

V Tišnově v Kině Svratka proběhlo ve středu 8. 3. 2023 předávání prestižních cen nejlepším sportovcům roku 2022 města Tišnova a nově také okresu Brno-venkov. Akce proběhla pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje Jana Grolicha a starosty města Tišnova Jiřího Dospíšila.

Ocenění nejlepších atletů Tišnova za rok 2022: (zleva) olympionik Petr Korbel, oceněná Hana Blažková, místostarosta Tišnova Martin Sebera, oceněná Aneta Seberová a předseda SSK Tišnov Karel Švábenský.

Foto: Michal Beneš

Večerem provázal moderátor Petr Zakopal, program doplnilo také hudební vystoupení skupiny Nell z Boskovic.

Speciálním hostem byli olympionik Petr Korbel a dráhoví cyklisté Veronika Jaborníková a Tomáš Bábek. Slavnostního předávání cen se dále zúčastnili zástupci Tělovýchovné unie Brněnska, Brněnského centra sportovních nadějí, Jihomoravské krajské organizace České unie sportu a zástupci měst Modřice, Pohořelice, Podolí, Rosice a samozřejmě Tišnova.

Všem oceněným gratulujeme a přejeme mnoho nejen sportovních úspěchů!

Více fotek a informací o akci včetně seznamu oceněných sportovců najdete na webu města v Aktualitách.

REKONSTRUKCE HUSOVY ULICE

Od 20. března do prosince roku 2023 probíhá celková rekonstrukce ulice Husovy.

K rekonstrukci ulice Husova se přistoupilo z důvodu nutnosti zvýšení kapacity páteční stoky „E“ jednotné kanalizace a dožitému uličnímu vodovodnímu řádu. V rámci realizace stavby bude provedena kompletní rekonstrukce vozovky, chodníků, parkovacích pruhů, rekonstrukce jednotné kanalizace včetně domovních přípojek, rekonstrukce vodovodu včetně domovních přípojek, vybudování nové dešťové kanalizace včetně domovních přípojek, veřejné osvětlení a výsadba zeleně. Stavbu bude

Rekonstrukce ulice Husova potrvá do prosince 2023.

Foto: archiv města

provádět společnost EUROVIA, a. s. Podrobnější informace naleznete na www.promenytisnova.cz. Před zahájením samotné rekonstrukce bylo provedeno kácení zeleně kolidující se stavbou, které se týká 12 ks dřevin. Jako náhrada za tuto zeleň byla stanovena nová výsadba v rozsahu 26 ks dřevin.

Ulice **Husova** byla kompletně **uzavřena ode dne 20. 3. 2023** pro veškerou mimostaveništní dopravu včetně křižovatky ulic Husova, Na Rybníčku a Hybešova. Situační náčrty dopravního značení uzavírky, omezení a objízdných tras naleznete na webu města.

Od tohoto data byl umožněn obousměrný průjezd ulicí **Kvapilova** a vjezd byl umožněn **pouze na povolení MěÚ Tišnov**. Ulice Kvapilova se stala slepou ulicí. Průjezd ulicí Smetanova bude po dobu trvání stavebních prací možný pouze **jednosměrně**, a to ve směru od ulice Dvořákova na ulici Na Rybníčku. K parkování bude možné využít parkovací zálivy po pravé i levé straně vozovky a dále nově vzniklá parkovací místa na pravé straně mezi zálivy a vjezdy do domu. Rezidenti ulic Husova, Kvapilova, Smíškova a Smetanova byli o omezeních informováni adresně. **Velice Vám děkujeme za to, že přistupujete ke zmíněným opatřením s pochopením a respektem.**

MÍSTNÍ POPLATKY DO KONCE DUBNA

Finanční odbor města Tišnova připomíná splatnost místních poplatků ze psů a za komunální odpad. Obecně závazné vyhlášky města stanoví u obou uvedených poplatků shodný termín splatnosti – **nejpozději do 30. 4. 2023**. Poplatky lze uhradit v hotovosti nebo platební kartou přímo na Odboru finančním MÚ Tišnov nebo na účet města č. 19-1425641/0100. Pro úhradu je nutné

znát svůj variabilní symbol, pro jeho sdělení kontaktujte: Alena Lásková (tel. 549 439 838, alena.laskova@tisnov.cz), Helena Marvánková (tel. 549 439 843, helena.marvankova@tisnov.cz), Markéta Vašíčková (tel. 549 439 844, marketa.vasickova@tisnov.cz). **Děkujeme za včasné splnění poplatkové povinnosti.**

KAM SE SJETÝMI PNEU?

Již řadu let se na vyřazené pneumatiky vztahuje povinnost zpětného odběru. Při zakoupení pneumatik je už v konečné ceně započten i poplatek za jejich recyklaci.

Na stránkách společnosti ELTMA (www.eltma.cz/sberna-mista) je **seznam odběrných míst** v celé republice. Přímě v našem městě jsou čtyři pneuservisy a ty jsou také povinny bezplatně odebírat a shromažďovat pneumatiky za účelem následného odvozu do recyklačního místa. Pneumatiky nesmí být znečištěné a musí být bez disků. Tato **služba zpětného odběru je zdarma** a nesmí být podmínována na návaznosti jakýchkoliv dalších služeb, jako je například přezouvání pneumatik nebo nákup nové sady pneumatik.

Jsme rádi, že občané využívají těchto bezplatných služeb ve velké míře, a **díky tomu podstatně klesl počet černých skládek na minimum.**

Bližší informace a seznam míst bezplatného zpětného odběru pneumatik nacházejících se ve Vašem okolí nebo v celé České republice naleznete i na www.mzp.cz/cz/odber_pneu, případně kontaktujte sběrný dvůr v Tišnově nebo Odbor správy majetku a komunálních služeb města Tišnova na tel. 549 439 862, e-mail: ondrej.vrtel@tisnov.cz.

UKLÍDME TIŠNOV

I letos vyrazíme v rámci celonárodní akce Uklidme Česko **uklidit Tišnov!** V sobotu **1. dubna ráno v 9.00** přijďte **ke kašně na náměstí Míru**. Rukavice a pytle zajištěny (včetně menšího občerstvení).

Více informací na Facebooku – událost **Uklidme Česko: Uklidme Tišnov**.

BIOPOPELNICE A KOMPOSTÉRY

Stále probíhají **zdarma výpůjčky biopopelnic a kompostérů**. Pokud jste obyvateli města Tišnova a máte zájem o zmíněné nádoby a nepůjčovali jste si nádoby v loňském roce, obraťte se na Odbor správy majetku a komunálních služeb s žádostí. Kontakt osobně – Ing. Ondřej Vrtěl, e-mailem ondrej.vrtel@tisnov.cz nebo telefonicky 549 439 862.

XVII. REPREZENTAČNÍ PLES MĚSTA TIŠNOVA

Lenka Šebečková

Po tříleté odmlce se v sobotu 4. března konal tradiční, již XVII. reprezentační ples města Tišnova. Návštěvníky plesu večerem provázeli moderátoři Barbora Dobišarová a Petr Florián.

Slavnostní večer zahájil Tišnovský komorní orchestr. Barokní skladby z doby, kdy se Tišnov stal městem, doprovodili dobovým vystoupením tanečnic z Alla Danza Brno

Baroque. Poté již pódium patřilo hudebnímu tělesu Moondance Orchestra Martina Kumžáka se sólisty Dashou, Nadou Weppeovou, Dušanem Kollárem a Michalem Cermanem. Orchestr vznikl pro potřeby taneční soutěže Stardance a jeho repertoár zahrnuje taneční úpravu skladeb z různých žánrů. Muzikanti hráli a zpívali s neuvěřitelnou chutí a plesoví hosté se stejnou energií plnili taneční parket až do posledního tónu závěrečné písně.

První přestávku mezi jednotlivými hudebními bloky vyplnilo vystoupení dívek z tanečního oboru ZUŠ. V dalších pauzách předvedl taneční pár Vanesa Holíková a Pavel Skalický ukázky standardních a latinsko-amerických tanců. Řadu vystoupení uzavřelo vášnivé flamenco v podání kytaristy Petra Víta a jeho dcery, tanečnice Verónicy Vít Roa.

Tradičnímu plesu opět nechyběla bohatá tombola s více než 150 cenami. Losování hlavních cen byly vyhrazeny okamžiky před půlnocí.

Taneční hudbě nebylo možno uniknout ani v prostorách restaurace Krček, kde se po celou dobu večera o zábavu postaral tišnovský orchestr Falta Band. Závěr plesu patřil již tradičně diskotéce, které se ujal František Trnčák alias DJ Fany.

Fotografie z celého večera si můžete prohlédnout na sociálních sítích a na webové stránce www.plestisnov.cz.

Tento slavnostní večer by se nemohl uskutečnit bez velké podpory města Tišnova, bez spolupráce s T. J. Sokol Tišnov a především bez podpory celé řady sponzorů. Srdečně děkujeme firmám:

Generální partneři:

JICOM, spol. s r. o.
Lunek, s. r. o.
Samsontech

Hlavní partneři:

ARTIN, spol. s r. o.
Benefit Print s. r. o.
Gastro služby Tomáš Plavec,
Restaurace Krček
Rosa, s. r. o.

Partneři:

BA.KL SECURITY
BAUMAT spol. s r. o.
BLUE SIGN s. r. o.
Cloud Solutions s. r. o.
Gastro sklep s. r. o.
Klenotnictví Ametyst Mikuláš Brdčíčko
NATIVI GARDEN s. r. o.
Svatbujeme, slavíme
T. J. Sokol Tišnov
TVM Stavby s. r. o.

Blahopřejeme ÚNOR

Dovolujeme si Vám představit občany města Tišnova, kteří oslavili svá životní jubilea:

80 let

Marie Lajcmanová
Jiří Dohnal
Jindřiška Křenková
Ludmila Kohoutková
Zdeňka Krátká
Marie Hálová

85 let

Ludmila Musilová

90 let

Emilie Tulisová

91 let

Emilie Mamulová
Josef Závišek

92 let

Ludmila Bednářová

96 let

Anežka Zelničková

Oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví, dobré náladu a optimizmu.

Dagmar Dvořáková, tajemnice
Komise pro občanské záležitosti
Rady města Tišnova

XVII. reprezentační ples skončil a my již nyní přemýšlíme nad tématem pro ples příští. V každém případě můžeme slíbit výborný hudební doprovod, tematicky laděnou výzdobu a řadu krásných vystoupení.

Svěřte nám komplexní péči o Váš les

Pro udržení ekosystému hraje les nezastupitelnou roli a proto naše dřevo pochází výhradně z certifikovaných lesů, tzn. lesů, které jsou obhospodařovány udržitelným způsobem.

Vykoupené dřevo dále zpracováváme v našich pilařských závodech a vyrábíme z nich například obnovitelné konstrukční materiály pro stavební průmysl. Patříme nejen k největším zaměstnavatelům na Vysočině, ale přinášíme i přidanou hodnotu v oblasti ochrany biodiverzity i snižování CO₂.

Poskytujeme výkup dřeva, pěstební činnost, dodávky sazenic i poradenství, včetně služeb odborného lesního hospodáře. Nabízíme transparentní, seriózní jednání, spolehlivost a flexibilitu.

martin.barton@storaenso.com

Tel: +420 720 730 554

storaenso.com/les

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

**KOMPLEXNÍ
REALITY**

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené **20letými zkušenostmi.**

Vaši makléři
pro **Tišnov
a okolí...**

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej nízkoenergetické hrubé stavby RD, Heroltice, CP 805 m²

Cena vč. provize 6 280 000 Kč

Prodej pozemku, Drahonín, CP 2379 m², plocha úz. rezervy R2, mírně svažité

Cena 1 000 Kč/m²

Prodej novostavby bytu 2+kk v OV, Tišnov, Klášterská, CP 58 m² + terasa

Cena vč. provize 6 144 100 Kč

Prodej zahrady, Kaň, CP 1 232 m², 40 m x 35 m, zaplacený, zaplácena přípojka elektřiny

Cena 699 Kč za m²

Prodej novostavby bytu 3+kk v OV, Tišnov, Klášterská, CP 77 m² + terasa

Cena vč. provize 7 875 800 Kč

Prodej podílu id. 1/2, Lomnička, č. p. 98, 2 RD, napojeno na všechny IS, CP 1222 m²

Cena k jednání 2 800 000 Kč + provize

Mgr. Milan Halouzka
776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
734 202 434
info@komplexnireality.cz

Místní firma s tradicí od roku 1997.

www.komplexnireality.cz

Budova Komerční banky, I. patro, Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov
☎ 549 410 321 ☎ 775 163 208 ✉ makler@komplexnireality.cz 🌐 www.komplexnireality.cz

MALÉ JARNÍ ZAMYŠLENÍ

Lenka Knechtová, zastupitelka (ANO)

Letošní rok je zatím hlavně o krizi, a to nejen ekonomické a hospodářské. Ať už valorizace důchodů bude v plné výši, nebo částečná, jedná se hlavně o směr, kterým se naše společnost posouvá. Rostou ceny úplně všeho a na výběr máme dvě řešení. Dát peníze lidem, aby se sami rozhodli, zda a jak budou platit svoje zvýšené životní náklady. Nebo půjdeme cestou současné vlády, že budeme čekat, koho krize postihne, a následně ho propojíme s dávkovým systémem. Ovšem u tohoto řešení musíme vidět náklady, které jsou na vyřízení každé jednotlivé žádosti, a čas, který každý žadatel mnohdy opakovaně jednáním na úřadech stráví. Občan ví, co potřebuje, lépe než sebelepší úředník veřejné správy (ten prostě nemůže řešit jednoho každého individuálně) a peníze ponechané občanu jsou tedy efektivnější a nezatížené náklady na redistribuci. Ve své poslancecké práci vnímám u lidí velký stres, protože jsme se historicky kriticky dívali na ty, kteří jsou závislí na dávkovém systému. Dnes nám u části střední třídy výrazně narostly výdaje, ale příjem ni-

koliv. Senioři jsou v této bezprecedentní situaci spolu s rodinami s malými dětmi tou nejzranitelnější skupinou. Důležitá je také návaznost, kterou musíme vidět my v komunální politice měst a obcí. Pro seniory jsou důležité nejen animační programy a dobrovolnické aktivity, ale zejména odborná pomoc a podpora zaměřená na orientaci v tématech, která řeší.

Nejen v rámci činnosti komise bytové města Tišnova jsme udělali obrovský kus práce v oblasti podpory občanům města v tíživé životní situaci. Zejména díky spolupráci mezi odborem sociálním Městského úřadu v Tišnově zastoupeným Mgr. Michalem Kudláčkem a správou bytů města Tišnova v pracovní gesci Kateřiny Smetanové, dále Správou nemovitostí Tišnov Blankou Kovaříkovou a Oblastní charitou Tišnov, poradnou Porta Mgr. Evou Urbánkovou. Díky propojení témat na úrovni města nezavíráme oči před životní realitou zejména osob s těžkým osudem. Když totiž vhlédnete do životních příběhů a rodinných linií, tak teprve tehdy pochopíte, co je lidský příběh a s jakými křivkami se lidé vyrovnávají.

Jaké to je, když vám přerůstají problémy přes hlavu. Tady jsme jako společnost s rozumem v koncích. Nabízí se úcta. Ale ne ve formě slova, ale postoje. To musíte prožít, musíte udělat posun ve svém duchovním světě. Vzdát úctu rodičům, protože každý rodič chce pro své dítě to nejlepší. Ale samozřejmě pracuje jen s tím, co sám prožil, zažil. Mnohdy na děti nevidíme pro starosti z podnikání, z bolesti nad ztrátou, vlastním strachem. Žijeme v době, která přináší neustálý pokrok. A přestože jsme obklopeni vymoženostmi moderní doby, stále je tu s námi strach. Strach z toho, jak ten život vlastně zvládnout. Jestli budu mít dost peněz, úžasného partnera, roztomilé děti, dokonalý život, a ještě nás bude bavit. Zkrátka očekávání vysoká. Víte, slovy se dá zdůvodnit a vysvětlit úplně všechno. Rozum má tu skvělou schopnost vytvářet logické konstrukty. Ale to, co nám chybí, to leží v oblasti srdce. A tak nám všem přeji, ať letos na Velikonoce vzkřísíme naději ve svůj rod, vzdáme úctu svým rodičům, našim předkům, díky nimž jsme tady i my. ☺

Tišnovské trhy — 2023 —

každou sobotu od 8. 4. do 4. 11. 2023
na náměstí Míru v Tišnově, 8.00–11.00 hodin

V rámci trhů se uskuteční:

- 3. 6. Tišnovské trhy + Bleší trhy
- 23. 9. Tišnovské trhy + Bleší trhy
- 2. 12. Tišnovské adventní trhy

Plánované slavnosti:

- 2. 4. Velikonoční slavnost (Park pod kostelem – Hrádek, 10.00–13.00 hod.)
- 27. 5. Tišnov historický (náměstí Míru, odpoledne)
- 30. 9. Svatováclavské hody (náměstí Míru, celodenní program)
- 3. 12. Adventní tržová slavnost (náměstí Míru, odpoledne)

Pořadatelem Tišnovských trhů je město Tišnov. Slavnosti a Svatováclavské hody připravuje Městské kulturní středisko Tišnov ve spolupráci s příspěvkovými a neziskovými organizacemi. Na organizaci Bleších trhů se podílí spolek Za sebevědomé Tišnovsko. Více k trhům na: www.tisnov.cz

VE SVÉ PRÁCI VIDÍM SMYSL

Zlata Ptáčková

Když rozdělává staré čalounění, tak o tom přemýšlí. Představuje si, jak křeslo vznikalo. Postup, kterým následně tvoří čalounění nové, volí právě podle inspirace, kterou čerpá při odstrojování. „Líbí se mi, že moji zákazníci mají často ke starým kvalitním kusům nábytku citovou vazbu. A než by si kupovali novou židli, raději si nechají tu starou profesionálně opravit,“ říká **čalounice Monika Hálová**.

S podnikáním začala v roce 2019 v jedné z místností domu po prarodičích, kvůli jeho rekonstrukci se poté přesunula do domku v zahradě. Nyní pracuje ve vlastní malé dílně ve staré vilové čtvrti a s výhledem na kopec Klucanina. „Vystudovala jsem vysokou školu ve Velké Británii, žila v zahraničí a pracovala v kanceláři, ale nikdy to nebylo to, co jsem chtěla. Během rodičovské dovolené jsem začala uvažovat, co bych chtěla dělat. Po návratu do kanceláře jsem netoužila. Věděla jsem, že chci tvořit rukama, že chci opravovat staré věci a dávat je znovu do života, a přitom mít radost z hmatatelného výsledku. Čalounictví v sobě spojuje všechno.“

Začala si o řemesle zjišťovat více informací, chodila zadarmo vypomáhat čalouníkovi v Žebětíně a nakonec se přihlásila na učiliště a získala výuční list. S manželem dlouho rozvažovali nad tím, jak by se dílna mohla jmenovat. „Název Hačati v sobě zahrnuje Hálová, čalounictví a ještě Tišnov. A nejen to. Vystihuje navíc i moji profesi. Hačati neboli sednout si,“ vysvětluje Hálová s tím, že se

Čalounice Monika Hálová.

zabývá konkrétně čalouněním menších kusů nábytku, jako jsou židle, křesla a taburety.

Sponkovačky a kozí nožky

Při práci nejčastěji používá pneumatickou sponkovačku, kompresor, šicí stroj a samozřejmě ruční nářadí jako kozí nožky, které slouží k vyndávání hřebíků ze starých křesel, sponky, paličku, kladívko anebo ostré nůžky. Jednu z kozích nožek má od manželova dědečka, který byl švec. Její dílna je dále plná vzorníků potahových látek od českých i zahraničních výrobců. „Když jsem začínala, říkala jsem si za odvedenou práci nízké ceny. Řešila jsem svoji řemeslnickou sebedůvěru. Potřebovala jsem získat reference od jiných, že je moje práce super a že ji doporučují. Současné ceny jsou, myslím, tak akorát.“

Při čalounění posílá zákazníkům průběžně fotografie a k hotové zakázce přidá

vá osobní dopis s postupem, jak nábytek čalounila, nechýbí zpráva o vlastnostech a údržbě použité látky. „Ve fotoalbu je vidět časová náročnost. Práce nejde rychle, je třeba myslet na detaily, estetiku i funkční stránku. Čalouníci potřebují zákazníky, kteří toto ocení,“ podotýká milovnice starého nábytku a pestrých potahových látek. Spolu s čalouněním nabízí také renovaci dřevěné konstrukce nábytku, spolupracuje totiž s tišnovským restaurátorem dřeva.

K tomu se navíc rozhodla, že umožní zájemcům nahlédnout pod pokličku svého řemesla a osobně si ho osahat. Proto rozjela workshopy, kde si může kdokoli očalounit například podsedák vlastní židle. Ten je totiž podle Hálové pro první pokusy o čalounění ideální. Šes-

Ruční nářadí, které čalounice používá při své práci.

tihodinových kurzů se účastní většinou ženy, do Tišnova se sjíždí z celé Moravy. „Workshopy jsou pro lidi z kanceláře únik. Tady roztají, tvoří rukama, což mi a mé nové profesi dává další smysl. Pro některé z nich je čalounění až ozdravné.“

Sen o větší dílně

Stávající malou dílnu by do budoucna ráda vyměnila za prostornější v suterénu rekonstruovaného domu. „Ve větší dílně budu moci nabídnout workshop dvěma až třem lidem najednou. Anebo v ní budeme moci pracovat souběžně třeba s mým pomocníkem. Já bych vedla kurz, on by dělal samotnou čalounickou práci. Bylo by možné to kombinovat. Zároveň bych získala více místa na skladování. Chci se čalounictví věnovat dál a říkat o tom do světa,“ přeje si čalounice Monika Hálová.

Čalounická dílna je dále plná vzorníků potahových látek od českých i zahraničních výrobců.

Foto: archiv Moniky Hálové

Víte, proč... při očistě pomůže ostropestřec?

Snadno si ho můžete splést s běžným bodlákem, na rozdíl od něj ale ostropestřec skrývá cenné látky v čele se silymarinem. Ostropestřec navíc potěší nejen organismus, kterému prospívá například při detoxikaci, ale také vaše oči – je totiž okrasnou bylinou.

Cenný silymarin představuje směs šesti flavonoligandů, které mohou pomoci činnosti jater i srdce. Játra jsou přitom významným orgánem chránícím naše tělo před škodlivými látkami a toxiny, fungují podobně jako filtr. A protože ostropestřec jim dokáže v jejich snaze pomáhat, je významným pomocníkem právě pro očistu neboli detoxikaci organismu. S tou pomáhají i další zástupci rostlinné říše, jako třeba aloe vera nebo chlorela.

Ostropestřec zároveň pomáhá i s trávením a také s posilováním imunitního systému. Silymarin je významným antioxidantem a chrání tak buňky před oxidativním stresem. Není tedy divu, že díky těmto benefitům byl a je využíván v léčitelství i v lékařství, zejména ve spojení s činností jater.

Užívání ostropestřce

Domovinou ostropestřce je Středomoří a dobře se mu daří i v Asii nebo na Kanárských ostrovech. U nás si ho spíš spletete s klasickým

bodlákem, než že byste v přírodě narazili na vzhledově podobný ostropestřec. I tak si ale jeho přínosů můžete dopřát – díky standardizovanému extraktu v doplňcích stravy od VITARu, které vznikají v Tišnově. A to jak v oblíbených šumivých tabletách (Maxi Vita Detox), tak v těch klasických polykacích (Maxi Vita Očista jater) nebo v kapslích (Vitar EKO Detox).

Standardizovaný extrakt má řadu výhod, zejména v jasně deklarovaném obsahu účinného silymarinu. Zatímco louhování ze semen je poměrně neefektivní a zalití horkou vodou účinným látkám nesvědčí, extrakt je stabilní a máte s ním jistotu vždy stejné dávky silymarinu.

Chcete-li se dozvědět i o dalších pomocnících ze světa rostlin, stáhněte si eBook *Rostlinné a bylinné extrakty* na webu VITARu – www.vitar.cz/ebooky.

Doplňky stravy s ostropestřcem koupíte v podnikové prodejně VITARu nebo na www.nasevitaminy.cz.

NABÍDKA: PRACUJTE VE VITARU, V BLÍZKOSTI VAŠEHO BYDLIŠTĚ, A NEZTRÁCEJTE ČAS DOJÍŽDĚNÍM

PŘIDEJTE SE K NÁM! NABÍZÍME STABILNÍ ZAMĚSTNÁNÍ

✚ operátor/ka výroby

do třísměnného a nepřetržitého provozu,
nástupní mzda 24 000-26 000 Kč,
vhodné i pro absolventy učebních oborů

✚ laborant/ka

do třísměnného a nepřetržitého provozu,
nástupní mzda od 25 000 Kč

PROČ pracovat ve VITARu:

- stabilní práce a férové mzdové podmínky
- nárůst mzdy po zaučení zaručen
- čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- finanční i nefinanční benefity
- po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Staňte se součástí našeho týmu

Více informací na www.vitar.cz/kariera

tel.: 577 644 709 | e-mail: personalni@vitar.cz

POMÁHÁME LIDEM VĚST ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOT

ZÁPIS DO MŠ A ZŠ V TIŠNOVĚ

Daria Švecová, Petra Kappelová, Dana Staňková

Zápisy do MŠ v Tišnově

V letošním roce bude probíhat proces zápisu obdobně jako v předchozích letech, a to prostřednictvím Systému pro podporu přijímacího řízení do MŠ. Elektronické žádosti bude možné vyplňovat a tisknout od soboty 1. 4. do středy 3. 5. 2023. Příjem vytištěných a lékařem potvrzených žádostí proběhne ve **středu 3. 5. 2023 ve všech MŠ od 8.00 do 11.00 hod. a od 13.00 do 16.00 hod.**

Pro přijímání dětí je stanoven pouze jeden školský obvod pro všechny MŠ a tím je celé území města Tišnova. V kritériích bylo i nadále ponecháno zvýhodnění pro děti, které již mají ve stejné mateřské škole svého staršího sourozence, výhodu je však možné využít pouze pro děti starší tří let. Další body je možné získat, pokud dítě přihlásíte k celodenní docházce od 1. 9. 2023.

Všechny aktuální potřebné informace najdete **od 1. 3. 2023 na zapisms.tisnov.cz** nebo je získáte v jednotlivých MŠ.

Děti, které se z kapacitních důvodů do mateřské školy nedostanou, budou přednostně přijímány do Dětské skupiny Potůček. Dětskou skupinu provozuje Rodinné centrum Studánka ve spolupráci s městem Tišnovem a MAS Brána Vysociny. **Přijímací řízení do Potůčku bude probíhat od 5. 6. 2023 do 16. 6. 2023.** Kontaktní osoba je Mgr. Kateřina Hromčíková (studanka.tisnov@gmail.com, 777 706 723). Podrobnější informace budou postupně zveřejňovány na www.studanka-tisnov.cz.

Zápis (příjem žádostí) pro děti z Ukrajiny proběhne v termínu 7. 6. 2023, a to od 8 do 11 hod. a od 13 do 15 hod. v místnosti č. 110, v přízemí v budově MěÚ Tišnov, Ráboňova 117.

Zápis do prvních tříd ZŠ v Tišnově

PaedDr. Radmila Zhořová, Mgr. Michal Komprš, Mgr. Jiří Vorlíček, Ing. Pavel Matějka, ředitelé základních škol v Tišnově sdělují, že zápis žáků k povinnému vzdělávání **se bude konat** za osobní účasti zákonných zástupců a dětí

- do **ZŠ Tišnov, nám. 28. října, p. o., a ZŠ Tišnov, Smíškova, p. o., v pátek 21. dubna 2023** v době od 14 do 17 hod. v budovách jednotlivých škol. Více na <https://zapiszs.tisnov.cz/>, www.tisnov-zs28.cz a na www.zssmiskova.cz.
- do **ZŠ ZaHRAda ve čtvrtek 20. dubna 2023** v době od 15 do 17 hod. Více na www.skolazahrada.cz.
- do **ZŠ CoLibri elektronicky od 1. 4. do 19. 4. 2023** přes kontakty uvedené na www.skolacolibri.cz. Osobní předání po telefonické domluvě na tel. 733 532 890 v termínu od 1. 4. do 19. 4. 2023.

Pro ZŠ Tišnov, nám. 28. října, p. o., a ZŠ Tišnov, Smíškova, p. o., bude otevřen registrační systém pro vyplnění a vygenerování žádostí o přijetí i odklad na <https://zapiszs.tisnov.cz/> od 1. 4. 2023.

Náhradní termín zápisu lze dohodnout individuálně na telefonu: ZŠ Tišnov, nám. 28. října 1708 – 549 415 629, 736 773 269
ZŠ Tišnov, Smíškova 840 – 549 415 163, 603 140 351
ZŠ ZaHRAda – 732 558 00
ZŠ CoLibri – 733 532 890

Zákonný zástupce má dle školského zákona povinnost nechat své dítě zapsat k základnímu vzdělávání nejpozději k 30. 4. 2023.

K zápisu s sebou nezapomeňte rodný list dítěte a doporučení PPP či SPC. Pro budoucí prvňáčky je připraveno malé překvapení. Více informací najdete na webu školy www.skolatisnov.cz.

SŠ a ZŠ Tišnov zve

Rok se s rokem sešel, měsíc duben je tu a s ním i rozhodnutí o výběru školy pro Vaše dítě. Dovolte mi touto cestou představit tu naši základní školu. V něčem jsme stejní jako ostatní základní školy, něco nás od nich odlišuje. Jsme základní škola, která vzdělává děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Sídlíme na náměstí v Tišnově, celý název školy zní Střední škola a základní škola Tišnov. Zřizovatelem školy je Jihomoravský kraj. Naši žáci se vzdělávají dle školních vzdělávacích programů, které vychází ze stejného základu jako všechny ostatní školy. Vysvědčení, která dostávají, má stejnou hodnotu jako všechna jiná vysvědčení. A co je na nás „jiné“? Ve třídě působí dva pedagogičtí pracovníci – učitel speciální pedagog a asistent pedagoga. Někdy ještě asistent se čtyřmi tlapkami. Třídu navštěvuje velmi malý počet žáků, ne více než osm žáků. Výuka tak může probíhat velmi individuálně, ale vždy je směřována k co největšímu zisku znalostí a poznatků, které žáci mohou uplatnit ve svém životě. Pro rodiče je rozhodnutí jít jinou cestou než hlavním vzdělávacím proudem těžké, pokud však mají odvahu k nám alespoň nakouknout, dveře jsou všem zájemcům otevřené. Je možné podívat se do výuky, navštívit školu, získat informace. To vše na tel. čísle 725 557 648 u Mgr. Dany Staňkové. Tu naši základku Vám jistě ráda představí a ukáže. Této možnosti mohou využít i rodiče, kteří uvažují o přestupu svého syna či dcery i ve vyšších ročnících.

Pro žáky pořádáme spoustu akcí, škola je zapojena do různých projektů, spolupracuje s rozličnými institucemi. Pravidelným čtenářům Tišnovských novin nejsou naše akce neznámé, pravidelně o některých z nich informujeme. Namátkou děti rády vzpomínají na překvapení ke sv. Martinovi a jízdu na koních. Na jaře bude druhé kolo, ale o tom jindy. Nebo hrátky v solné jeskyni. Slovy žáků „bylo to bomba“. Momentálně se všichni těšíme na školu v přírodě, kterou máme naplánovanou na konec měsíce května, a naším cílem bude Královéhradecký kraj. V plánu máme navštívit safari park ve Dvoře Králové, pevnost Josefov a další zajímavosti tohoto kraje. Školní rok se chystáme ukončit stejně jako loni, a to návštěvou jednotlivých složek integrovaného systému. Dosud jsem nepsala o školním výletě, ale ten bude překvapením.

A co na závěr, snad termín zápisu, který stanovil zástupce statutárního orgánu takto. **Zápis proběhne ve středu 19. a 26. dubna 2023 v době od 13.30 do 14.30. S sebou by měl zákonný zástupce přinést rodný list dítěte a doporučení PPP či SPC.** Pro budoucí prvňáčky je připraveno malé překvapení. Více informací najdete na webu školy www.skolatisnov.cz.

SKUTEČNÉ UČENÍ JE TAM VENKU

Jiří Vorlíček

Pokud mají děti prostor, aby se nadchly nějakým tématem, a pustí se do vlastního výzkumu, svět třídy pro ně přestane být dostatečně velký. Skutečnost, kterou si přejí probádat, je totiž tam venku. Abychom si však rozuměli – nejde o výlety ani exkurze připravené učiteli. V tom nic moc objevného není. Koncept going-outu nebo expedic, který do výuky zavedla ZŠ ZaHRAda, vychází z motivace dětí a jejich potřeby překonávat své hranice. Počáteční kroky mohou být drobné a nejisté. Postupně se však může zrodit velká expedice přesahující možnosti jednotlivce. Děti připravené k takové akci jsou ochotny ustát a překonávat výzvy hodné dospěláků.

Zapálení pro svět

Going-outy a expedice pomáhají dětem v ZaHRAdě zažít svět kolem sebe a překonávat překážky. „Tyto akce děti přenášejí učení ze třídy do reálného světa. Dostávají velkou důvěru a budují svou nezávislost,“ říká průvodkyně a montessori pedagožka Soňa Vlasáková ze ZŠ ZaHRAda. Ostatně, není to nic nového.

Činnostní učení vede k samostatnosti.

Foto: archiv školy

Už Maria Montessori tvrdila, že starší děti touží plnit náročnější úkoly. „Nepřijímají takové výzvy pasivně, ale se zodpovědností a zapálením,“ říká.

Také Eduard Štorch posílal žáky z Dětské farmy na výpravy po Praze: „Projdí cihelny a vypátrej, zdali se tam nalézají kosti.“ U Tomáše Bati v pokusných zlínských školách děti samy objednaly autobus, aby mohly odjet bádat. Činnostní učení jako by nyní povstávalo z popela.

Venkovní učení je trend současného vzdělávání. Spojí-li se s vnitřní motivací dětí prozkoumat svět, stačí už jen vytvořit prostor a dát tomu šanci. V ZaHRAdě takovým příležitostí říkají expedice nebo také going-outy. „Mají jasná a předem domluvená pravidla zpracovaná ve formuláři, kde si děti akci připravují a vyhodnocují. Plná odpovědnost za úspěch celé akce je na dětech. To ale neznamená, že jsou v tom samy. Z naší strany dostanou potřebnou podporu, někdo větší a někdo menší, podle toho, jak dokážou

pracovat samostatně,“ popisuje Milan Růžička ze ZŠ ZaHRAda, který společně s ostatními expedice do výuky zavádí.

Na šelmy bez peněz

A jak expedice vypadají? Pojdme se na to zeptat Evičky Nešporové, Aničky Vorlíčkové a Adélky Čechové ze druhého trojročí. „Jely jsme společně na Lipku na pracoviště Jezírko na výukový program o šelmách. Expedici jsme zorganizovaly pro naši třídu a plánovaly jsme ji asi tři týdny. Promýšlely jsme trasu, kupovaly jízdenky, musely jsme vypočítat, kolik nás pojede a zjišťovaly jsme, kolik nás program bude stát. Musely jsme naplánovat trasu tam i zpátky. Všechno jsme si vytelefonovaly a zařídily samy. Když jsme byly na cestě, tak jsme se bály, že na něco zapomeneme a že se něco pokazí. No a co se nestalo! Zapomněly jsme ve škole peníze na zaplacení programu. Na štěstí nám pomohli průvodci a program zaplatili ze svého a pak jsme jim peníze daly. Opravdu jsme si oddychly. Na program to bylo super, dozvěděly jsme se všichni spoustu věcí o šelmách a ve škole k tomu společně vyráběli plakát.“

S expedicí až na univerzitu

To vše samozřejmě vyvolává řadu nedorozumění a nejistot. Pokud se expedice podaří, vrací se dětem zpátky jako osobní zkušenost, větší sebejistota a pocit úspěchu. A pokud něco nevyjde, není to chyba, ale možnost se něčemu naučit. „Jeden kluk, který měl jet s námi, šel do školy, protože si myslel, že je náhradník. Čekaly jsme na něj a on nepřišel. Příště bychom se měly se spolužáky líp domlouvat, aby měli přesnější informace,“ vysvětluje Eva Nešporová studentům na Pedagogické fakultě MU. Děvčata totiž byla pozvána, aby představila expedice budoucím učitelům angličtiny na sobotním semináři pod vedením Mgr. Lucie Podroužkové, Ph.D., která zve do výuky hosty z „alternativních“ škol. Reakce jsou nečekané: „Je dobré přemýšlet nad dětmi jako nad uschopněnými a dávat jim příležitosti učit se ze skutečného života,“ sděluje student po skončení prezentace. „Byla jsem ohromena, jak nezávislé děti v ZaHRAdě jsou! Dnes jsem překročila své obzory o inovativním vzdělávání,“ doplňuje další studentka. „Přál bych si, aby běžné školy byly více progresivní,“ píše upřímně ve zpětné vazbě jeden ze studentů.

A co se tím učí?

Úkolem studentů bylo pojmenovat a ocenit, co se děvčata naučila. „Když slyším, kolik věcí jste musely zařizovat, tak jste určité musely hledat různé způsoby řešení, nenechat se odradit nezdary, dělat uvážlivá rozhodnutí, uvědomovat si zodpovědnost za všechny spolužáky a za úspěch celé expedice,“ popisuje studentka kompetence k řešení problémů. Na děvčatech bylo vidět, jak vzrostla jejich sebejistota a odvaha, když si vyslechla, co všechno vlastně zvládla. Aby také ne! Vždyť zorganizovala expedici pro spolužáky a sama si připravila a nacvičila prezentaci pro studenty vysoké školy! A tak si tyhle čtvrtáčky a pátáčky celou akci pořádně užily. Největším zážitkem byl výtah, který jim umožnil prozkoumat všechna patra fakulty, a horká čokoláda za odměnu.

DĚTSKÉ SKUPINY POTUČEK A JEZÍRKO 2023/2024

Kateřina Hromčíková

Zřizovatelem obou dětských skupin je Rodinné centrum Studánka, jsou provozovány v souladu se zákonem 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a jsou řádně registrovány Ministerstvem práce a sociálních věcí v evidenci dětských skupin. Bližší informace k oběma skupinám a podrobněji k přijímacímu řízení na webu www.studanka-tisnov.cz (záložka Dětské skupiny).

Dětská skupina Potůček.

Foto: Veronika Mičánková

Dětská skupina Potůček (Květnická 821, Tišnov)

Potůček má kapacitu 23 míst a je určen pro tišnovské děti, které se z kapacitních důvodů nedostanou do MŠ.

Principy péče: Dětem jsou nabízeny věku přiměřené aktivity (výtvarné, hudební, sportovní a didaktické), které jsou tematicky propojeny týdenním a měsíčním výchovným plánem. Využíváme také Montessori pomůcky a jsme zapojeni do projektu výchova ke ctnostem, zaměřeným na vnímání sebe i vztahy mezi dětmi. O děti pečují kvalifikované pečovatelky, dále zde pracuje školnice (stará se o přípravu svačinek, výdej obědů a o úklid).

Otevírací doba: 7.00–16.00 hod.

Strava: celodenní včetně pitného režimu (je zajištěna dovozem z MŠ U Humpolky)

Cena: Částka se odvíjí od četnosti docházky. Zvolená délka docházky nemá vliv na pořadí v přijímacím řízení. V ceně je započítána i strava. Část příspěvku, která není určena na stravu, je možno uplatnit jako slevu na dani.

docházka 4–5 dní v týdnu – 2 000 Kč

docházka 2–3 dny v týdnu – 1 500 Kč

Jak se přihlásit: 1. kolo přijímacího řízení bude probíhat v době **5.–16. 6. 2023**. Tedy až po ukončení přijímacího řízení do tišnovských MŠ. V tomto období je potřeba doručit do kanceláře RC Studánka přihlášku, která bude od května ke stažení na našich webových stránkách. Do Potůčku mohou být přijaty pouze děti, které:

1. mají trvalý pobyt v Tišnově
2. dosáhnou věku tří let do 30. 4. 2024
3. prošly přijímacím řízením do alespoň jedné z tišnovských MŠ a do žádné z jimi vybraných tišnovských školek nebyly přijaty

Základním kritériem pro přijetí dítěte je jeho věk (starší děti budou mít přednost).

Kontakt: Kateřina Hromčíková (studanka.potucek@gmail.com, tel. 777 706 723).

Dětská skupina Jezírko (v RC Studánka, Riegrova 318, Tišnov)

Jezírko je určeno pro 12 dětí ve věku od 2 let. Přijímáme děti bez ohledu na trvalé bydliště až do naplnění naší kapacity, rozhoduje pořadí podaných přihlášek. Naším cílem je co nejvíce vyjít vstříc poptávce rodičů a zajistit flexibilní péči, můžete proto přihlásit děti na každodenní, pravidelnou (např. 2 nebo 3 dny v týdnu), nepravidelnou nebo též polodenní docházku.

Principy péče: Nabízíme péči s pravidelným denním programem a aktivitami vedoucími k rozvoji dětí. Pro děti jsou předem připraveny věku přiměřené aktivity (výtvarné, hudební, sportovní a didaktické). Důraz klademe na individuální přístup k dětem, známé, bezpečné a laskavé prostředí. O děti pečují stálý tým zkušených certifikovaných pečovatelek. Jezírkovou „normou“ je jedna pečovatelka na pět dětí.

Otevírací doba: 7.00–16.00 hod.

Strava: celodenní včetně pitného režimu (obědy dovážíme od externího dodavatele, svačinky připravují pečovatelky přímo v Jezírku)

Cena: skládá se z „příspěvku na stravu“ a „příspěvku na péči hrazeného rodičem“. Ten lze uplatnit jako slevu na dani.

Strava celodenní 65 Kč/den, polodenní 55 Kč/den

DOCHÁZKA	polodenní (7–12 h)	celodenní (7–16 h)
děti starší 2 let		
pravidelně 5 dní v týdnu	3 400 Kč/měsíc	4 500 Kč/měsíc
pravidelně 4 dny v týdnu	2 800 Kč/měsíc	3 800 Kč/měsíc
pravidelně 3 dny v týdnu	2 200 Kč/měsíc	3 100 Kč/měsíc
pravidelně 2 dny v týdnu	1 600 Kč/měsíc	2 400 Kč/měsíc
pravidelně 1 den v týdnu	1 100 Kč/měsíc	1 700 Kč/měsíc
nepravidelná docházka	500 Kč/den	700 Kč/den

Jak se přihlásit: Do Jezírka je možno přihlásit se již nyní, o přijetí rozhoduje pořadí při podání přihlášky. Zájem bývá velký a nemůžeme přijmout všechny děti, proto s podáním přihlášky neváhejte. Přihláška je ke stažení na našich webových stránkách.

Kontakt: Blanka Mahelová (studanka.jezirko@gmail.com, tel. 775 050 558).

VOLNÉ TÁBORY A AKCE

Marie Dvořáková, Jana Madaraszová

Letní příměstské tábory v Inspiru

Příměstské tábory v Inspiru jsou jednou z možností, jak si děti mohou společně s kamarády užít to pravé léto. Jako každým rokem budou tábory probíhat po celou letní prázdninovou sezónu. Děti si mohou vybrat z široké nabídky. Tábory máme se zaměřením sportovním, výtvarným, tanečním, hudebním, přírodovědným a nově polytechnickým. Většina z nich má základnu v zázemí Inspira, některé však děti „vytáhnou“ i do vzdálenějšího okolí Tišnova, např. tábor Turistický, Mineralogický nebo Cestou necestou. Atraktivní zázemí v prostředí kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova již tradičně nabízí příměstský tábor Odhal tajemství památek, který pořádáme ve spolupráci s Podhoráckým muzeem. Protože hudby a zpěvu není nikdy dost a k létu prostě patří, máme letos dva tábory hudební. Není nutné, aby děti byly zkušené muzikanti a zpěváci, a přesto si

tento tábor můžou užít a třeba je zajímavý program k hudbě i dovede.

Tábory můžete vybírat a děti přihlašovat na našem www.svcinspiro.cz/tabory.

Máme ještě pár volných míst na těchto táborech:

Cestou necestou (10.–14. 7.)

Výtvarný příměstský tábor – Lomnice (10.–14. 7.)

Odhal tajemství památek (17.–21. 7.)

Hudební příměstský tábor I. (24.–28. 7.)

Cestovatelský příměstský tábor (24.–28. 7.)

Turistický příměstský tábor (31. 7.–4. 8.)

Hudební příměstský tábor II. (7.–11. 8.)

Plavecký camp (14.–18. 8.)

Polytechnický příměstský tábor (28. 8. – 1. 9.)

Den Země a vody

Dvě témata, dva významné dny, 22. 3. slavíme Den vody a 22. 4. Den Země. Samé dvojky, že? Tak přijď 22. 4. ve 14 hod.

na Den vody a Země do Inspira. Zkusíš si pár chemických a fyzikálních pokusů, zjistíš, co ve vodě žije, co znamená virtuální voda a jak je to s vodou ve světě. Vyrobiš si něco hezkého a uslyšíš, že se na vodu dá i hrát.

O zábavu není na táboře nouze.

Foto: archiv Inspira

VELKÉ ÚSPĚCHY V CHEMICKÝCH SOUTĚŽÍCH

Eva Štěpánková

I v letošním školním roce se žáci 9. ročníku zapojili do chemických soutěží. Do 11. ročníku soutěže „Hledáme nejlepšího Mladého chemika ČR“ a také do chemické olympiády, ve které kromě žáků základních škol soutěží i jejich vrstevníci z osmiletých gymnázií.

Soutěž Mladý chemik je zaměřena na celorepublikovou propagaci chemie na základních školách. Soutěž se snaží rozvíjet tvůrčí schopnosti a představit chemii jako hravou, zábavnou a praktickou vědu, která má velkou budoucnost.

V říjnu proběhlo na naší škole školní kolo této soutěže (v letošním roce se ho zúčastnilo přes 22 tisíc žáků z celé republiky, 2 261 žáků z JmK). Tři nejúspěšnější žáci z 9. A Jan Kotulán, Štěpán Knecht a Jiří Kurdiovský postoupili do 2. kola (krajského), které se uskutečnilo v prosinci. Ve velké konkurenci 185 účastníků naši hoši ob-

stáli skvěle. I když se ho, z důvodu nemoci, nemohl zúčastnit Jirka, Honza i Štěpán podali výborné výkony a probodovali se mezi 30 nejlepších do regionálního finále, které se uskutečnilo v březnu. V tomto kole se projevily praktické dovednosti, v nichž pa-

V chemické učebně.

Foto: archiv ZŠ

třili naši žáci mezi nejlepší. Proto právem získali – Jan Kotulán 3. místo a Štěpán Knecht 9. místo.

První pětice, a tedy i Jan Kotulán, postupuje do celostátního finále, které se uskuteční v červnu v Pardubicích.

Velkou chemickou připravenost pak prokázali v okresním kole chemické olympiády, v konkurenci 28 žáků základních škol a osmiletých gymnázií, obsadili 1. místo – J. Kurdiovský, 2. místo – J. Kotulán a 4. místo Š. Knecht a všichni postupují do kola krajského.

V přípravě žákům pomohla návštěva chemického kroužku, ve kterém si samostatně vyzkoušeli experimenty a také si rozšířili teoretické znalosti z chemie.

Výborné výsledky našich žáků ocenilo také vedení školy.

Všem žákům blahopřejeme a děkujeme za výbornou reprezentaci naší školy.

ŠKOLA NARUBY

Barbora Pavlišová

Vyměnit si role je mnohdy velmi dobrou příležitostí k tomu, abychom o té druhé straně leccos zjistili. A tak jsme se rozhodli dát příležitost žákům, kteří přebrali naši úlohu a učili své spolužáky. Zájem byl veliký. Vyučovací předměty byly skutečně různorodé, od porovnávání čísel přes malbu krajiny až po rozvoj osobnosti. Na některé hodiny žáci sami navázali v dalších předmětech otevřenou diskusí o sebehodnocení, sebevědomí, práci se stresem a komunikaci se spolužáky.

Mnozí z mladých vyučujících pracovali ve dvojicích, protože vést hodinu není tak snadné, jak by se mohlo zdát. Starší žáci učili své spolužáky, ale často zavítali i do dalších tříd, včetně prvního stupně.

Žáci 9. třídy v roli učitelů.

Foto: archiv ZŠ

Pro valnou většinu žáků i učitelů to byla příjemná změna i zábava, i přesto, že zazněly názory jako „čekali jsme, že to budou mít lépe připravené“, „nedokázali si udržet naši pozornost“. Veškeré postřehy jsou ale součástí společného tvůrčího procesu, kdy se všichni společně navzájem učíme z nedostatků. Zároveň musíme ocenit to, co je skutečně přínosné, a to nahlas zřetelně slovy „Děkuji, bylo to fajn.“

Protože jsou nejdůležitější postřehy samotných žáků, přinášíme pár z nich:

- „Učila jsem s kamarádkou pátou třídu tělocvik a nečekaly jsme, že budou spolužáci tolik hluční. Někdy to musela řídit i paní učitelka. Nechápu, jak to zvládá.“
- „Na jednu stranu to byla zábava a zajímavá zkušenost, na stranu druhou to bylo velmi stresující a vyčerpávající. Jsem rád, že jsem si to zkusil, ale vím, že žít bych se učením nechtěl, a obdivuji ty, kteří chtějí.“
- „Když byli žáci aktivní a poslušní, učilo se snadno, ale když někdo vyrušoval, bylo to těžší. Podle mě by se to mělo dít každý rok.“
- „Já si myslím, že musíme ocenit to, že ty děcka vůbec byly schopny před nás předstoupit a vykládat nám tam cokoli, co si připravily.“
- „Celý den byl takový oddychový, většinou jsme se smáli celá třída.“
- „Škola naruby se mi líbila. Strašně moc jsem si to užila. Bavilo mě, jak k tomu přistupovali. Byla bych ráda, kdyby se to opakovalo, ... a že bychom se měli doučit matematiku šesté třídy.“

LYŽAŘSKÝ KURZ 2023

Dalibor Kolář

V úterý 21. 2. 2023 v 8.16 hodin vystoupilo ve Skiareálu na Fajtově kopci ve Velkém Meziříčí – www.skivm.cz – z autobusu a několika automobilů 49 žáků ZŠ a MŠ Václava Havla Žďárec společně s četným doprovodem učitelů, instruktorů a asistentů. Začínal čtyřdenní lyžařský výcvik žáků naší školy.

Z šedesáti žáků I. stupně sem přijelo čtyřicet žáků, zbývajících devět bylo z 6.–8. ročníku. O výcvik se postaralo celkem sedm instruktorů na lyžích a dva na snowboardu. Pomáhali jim dalších pět šest učitelů a asistentů pedagoga, kteří se starali především o dvacet prvňáků a druháků, většinou začátečníků.

Příjemným překvapením pro mě bylo celkem jedenáct snowboardistů ve srovnání s pouze třemi v minulém roce, v posledních letech se zájem o tuto disciplínu značně zmenšoval.

Překvapivě dobré sněhové podmínky (rozhodně to není náhoda) po předchozích dnech oblevy nám umožnily realizovat výcvik v plném rozsahu. Termín, tradičně zvolený v době, kdy mají školy Kraje Vysočina jarní prázdniny, nabízel nepříliš zaplněnou hlavní sjezdovku, stejně tak obě menší pro začátečníky.

Poděkování externím instruktorům v čele s Petrem Zezulou, Ondrem Rosou a Jirkem Cejpkem ml., kolegovi Zdeňku Smrkalovi a všem dalším kolegyním z naší školy, stejně jako provozovateli Skiareálu panu Jiřímu Pálkovi a jeho spolupracovníkům.

Lyžařský kurz na Fajtově kopci.

Foto: archiv ZŠ

SNAŽÍME SE BÝT UŽITEČNÍ, JAK TO JDE

VZPOMÍNKY ZASLOUŽILÉHO VELITELE TIŠNOVSKÝCH HASIČŮ

Vladimír Vecheta

Jaroslav Musil (*1948) je mezi tišnovskými hasiči žijící legendou. Ale čas nezastaví, a tak na počátku letošního roku předal po 41 letech služby post velitele sboru dobrovolných hasičů do rukou mladšímu nástupci. Při té příležitosti si vysloužil vřelé díky i ocenění jak ze strany vedení města Tišnova, tak od svých bratrů hasičů – členů tišnovského sboru i Moravské hasičské jednoty, jíž je SDH Tišnov členem. O malé shrnutí a několik střípků z bohaté hasičské kariéry se také rozdělil s našimi čtenáři prostřednictvím redakce Tišnovských novin.

Můžeme začít u toho, jak jste se k hasičům vůbec dostal? Kde jsou ty kořeny? Začal jste jako malý kluk, nebo až v dospělosti?

Když to vezmu od začátku, začínali jsme cvičit coby mladí kluci, dneska se tomu říká hasičská mládež. Chodili jsme do hasičky (stará hasička na Riegrově – pozn. red.) a učili jsme se všechny drobnosti okolo hasičiny. Taky jsme soutěžili v hasičských hrách, kterým se tehdy říkalo Plamen.

V 1963 jsem šel do učení a tam mě zlákali na orientační běh. Tehdy se mi dokonce podařilo s kamarádem vyhrát Přebor Ministerstva těžkého průmyslu a za odměnu jsme dostali zimní pobyt na Bílém kříži v Beskydech.

Po vyučení a vojně jsem pracoval v TOS Kuřim. V tu dobu se v Tišnově začal zakládat požární útvar pracovníků z povolání, tehdy se tomu říkalo Detašované pracoviště okresní inspekce požární ochrany. Tak jsem si podal žádost o přijetí na ono detašované pracoviště, byl jsem oficiálně zaregistrován ve výjezdové jednotce a zúčastňoval jsem se výjezdů. Bylo to vedle zaměstnání. Až v roce 1974 jsem rozvázal pracovní poměr v Tosce a nastoupil nahoře na hasičku jako profesionál. Moje první funkce byla pomocný technik. To znamenalo řízení cisteren, práce na cisternách, opravy apod.

Vy jste postupně získal i velmi odborné vzdělání v požární technice, a to na zcela netradičních školách...

S Tomášem Hudcem, starostou SDH Tišnov, a Zdeňkem Milanem, prezidentem MHJ.

Foto: archiv MěÚ

S praxí jsem postupoval na vyšší pozice a k tomu bylo potřeba odborné vzdělání. Tak jsem absolvoval ve Frýdku-Místku Střední odbornou školu požární ochrany a v roce 1981 udělal maturitu z požární ochrany. A když šel pan Melkes do důchodu, nastoupil jsem po něm jako velitel stanice Tišnov. Zároveň jsem se stal zástupcem velitele útvaru pro okres Brno-venkov, pod který tehdy spadalo pět stanic – vedle Tišnova ještě Rosice, Ivančice, Židlochovice a Pozorice.

Do doby mého působení na okrese ještě spadá moje další epizoda, a to je stáž na Vysoké inženýrské požární technické škole Ministerstva vnitra SSSR v Moskvě. V roce 1987 to byla jediná škola, kde bylo možné získat titul inženýra požární techniky. A mně to vyšlo, tak jsem to absolvoval. Mojí vzpomínkou na tu dobu je, jak jsme vstávali a chodili do školy a ráno bylo –45 °C. Když bylo „jenom“ 18°–20° pod nulou, tak to bylo normální. Umíte si představit, jakou jsme měli spotřebu slivovice. Akorát že ty jejich mrazy se dají snášet lépe, než když mrzne u nás, protože je tam suché kontinentální klima.

**Jako profesionál jste ale nestrávil celý hasičský služební život v Tišnově. Naopak, část své profesní kariéry jste strávil v Brně a později i takřka celý Jiho-
moravský kraj.**

Po jedné osobní zajímavé epizodě, ještě před rokem 1989, když jsem se střetl s byrokracií a měl chuť od profesionálních hasičů odejít, mě potkal naopak postup „vzhůru“. Ozval se mi náčelník Krajského ředitelství inspekce požární ochrany s tím, že jeho kolega Alois Vitoul (nedávno zesnulý hasič z Lomnice) potřebuje člověka na oddělení represe, a tím že mi nabízí místo u nich na Krajském ředitelství. Tehdy se nedělala výběrová řízení, můj nadřízený okresní náčelník to dostal od krajského nařízení, já předal velení a šel jsem na kraj. Ale v letech 1999/2000 reorganizací zanikla dosavadní struktura požární ochrany a ustavil se Hasičský záchranný sbor ČR (v rámci IZS) a nová Krajská ředitelství. Tak jsem zase změnil působení.

Absolvoval jsem kurz pro zvýšení kvalifikace a po návratu mě, Aloise Vitoula a ještě dva kluky umístili na útvar Brno. Dělal jsem velitele čtyř, zástupce velitele směny a jezdil jsem na výjezdy. A když mi bylo 55, přišel za mnou krajský ředitel, že vzniká nové operační středisko a snad už nemám zapotřebí, abych tady ve svém věku lítal v těžkých hadrech po nocích, zvláště když jako jediný na celém kraji jsem měl vystudované odborné vzdělání. Tak mě jmenovali velitelem směny pro celý Jihomoravský kraj.

S profesionály jste se ale nakonec rozloučil zase „po svém“.

V roce 2008 přišel nový kariérní řád, kde se na místo, které jsem zastával, vyžadovala vysoká škola. Tu moji ruskou anabázi mi jako vysokou uznat nemohli, ale nabídli mi, že můžu na pozici velitele zůstat, když podepíšu, že do čtyř let začnu VŠ studovat. To mi bylo šedesát a já věděl, že za dva roky půjdu do důchodu. Tak jsem si řekl, že nebudu hrát divadlo, aby si na mě mladší prstem ukazovali, že tady slibuju, co dělat nebudu, jen proto, abych měl o pár korun vyšší plat. Tak jsem napsal žádost o ukončení služebního poměru a v roce 2008 jsem šel na rok a půl na výsluhu. Mezitím jsem chodil po brigádách, byl jsem taky na automotodromu, a v roce 2012 se ze mě stal důchodce na plný úvazek.

Jako rozhodčí na ME Ostrava.

Foto: archiv J. Musila

Abychom se vrátili ještě k té dobrovolnické činnosti v Tišnově.

Bývalo zvykem, což platilo už za pana Melkese, že když dělal velitele stanice, tak i profesionálové dělali tu dobrovolnou službu. Bylo to hlavně proto, že jsme tehdy stejně všichni byli z okolí Tišnova, a když byl poplach, tak jsme taky všichni přišli. Dnes už to mají profici jen jako zaměstnání a po službě zase odjedou pryč domů. My jsme ale tu hasičinu měli i jako hobby. Takže když jsem byl velitelem stanice, byl jsem automaticky i velitelem sboru dobrovolných hasičů. A tuto roli jsem až teď po 41 letech ukončil.

Kromě toho jsme jako sbor v roce 1990 přešli pod Moravskou hasičskou jednotu (MHJ), tak jsem tři volební období – patnáct let – kromě práce v Tišnově dělal starostu okresu Brno MHJ a do roku 2019 jsem byl zástupce JMK v komisi rozhodčích generálního ředitelství.

Teď to po mně převzal Aleš Komárek jako velitel jednotky. Ale musel jsem se slavnostně zavázat, že minimálně rok mu zůstanu k ruce jako sekretářka ke všem papírům a k technice.

Pro nezasvěcené ještě malé vysvětlení, co je to Moravská hasičská jednotka?

Dobrovolní hasiči jsou tady na Moravě sdružení ve dvou spolicích – Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SHČMS) a Moravské hasičské jednotě (MHS). V Čechách existuje naše obdoba Česká hasičská jednotka (ČHJ). MHJ vznikla z trucu. Některým sborům přišlo, že SHČMS je moc velký moloch, na každém okrese, i na každém kraji placený aparát. Mně to přijde moc zbyrokratizované a taky se jim musí odvádět daleko vyšší členské příspěvky. My máme jediného placeného funkcionáře a tím je naše sekretářka na Prezidiu. Jinak všichni, až po prezidenta MHJ, to dělají zadarmo. MHJ tak vznikla po vzoru ČHJ v Čechách

a tady se do toho přidal Tišnov, Březina a Železná. Ještě máme smlouvu s Předklášteřem o zajištění požární ochrany. V rámci MHJ jsme sdružení v okresech Brno, Přerov, Vyškov a Jihlava, a ústředí – Prezidium – máme v Zastávce u Brna. Já teď ještě dělám předsedu revizní komise MHJ. Jinak spolupracujeme se sesterskou organizací v Čechách a děláme společné soutěže mezi MHJ a ČHJ. Jednota taky pořádá pro děti branné závody a tábory, odborná školení.

Pamatujete si nějaký hodně zajímavý nebo zásadní zásah, kterého jste se účastnil?

Brzy z počátku mé práce jsme se tři nebo čtyři z Tišnova účastnili záchrany jeskyňářů ze zatopené Amatérské jeskyně, kde jsme odčerpávali vodu (29. srpna 1970 – pozn. red.). Účastnili jsme se odstraňování následků povodní – v roce 1997 u Olomouce, pomáhat jsme byli i v Praze (2002). Tam jsme na odstraňování následků strávili týden. Byli jsme i v roce 1986 při povodni na Besénku. Aktuálně jsme třikrát pomáhali v obcích zasažených tornádem – dvakrát s malým autem a jednou s cisternou. Jak to jde, snažíme se pomoci a být užiteční.

Jak sám zmiňujete, na fotkách je Vaše uniforma samý metál a řád. Jakých ocenění se Vám za Vaši práci dostalo?

Z mé profesionální kariéry jsem obdržel Řád za zásluhy o bezpečnost od Ministerstva vnitra ČR, to je ten největší. A po třiceti letech služby jsem dostal ocenění Za věrné služby.

Co se týká MHJ, teď naposled jsem dostal Řád prezidenta MHJ a Řád Tita Kršky. To bych měl vysvětlit: Titus Krška je rodák od Rosic a bere se jako zakladatel dobrovolných hasičů tady na Moravě. Jeho řád je obdobou Řádu sv. Floriána, který uděluje SHČMS. Tak už vyšší ocenění ani nemůžu dostat.

V Tišnově je sice stanice profesionálního HZS, dobrovolní hasiči ale plní stejně důležitou roli.

Když odjede tišnovský útvar profesionálních hasičů a je zřejmé, že budou pryč déle, tak povolávají na stanici nás, aby byla zajištěna základní operační schopnost. Takže také vytváříme zázemí profíkům. A k našim důležitým rolím patří i znalost hasebního obvodu. To z praktického hlediska znamená např. vědět, kde jaké auto projede a kam zvládne vyjet.

Tady v Tišnově jsme limitováni železničními mosty, které každý nepodjede. Nebo při zásazích třeba na Klucanině máme jenom my auto, které dokáže vyjet skoro kamkoliv.

My sami jako dobrovolní hasiči musíme projít minimálně čtyřiceti hodinami školení, což děláme každé úterý v rámci schůze, kde se probírají teoretické věci. A kromě toho jezdíme každoročně na tři dny na tábor Brumova, kde probíhá praktický výcvik. Kromě toho na jaře a na podzim jezdíme na splav do Březiny a všechny agregáty, čerpadla apod. zde odzkoušíme. My jako tzv. trojková jednotka jezdíme i mimo obec, tak musíme jedenkrát za měsíc vytáhnout všechny stroje a zkontrolovat jejich funkčnost.

Když přehlédneme Vaši životní cestu, s hasiči jste tedy strávil pěkný kus života. Přesto jste pořád aktivní.

Já si nedokážu představit, že bych žil jako dost mých kamarádů, kterým třeba již umřela manželka, a oni doma jenom sedí a hledí na televizi. Já bych se z toho zbláznil. Nedokážu si představit, že bych zůstal úplně pasivní. Když nic jiného, tak jsou tady kluby důchodců, dělají všechno možné, chodí plavat. Klub českých turistů, jehož jsem taky členem, má každý týden nějakou vycházku. Vedl nás k tomu už pan Formánek, který stál dřív v čele klubu. Bez aktivity by byl důchod jen čekání na smrt.

Děkujeme panu Jaroslavu Musilovi za nasazení, se kterým stál po dlouhou dobu v čele Jednotky sboru dobrovolných hasičů Tišnov. Přejeme mu mnoho zdraví a elánu do dalších let a jsme rádi, že sbor neopouští úplně, ale i nadále zůstává členem dobrovolných hasičů, a může tak předávat své cenné zkušenosti mladším kolegům.

Jiří Dospíšil, starosta města,
a Karel Souček, místostarosta města

IGOR OROZOVIČ & CO: KDYŽ CHLAP SVLÉKÁ TMU

Lenka Šebečková

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

Igor Orozovič je český herec a muzikant. Člen činohry Národního divadla nořící se do piana a zpívající. Už dvanáct let skládá hudbu a píše texty pro Cabaret Calembour, který spoluzaložil. Úspěšně odstartoval sólovou hudební dráhu s autorským repertoárem, který se nezřídka kvalitní poezie s nadhledem, ale přimíchává i temnější tóny, testosteron, erotiku a erotiku. Igorova pětičlenná kapela koření jeho šansonově laděné písně prvky rocku, blues a soulu.

Igora Orozoviče znají divadelní diváci třeba díky ikonickému muzikálu Davida Bowieho Lazarus, autorské černé životopisné komedii Bezruký Frantík či skvělé Kytici režisérské dvojice SKUTR. Filmoví a televizní diváci Orozoviče znají například ze seriálů Polda, Devadesátky či filmů Laputa, Past, Jedině Tereza, Řekni to psem, Za vším hledej ženu či Přání k narozeninám.

O vzrůstajícím zájmu o hudební tvorbu tohoto talentovaného umělce svědčí téměř 690 000 zhlédnutí jeho videoklipu Hippokratova armáda na YouTube, ale i vyprodaná série koncertů

Když chlap svléká tmu. Koncert můžete navštívit **5. 5. 2023** v 19.30 hod. v Kině Svratka.

Předprodej vstupenek: TIC Tišnov, on-line systém Kina Svratka (www.mekstisnov.cz) nebo v den koncertu.

DUBNOVÉ STRÍPKY

**Muzeum
města Tišnova**

Eva Vávrová

V březnu jsme se v muzeu rozloučili s výstavou **Retrogaming**, věnovanou počátkům osobních počítačů a počátkům počítačových her v České republice. Výstava zapůjčená z Regionálního muzea v Litomyšli zaujala i reportéry České televize Děčko. V sobotu 4. března jste proto mohli v pořadu **Tamtam** zahlédnout řadu povědomých dětských tváří. Za dva měsíce Retrogaming přilákal přes 800 návštěvníků.

V tuto chvíli můžete v muzeu zhlédnout **výstavu fotografií Miloše Budíka**. Přes sedmdesát fotografií tvoří průřez jeho tvorbou a dává vzpomenout na mimořádně talentovaného a vše-

stranného fotografa, se kterým jsme se rozloučili dne 12. února 2023. Výstava potrvá do 19. 5. 2023.

V dubnu se Muzeum města Tišnova zapojí do **Velikonoční slavnosti** se stánkem, kde si budete moci s Františkem Trnčákem starším uplést **pomlázku** nebo s Jiřím Ondrou vyrobit **bezovou píšťalku**.

Duben je v historii Tišnova spjat se smutným výročí. Dne 25. dubna 1945 došlo k leteckému útoku na Tišnov, který si vyžádal osmnáct obětí. Je paradoxem války, že smrt přišla s osvobozením, neboť Tišnov byl bombardován sovětskými letadly. Při osvobozování Brna začaly být německé jednotky vytlačovány směrem na západ, a to i směrem k Tišnovu. Osvobozování Brna bylo podporováno vzdušnými silami. A právě střelba po sovětském průzkumném letadle byla dle pamětníků příčinou náletu na Tišnov. Střelbu měl na svědomí německý protiletadlový kanón (flak), který byl umístěn na dnešní Majorově ulici. Průzkumné letadlo střelbu opětovalo, poté se vzdálilo a zanedlouho se nad Tišnovem objevily bombardéry.

Chcete-li se seznámit s podrobnostmi i s novými informacemi o náletu, přijďte na **přednášku Jana Šafaříka**, kterou ve spolupráci s muzeem pořádá Spolek Continuum vitae. Přednáška se uskuteční v den výročí bombardování, tj. **25. 4. 2023, v 18.00 v Městské knihovně Tišnov**. Vstup je volný.

Můžete se také projít po místech, kam dopadly bomby. Najdete je třeba v aplikaci Pocketmaps Tišnovsko (www.tisnoviny.cz/obsah/pocketmaps).

Válečné nám. Míru.

Foto: archiv Continuum vitae

ALF CARLSSON / JIŘÍ KOTAČA QUARTET

25. 04. 2023
[19.30]

Moderní jazz
s vlivem finské
a slovenské hudby

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

Velký sál MěKS Tišnov, vstupenky TIC Tišnov a on-line www.mekstisnov.cz

norbi kovács | ivan hlas | olin nejezchleba

IVANHLASTRIO

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

28. 4. 2023
v 19.30 hod.

Velký sál MěKS Tišnov

www.mekstisnov.cz

FRÍDA ORATOROVÁ

15. 05. 2023
[19.00]

Neotřeले barvitý, silný a zároveň
vlídný hlas mladičké umělkyně
v doprovodu cimbálu

Rezervace vstupenek tel. 734 267 879
Coffein, Mlýnská 152, Tišnov

coffein
kavárna & bar u kina

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

Kouzelná škola

kouzelnické představení na motivy Harryho Pottera

15. 4. 2023

v 15.00 hod., Kino Svratka

Předprodej:
TIC Tišnov, on-line systém Kina Svratka

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

Coworking

Prostory k dispozici

Zájemci nejprve vyplní Google dotazník s údaji (PO, FO), fakturace na konci daného měsíce.

Kavárna: 8.00–12.00 hod., 250 Kč/den s wifi a pitným režimem + k dispozici zasedací místnost s projektorem, flipchartem, plátnem, tiskárnou, kapacita v daný čas max. 5 osob.

Zasedací místnost: 12.00–16.00 hod., 250 Kč/den s wifi, pitným režimem, flipchartem, projektorem, plátnem, tiskárnou, od 13.00 hod. otevřena kavárna, kapacita v daný čas max. 5 osob.

Cena za měsíc 2 000 Kč.

Je možné si 2 dny předem objednat občerstvení na tel. 734 267 879. Po vyplnění dotazníku pošleme zájemcům odkaz na rezervační systém.

Coffein hub

od
3. 4. 2023

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

coffein TIŠNOV

BRÁNA
VYSOČINY

Kontakt: tic@kulturatishnov.cz, tel. 530 334 011

TRADIČNÍ KOŠT PÁLENEK

Dita Číková

Mikroregion PORTA si Vás dovoluje pozvat na tradiční košt pálenek, který se uskuteční v obci Železná 22. dubna 2023 v 16 hodin v kulturním domě.

Tato akce se zde koná pravidelně a letos proběhne již 15. ročník, který jak doufáme, bude mít hojnou účast. Do soutěže o nejlepší pálenku se může přihlásit každý, stačí přinést vzorek domácího vypáleného ovoce. Příjem vzorků 0,5l pálenky bude probíhat 21. dubna od 18 do 20 hodin v kulturním domě v Železném nebo v úředních hodinách na OÚ Železná.

Ochutnávka pálenek bude doprovázena hudebním uskupením Old Boys. Při vstupu obdrží všichni vystavovatelé koštovní lístek zdarma, ostatní si jej mohou zakoupit za 100 Kč. Na tento lístek udělují body jednotlivým vzorkům. Vyhodnocení probíhá za přísného dohledu zástupců Mikroregionu PORTA. V závěru budou slavnostně vyhlášeny vítězné pálenky a jejich majitelům budou předány ceny.

Pro všechny návštěvníky a koštující je připraveno drobné pohostění.

Nezapomeňte, že koštování pálenek se mohou účastnit pouze osoby nad 18 let věku!

Z loňského ročníku koštu pálenek.

Foto: archiv Knihovny Železná

INZERCE

coffein

kavárna & bar u kina

PRUNE

LUCIE KRPALOVÁ

písničkářka, jejíž ušlechtilé jemné písničky navzdory melancholii překypují nadějí

11/04 19.00

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TIŠNOV

Rezervace: Mlýnská 152, 666 01 Tišnov, tel. 734 267 879

Kuchty.cz

Přinášíme novou dimenzi pojetí gastr marketingu.

KURZY

Milujeme foodstyling a tvorbu originálních receptů. Ve spolupráci s dalšími milovníky kvalitního jídla Vás zveme do nově vypsanych kurzů.

INDICKÁ KUCHYNĚ

23.4.

VIETNAMSKÁ KUCHYNĚ

29.4. 14.5.

CROISSANTY

13.5.

DORTOVÉ POSTAVIČKY

20.5.

Více na:

Kuchty.cz

f

+420 773 894 676

poptavej@kuchty.cz

Brněnská 2 Tišnov

BLUESOVÁ POMLÁZKA PODEVÁTÉ

Václav Seyfert

Před deseti lety, přesně 30. března 2013, se poprvé sešli fanoušci bluesové hudby v útulném prostředí kulturního domu v Železném na hudebním festivalu nazvaném Bluesová pomlázka. Akce přetrvala dodnes a v **sobotu 15. dubna 2023** se od 17 hodin uskuteční v témže sále již její devátý ročník. Že vám to matematicky nevychází? Inu – v covidovém období 2020–22 se totiž místo tří koncertů uskutečnil jen jeden, a to ještě v netypickém termínu na podzim 2021. Pomlázka se tedy konečně vrací zpět do jarního období; úvodní ročníky se konaly vždy přesně na Velikonoce, později byl volen termín týden před nimi, letos se pro změnu festival uskuteční týden po svátcích.

Na uplynulých osmi akcích se v Železném představilo více než dvacet účinkujících, od známých českých interpretů a kapel (Jan Spálený Trio, Hoochie Coochie Band, Roman Dragoun,

Marcel Kříž s Liborem Lorencem v pozadí.

Dobré ráno blues band na jedné ze svých profotografií.

Luboš Pospíšil, Charlie Slavík Revue aj.) přes řadu výtečných hostů ze Slovenska (ZVA 12-28 Band, dueta Procházka–Wolf, Turtev–Frešo či Beňa–Radványi) až po umělce zpoza oceánu (americký kytarista Jesse Ballard, argentinská skupina Demian Band). Letos pořadající spolek deTOX zvolil výhradně české obsazení (byť s jedním milým kalifornským doplňkem), které by mělo zaujmout svou pestrostí, protože už dávno neplatí, že vystupující soubory musí být ortodoxně bluesového charakteru.

Bluesovou škatulku ovšem bezpečně zaplní první z vystupujících, pražská skupina **Dobré ráno blues band**. V obsazení rezonantní kytara (Vít Kopecký), fukací harmonika (z USA pocházející Brynn Stephens) a valcha (Vladislav Sosna) hrají tito pánové klasické akustické blues z povodí Mississippi a v jejich repertoáru lze nalézt skladby tak slavných autorů, jakými jsou Willie Dixon, John Lee Hooker nebo Eric Clapton. Kapela má na kontě tři alba – na prvních dvou hrál ještě na harmoniku Matěj Ptáček, kterého v Tišnově dobře známe ze dvou koncertů z roku 2010. Dobré ráno blues band existuje od roku 2012, často se představuje i v zahraničí a exkluzivně spolupracuje s legendární americkou firmou Stetson.

Prostřední fázi festivalového koncertu obstará alternativní písničkář **Marcel Kříž**, v jehož tvorbě jsou bluesové kořeny rovněž patrné. Představí se za doprovodu houslisty a kytaristy Libora Lorence, se kterým před tím působil v dávných kapelách Vraždy v čínské čtvrti nebo Pohublá zrzka. Kříž se mimo jiné věnoval

zhudebnění poezie (Kainar, spolupráce s Krchovským) a sám je básníkem, který má na svém kontě dvě sbírky Jen ať řvou kolejnice a V plátěných stěnách barvy petroleje. Jeho diskografie je zároveň bohatá i chudá – oficiálně totiž vydal jediné album, pro něj navíc nepříliš typické Buskers Burlesquers s Tomášem Vtípilem. Existuje ale větší množství záznamů z koncertů či demonahrávek, které mezi fanoušky spolehlivě kolují.

Závěr večera bude patřit opavské kapele **Heimat**, vedené kytaristou Petrem Uvirou, známým ze skupiny Ladě. Petr měl v Železném koncertovat sólově na později zrušené „Pomlázce“ v roce 2020, takže jeho letošní účast s Heimatem je určitou splátkou za někdejší neuskutečněné vystoupení. Toto seskupení hraje kombinaci rocku, jazzu a world-music, kytara v něm dokonale dobarvuje celkový zvuk, který je postaven na dominantním saxofonu (Jan Tengler), elektronických klávesových nástrojích (Václav Kramář) a afrických bubnech (Jan Krasl). Heimat má na kontě prozatím dvě EP desky, obsahující kromě jedné výjimky výhradně instrumentální skladby.

Vstupenky na festival můžete až téměř do poslední chvíle pořídit v předprodejích na obecním úřadě v Železném nebo ve zdejší knihupectví paní Raškové na Brněnské ulici – na místě bude vstupné o 50 Kč vyšší.

Kytarista skupiny Heimat Petr Uvira.

VEREX PNEU

**ZPĚTNÝ ODBĚR
PNEUMATIK**

VEŘEJNÉ MÍSTO
ZPĚTNÉHO ODBĚRU
ODPADNÍCH PNEUMATIK

VEREX, s.r.o., Tišnovská 305, 664 34 Kuřim
Prodej pneumatik a disků

Tisíce pneu skladem

WWW.PNEUATLAS.CZ

Leták pro potřeby § 13 „Informování konečného uživatele a
osvětová činnost“ zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností.

NABÍDKA INTERNETU

BUDOUCNOST SE STALA REALITOU

BEZDRÁT
až 310 Mb/s
tarify již od **245 Kč**

KABEL
až 400 Mb/s
tarify již od **245 Kč**

OPTIKA
až 2000 Mb/s
tarify již od **245 Kč**

Při poptávce zadejte kód **AKCE2023**
a máte od nás **3 měsíce ZDARMA!**

+420 606 606 035 | obchod@tlapnet.cz | www.tlapnet.cz

Konkrétní nabídka rychlosti a tarifů je vždy závislá na dostupnosti dané technologie v lokalitě.
Pro více informací nás kontaktujte kdykoli na infolince 606 606 035.

Váš dodavatel solárních elektráren

**NA TRHU
OD ROKU 2006**

www.lunek.cz

VIA CZECHIA

CENTRÁLNÍ STEZKOU PO TIŠNOVSKU

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV

Vladimír Vecheta

VIA
CZECHIA

„Obešel jsem Česko. Půjдете taky?“ Těmito slovy uvedl představení svého „covidového“ turistického nápadu **Jan Hocek**, vystudovaný biolog a tělocvikář, průvodce, cestovatel, fotograf a publicista. Myšlenka, přípravě a realizaci projektu **Via Czechia** se jako autor věnoval po většinu roku 2020. Navrhl, zmapoval a následně sám prošel či projel na kole trasy víceméně kopírující severní a jižní hranici České republiky. Tak se zrodila nejprve **Severní** a posléze **Jižní stezka**. Obě se dočkaly i knižního zpracování ve formě velmi podrobného průvodce členěného navíc na doporučené etapy, což

jim dle mého názoru zajistilo kýženou pozornost a popularitu. V roce 2021 pak připravil **Stezku střeozemím** a **Stezku Slezskem**. I Stezka střeozemím už má svoji knižní podobu. V roce 2022 přišel s myšlenkou dalších dvou stezek – **Centrální** a **Českomoravské**. A v tuto chvíli je hotový itinerář Centrální stezky a její knižní podoba právě přichází na pulty prodejen. A v roce 2023 bude dopracována Českomoravská. Zbývající dvě stezky se knižního zpracování dočkají v brzké budoucnosti. Zpracovanou etapizaci všech stezek můžete najít na hlavním informačním portálu **www.viaczechia.cz**.

V tuto chvíli představují stezky Via Czechia **unikátní** ucelený, důkladně zmapovaný a podrobně popsáný systém nejdelších turistických a poutních dálkových tras v České republice. Celkem šest tras je popsáno (a místy i v terénu označeno) samostatně pro pěší putování, cykloturistiku, přejezdy na lyžích a vodácké splouvání. Síť aktuálně čítá dohromady přes 10 000 kilometrů tras – tedy téměř nekonečné možnosti poznávat celoročně a různými způsoby českou krajinu, přírodu, památky nebo poutní místa.

V čem jsou tyto stezky jedinečné?

- Severní a Jižní stezka vytvářejí okruh kolem Česka, který je dlouhý 2110 km.
- Stezky procházejí v co největší míře přírodou a směřují k hlavním zajímavostem jednotlivých oblastí.
- Trasy jsou rozděleny na logické úseky, s uzlovými body dobře dostupnými veřejnou dopravou, lze je tedy absolvovat postupně po částech – podle časových možností, chuti, kondice apod.
- Trasy jsou koncipovány tak, aby každá etapa končila v místě, kde lze spát pod střešou, kvalitní turistické ubytování je k dispozici minimálně každých 20 až 25 km. U většiny etap je k dispozici kemp nebo oficiální tábořiště.
- Trasy procházejí přes mnohá **Přátelská místa**, která se k projektu připojila a nabízejí poutníkům pomocnou ruku.
- Významnými body na stezkách Via Czechia jsou křesťanská **poutní místa**, která se pro někoho mohou stát samostatnými cíli putování.
- Podrobné itineráře tras obsahují kilometráž, informace o turistických přístřešcích, studánkách a pramenech nebo možnostech občerstvení či nocování.

Každou stezku lze projít celou najednou nebo po částech, spát komfortně v penzionech a horských chatách nebo stanovat na krásných místech. Pro cyklistickou variantu putování je ideální horské nebo trekové kolo. Každý si tedy může vybrat oblíbenou formu nebo kombinovat jednotlivé aktivity podle reliéfu krajiny či ročního období.

Severní stezka – nejdelší trasa Via Czechia spojuje nejzápadnější a nejvýchodnější body ČR a vede převážně severními pohraničními horami. Pěší varianta měří 1 058 km a je rozdělena na 47 denních etap.

Jižní stezka – druhá nejdelší trasa Via Czechia spojuje nejvýchodnější a nejzápadnější body ČR a vede převážně jižním příhraničím. Pěší varianta měří 1 052 km a je rozdělena na 44 denních etap.

Centrální stezka – spojuje nejzápadnější a nejvýchodnější body ČR, přičemž vede přibližně středem země a prochází mj. i geometrickým středem ČR. Pěší varianta měří 1036 km a je rozdělena na 47 denních etap.

Stezka střeozemím – propojuje nejsevernější a nejižnější body ČR. Pěší varianta měří 569 km a je rozdělena na 27 denních etap.

Stezka Slezskem – prochází pohraničními oblastmi českého Slezska a je alternativou Severní stezky v její nejvýchodnější části. Pěší varianta měří 382 km a je rozdělena na 18 denních etap.

Českomoravská stezka – sleduje historickou hranici Čech a Moravy mezi Králickým Sněžníkem a Slavonicemi. Pěší varianta měří 345 km a je rozdělena na 18 denních etap.

Po hřebenech hor kolem celého Česka.

Foto: Jan Hocek

Centrální stezka

Centrální stezka je třetí nejdelší samostatnou trasou Via Czechia, spojuje **nejzápadnější a nejvýchodnější body ČR** a vede přibližně centrem země. Stezka prochází přes několik **středových bodů ČR**: geometrický střed v Čihošti, střed diagonál v Golčově Jeníkově a střed podle hranic v Senešnici.

Základní pěší varianta měří **1036 km** a je rozdělena na **47 denních etap** s průměrnou délkou 20–25 km, vždy s možností ubytování pod střechem. Je vhodná pro putování na kole, cyklistická varianta měří celkem 1032 km a lze ji zvládnout za 2–3 týdny. Nejvyšší pasáže trasy lze projet na lyžích, celkem je možné využít 163 km lyžařských tras. Vodácký lze splouvat úseky na řekách Střela, Berounka, Sázava, Chrudimka a Svratka – celkem 335 km.

Centrální stezka je rozdělena na dvanáct úseků, které tvoří samostatné horské celky nebo přirozené geografické oblasti. Celkem trasa prochází přes **osm chráněných krajinných oblastí** a bezpočet přírodních parků, rezervací a přírodních památek. Stezka rovněž prochází přes nejvyšší vrcholy Smrčín (Háj, 758 m), Slavkovského lesa (Lesný, 983 m), Žďárských vrchů (Devět skal, 836 m) a Vsetínských vrchů (Vysoká, 1024 m). Na trase projdete kolem 29 poutních míst.

Jak se modeluje trasa

Když představil Jan Hocek svůj nový záměr Centrální stezky na Facebooku v létě loňského roku, nešlo odolat mož-

nosti zapojení se do modelování finální podoby této trasy. Zatímco ostatní stezky Via Czechia měly náš tišnovský region na míle daleko, tuto trasu navrhl autor přímo do jeho srdce.

Pravda, ani nejběžnější cestovatel nezná detailně lokální specifika, nemluvě o vhodných a oblíbených pěšinách místních. Proto jsem našel dost drzosti a obrátil jsem se na Jana s návrhy korigujícími jeho záměr průběhu trasy celým severním předpolím Brna. Ideou bylo doporučit poutníkům na této dálkové trase návštěvu všech nejvýznamnějších míst Tišnovského a Kuřimského regionu, což jak se ukázalo, šlo velmi dobře navléknout jako korálky na jednu linii navíc velmi atraktivní trasy. Společnými silami jsme tak objevili způsob, jak navštívit během **tří dnů THE BEST OF** našeho kraje.

Autor myšlenky Jan Hocek s vydanými knihami.

Foto: archiv Hockovi

Údolí Svratky

Osmý celek na trase Centrální stezky Via Czechia představuje 61 km putování **údolím řeky Svratky od Jimramova do Tišnova**. Obě tato místa spojuje dálková červeně značená turistická trasa KČT, a tak by bylo namístě ji jednoduše sledovat. To byl původní záměr tohoto úseku stezky. Atraktivita krajiny a pěší cesty po svazích údolí však se vzdalující se Vysočinou klesá, a údolí je navíc od Víru až po Tišnov prořezáno silnicí. Hodí se tak výborně pro dlouhý cyklistický sjezd, daleko méně pro pěší putování. Koneckonců i sama červeně vyznačená stezka kličkuje údolím a ve snaze vyhnout se nezáživné silnici občas nelogicky žene turistu do svahů a zase dolů.

Nakonec jsme se shodli v zájmu atraktivity trasy protáhnout poutníka mezi Vírem a Tišnovem po kopcích okolní krajiny. Z Víru vystoupáme ke zříceninám hradů **Pyšolec** a především na majestátní **Zubštejn**. Odtud nás červená trasa provede znovu údolím přes Štěpánov, abychom pak za rezervací Nad Koupalištěm doporučili tuto značku opustit a pokračovat neznačeným úsekem do starých hornických a partyzánských osad **Horní a Dolní Čepí**. Kopcovitá krajina je v tomto zapomenutém koutě naprosto jedinečně malebná a cílem této zacházky není nic menšího než proslulé údolí **Chlébského potoka**. Na jaře poseté bledulemi, během celého roku romanticky divoké krajinou strmých svahů a malých vesnic. Z Chlébského se ovšem nelze než vrátit znovu k řece Svratce. Do **Nedvědice**, která skýtá možnosti stravování i ubytování a v neposlední řadě i první perlu na šňůře zajímavostí tišnovského regionu – **hrad Pernštejn**.

Přes Sýkoř v Cimmanových stopách

Kdo chce dobře poznat krajinu Tišnovska, nemůže než přejít přes **Sýkoř**. Jinak by totiž minul překrásné výhledy do celku krajiny, ve které je Tišnov posazen. Z Nedvědice se tak poutník na Centrální stezce znovu škrábe do kopce. Vzhůru přes **Skořotice** do masívu Sýkoře. Dnes, kdy tu veškeré smrčiny zmizely a do krajiny se teprve vrací původní bukojedlový les, odkryté plochy lesa otevírají daleké horizonty západních a jižních krajin. U **Sýkořské hájovny** však stále stojí busta Mistra, tedy jak je správné ji od tvůrců **Cimmanovy stezky** z Lomnice až sem pojmenovat „Pohlaví Jára Cimrmana“. Pro fandý jde o přímo kulturní místo. Pro poutníky na dálkové trase vítané odpočinkoviště a rovněž počátek

cesty krajinou pastvin nad Sýnalovem, ze kterých poutník pozvolna klesá k Lomnici do údolí Besénku s okem upřeným do otevřených dálav před sebou.

Lomnice je další z oněch perel na šňůrce cesty Tišnovskem. Historie dýchá ze všech koutů městečka, násobená malebnou polohou v krajině. Jedinečně zachované židovské město, barokní monumentalita na Palackého náměstí. Škoda to tu minout. A za Lomnicí následuje známá cesta oborou a okolo Besénku přes Šerkovice až k Lomnici.

Perly Tišnovska

Ještě než skončí tato etapa stezky, je třeba navštívit to nejcennější, co Tišnovsko nabízí. **Porta coeli!** Z Lomničky vede turistický traverz severním úpatím Květnice a přes cyklomost se tak dostaneme až do kláštera. Ten není nutné zvlášť představovat. Cestou z Předklášteří do Tišnova pak můžeme **muzeum města**, staré **řemeslnické uličky** i začátek **Lacinovy stezky Květnicí**. Tady by určitě vzdálený poutník ocenil, aby neminul tak unikátní místa, nějakou naváděcí informaci. A to už jsme v centru, cili další etapy.

Brněnsko

Z Tišnova chtěl Jan Hocek nejkratší cestou do Blanska, ale nechal se přesvědčit doporučením, že nelze minout tak unikátní cíle, kterými jsou hrad Veverí, Babí lom a poutní místo Vranov. Tak se u nás Centrální stezka protáhla na další dvě etapy: Z Tišnova na Veverí a z Veverí na Vranov.

Na cestě z Tišnova samozřejmě nemine návštěvu **rozhledny na Klucanině**, odkud se vrátíme k řece cestou do Březiny. Odtud zbývá nadejít údolí Svratky přes Heroltice na rozcestí pod Dřínovou a až nad skálou Petrov sestoupit neznámou stezkou znovu k řece a od tábora YMCA dojít do **Veverské Bítýšky**.

Budoucí tišnovský rozcestník.

Přírodně nejatraktivnější úsek představuje traverz ve svazích nad zadním koncem Brněnské přehrady. Zatímco po **hrad Veverí** nás vede červená turistická trasa osadou Mečkov, pod hradem překročíme přehradu v nejužším místě po lávce u přístaviště lodí. Následuje traverz skalnatým úsekem nad levým břehem u tzv. **Zouvalky**, než se odpojíme ve směru na Rozdrojovice, Jinačovice a Českou.

Závěrečný úsek v regionu pak představuje vysokohorská výzva v podobě **Babího lomu**. Unikátní skalnatý masív nad Lelekovicemi je turistickou mekkou už víc jak století, se všemi verzemi rozhleden, a dokonce i turistických chat, které byly na tomto hřebeni umístěny. Loni opravená rozhledna stále skýtá skvělý výhled do kraje. Kdo si však netroufá na chátřející turistický chodník mezi skalami, může jej pohodlněji podejít po úpatí a přes stanoviště u **Lelkovadla** a **U Jelínka** dojít až na posvátný **Vranov**.

JARNÍ ÚKLID V KOPCÍCH

Alena Kožíková

Jak ví každý zahrádkář, březen je období vhodné k prořezu stromů. Obyvatelé Jamného v tomto období svolali brigádu za účelem zvelebování okolí. Jarní brigády v Jamném probíhají již od roku 2016. V roce 2021 ji nebylo možné uskutečnit, ale minulý rok nám zlepšující se epidemiologická situace umožnila prořezat a obnovit zarostlou lesní cestu vedoucí od potoka Lomnička v místě nazývaném Loužek do kopce směrem k části nazývané Horky.

Tento rok se pod záštitou Spolku K.R.A.J. a ve spolupráci s Mysliveckým sdružením Lomnička-Šerkovice účastníci brigády zaměřili na prořezání okolí velmi frekventované polní cesty nad Jamným. Jednalo se o úsek zahrnující část stezky „Po starých názvech Jamného“ přes Rejholec, Nivky a Růžovou. Zahrnoval ale také část cesty, po které vede žlutá turistická značka přes Rejholec směrem k Šerkovické hájovně. Na konci úseku prořez probíhal zase na cestě, po níž vede

zelená turistická značka od Rašova přes Jamné směrem na Stanovisko. Vzhledem k tomu, že se z této polní cesty otevírají pěkné pohledy do okolí, byla by velká škoda ji nechat zarůst a situace již vedla k tomu, že některá vozidla cestu objížděla po sousedících loukách, což krajině jistě neprospívalo.

Prořezávaný úsek měřil více než kilometr. Bez pomoci mysliveckého sdru-

Nástup k úklidu.

Foto: Gabriel Kožík

žení, podpory města Tišnova a techniky, nejen v podobě motorových pil, ale také několika traktorů, by nebylo v silách občanů Jamného takto dlouhý úsek vyčistit. Mumraj mohl leckomu připomenout nechvalně proslulé akce Z. Účast byla hojná, přesto bylo co na práci i odpole dne. Ořezané větve, proutky a šlahouny se likvidovaly průběžně, přesto však byl v určitém okamžiku téměř celý úsek pokrytý jejich souvislou vrstvou, přesahující metr do výšky. Jelikož oba spolky počítaly s tím, že se nejedná o práci pouze na několik hodin, zajistily také občerstvení, u kterého se všichni účastníci sešli, aby si na chvíli odpočinuli a prohodili pár slov.

Prosvětlená cesta a výhledy do krajiny přímo zvou k procházce. Jaro klepe na dveře, na loukách už začíná příjemně hrát slunce. V údolí kolem potoka zase začínají kvést podléšky, sasanky a plicníky. Přijďte se podívat?

OLŠÍ

Kateřina Bílá

Základní informace

Obec Olší se rozkládá v Hornosvratecké vrchovině, na okraji přírodního parku Svratecká hornatina, přibližně 13 kilometrů severozápadně od Tišnova. Součástí obce jsou čtyři místní části: Olší, Litava, Klokočí a Rakové. Na rozloze cca. 872 ha a v nadmořské výšce kolem 527 m n. m. žije cca 340 obyvatel (2022). Spolu s okolními obcemi je Olší blízkým sousedem Kraje Vysočina, jehož součástí bylo do roku 2005, kdy došlo na základě místního referenda k přesunu pod Jihomoravský kraj.

Nahlédnutí do historie

První písemná zmínka o **Olší** pochází z roku 1255. Obec vznikla na místě porostlém olšemi a patřila v roce 1285 Demeteru z Bukové, který 15. února toho roku věnoval patronátní právo kostela v Olší doubravnickému klášteru. V polovině 14. století přešlo Olší k panství meziříčskému a později k tišnovskému klášteru. V roce 1482 se zde připomíná tvrz s dvorem. **Kostel sv. Jiří** z 15. století byl zcela přestavěn v roce 1784 a upraven v roce 1905. Kostelní zvon od Adama Zvonáře z Velkého Meziříčí pochází z 16. století. Mramorový kříž pod kostelem pochází z roku 1890.

Litava patřila v polovině 14. století Adamovi z Litavy. Ve 14. století a 15. století se připomíná vladýcký rod Vojnů z Litavy, kteří zde měli zřejmě tvrz. Roku 1490 pak přešla Litava prodejem k panství pernštejnskému. Jako zajímavá stavební památka se zde zachoval bývalý **barokní zájezdní hostinec** s představeným loubím z roku 1734. Na návsi je kaple sv. Anny a hned vedle mramorový křížek

Kostel sv. Jiří.

Foto: archiv obce

(1901) a pomník padlým v 1. sv. válce. Mramorový křížek z roku 1900 stojí u silnice vlevo před křížovatkou na Klokočí.

Jméno místní části **Klokočí** vzniklo od keře, který zde hojně rozkvétal narůžovělými květy. Klokočí už v roce 1235 náleželo k Doubravnickému újezdu a bylo majetkem kláštera. Poté přešlo přímo pod správu Pernštejnů. Počátkem 19. století zde řádila cholera, její oběti byly pochovány pod vsí ve směru na Doubravník. Ještě v polovině 19. století se v okolí dobývala železná ruda pro štěpánovské železářny (do roku 1863). Klokočí je od roku 1964 součástí Olší. Na návsi stojí **kaple z konce 19. století**, u ní v parčíku mramorový kříž (1920) a pomník padlých s plaketami prezidentů Masaryka a Beneše.

Místní část **Rakové** měla dostat název podle množství raků v potoce Rakovci. Patří mezi nejstarší osady v okolí, protože už v roce 1235 patřila k Doubravnickému újezdu a byla majetkem kláštera. V letech 1850 až 1964 bylo Rakové osadou obce Klokočí, od roku 1964 osadou a nyní část obce Olší.

V Rakovém se zachovaly zbytky Šiborovy továrny na marmeládu, která zpracovávala plody z blízkých lesů. Na návsi je **kaplička sv. Anny s dřevěnou vízkou**. Mramorový kříž v osadě pochází z roku 1870.

Současnost a výhled do budoucna

V posledních letech se všechny místní části obce opět rozrůstají. V rámci modernizace došlo a stále dochází k významným investičním počínům, jako například rekonstrukce rozvodu nízkého napětí (uložení kabeláže do země), nové veřejné osvětlení a instalace optických kabelů v místní části Olší, rekonstrukce vodovodu v Olší, zateplení kulturního domu a místního pohostinství a dále rekonstrukce budovy, ve které se nachází sídlo obecního úřadu a obchod. Rozšířeno bylo také dětské hřiště v místní části Olší a vybudováno bylo nové dětské hřiště v místní části Litava.

V nejbližších letech čekají na realizaci nové projekty, z nichž nejdůležitější jsou rekonstrukce přivaděče vodovodu do místních částí Klokočí a Litava, prodloužení vodovodu v místní části Klokočí, zasítování nových stavebních parcel v lokalitě Olší-sever a rekonstrukce budovy základní a mateřské školy. I nadále bude také probíhat rekonstrukce místních komunikací ve všech místních částech obce.

Kulturní život

Důležitou součástí dění v naší obci je udržování tradic a také pestrý kulturní život. Pravidelně se scházíme na hasičském plese pořádaném naším SDH. K tradičním a velmi oblíbeným událostem patří ostatky, pálení čarodějnic a druhou říjnovou neděli krojované hody. Na začátku adventního času si s hrníčkem horkého punče v ruce a za ochutnávání sladkých i slaných dobrot od našich šikovných maminek každoročně užíváme krásné vystoupení dětí z naší mateřské a základní školy při rozsvěcení vánočního stromu. Završením vánočního času je pak výstava betlémů, která se již několikaletým rokem koná v první polovině ledna v našem kulturním domě. Pro naše nejmenší (ale nejen pro ně) pořádají místní základní a mateřská škola a také naše šikovné maminky všemi oblíbené a hojně navštěvované zábavné akce, jako jsou například dětský karneval, pohádkový les nebo lampionový průvod.

Na návštěvu obce a na naše akce zveme srdečně všechny občany obcí Tišnovska.

Hody v Olší.

Foto: Chrudoš Tvrdlý

JAK PROŽÍVÁME ROK SLAVNOSTI A SVÁTKY NAŠEHO KALENDÁŘE

Vladimír Vecheta

Řadu let se zamýšlím nad proměnou našeho prožívání **slavností a svátků během roku** a měl jsem přání položit si vedle sebe různé pohledy na roční cyklus, které nabízejí odlišné historické kulturní a civilizační okruhy, abych lépe pochopil, na co se těší dnešní člověk, co slaví a co mu z dědictví a vlivů předchozích i moderních vlastně utváří **prožívání** stále se opakujícího **cyklu kalendářního roku**.

Prožívání folklóru a tradic je záležitost sice romantická, s rytmem moderního světa má však máloco společného. To samé se dá – bohužel z hlediska hlubších hodnot – říci o cyklu církevního roku a jeho křesťanských svátků, jejichž výklad či prožívání často hluboce zaostaly za osudy a otázkami sužujícími současný svět. Přesto se však člověk ve svém nitru neustále upíná ke světlým okamžikům, které mu skýtají možnost **vystoupení z šedivého průměru pracovního dne**, porušení vynuceného rytmu výkonnosti a možnosti nadechnutí – svátkům a slavnostem. Jeden z vědců kdysi označil **člověka jako tvora slavicího** – *homo festivus* – v tom duchu, že pro nás představují výročí, slavnosti a svátky velmi důležité okamžiky jak v **průběhu celého života**, tak v **běhu každého roku**. Slavit je tak nějak spjato s podstatou naší psychiky a mentality a slavnosti a svátky jsou pevně zakořeněny ve všech kulturách. A když je postrádáme, důvody něco slavit si najdeme takřikajíc kdykoliv a kdekoli, ať už to má kořeny původu přírodního, rituálního, náboženského, společenského, kulturního či osobního.

Mým záměrem v tomto tématu tedy nebylo zrekapitulovat kalendář zvyků a tradic regionu a hořekovat nad tím, co všechno cenného už nedoceňujeme, ale udělat zajímavé srovnání, ve kterém se může každý tak trochu najít a taky tak trochu inspirovat, zaujme-li ho v některém z kalendářů něco, co ve svém běž-

ném cyklu slavení zatím neznal, opomíjel nebo třeba i postrádal.

Kalendář jako mozaika

Základem rozdělení našeho roku na pracovní a sváteční dny je samozřejmě kalendář a ten, jak známo, již před tisíciletími odvodili moudří předci z **rytmu přírody a cyklů pohybů vesmírných těles**, doplněný o **rituální náboženský rozměr** (jak to dnes hodnotí sociologický pohled na méně srozumitelné chování lidstva dávné historie). Základem našeho vnímání roku – alespoň v našich zeměpisných šířkách – je **střídání čtyř ročních období** vymezených nejen vzhledem a chováním počasí, ale i přesnými astronomickými daty **slunovratů a rovnodenností**. I když tyto čtyři hlavní astronomické „svátky“ Země přímo – snad až na výjimky – neslavíme, jsou podkladem pro kulturní kalendáře ovlivňující naše současné slavnosti a svátky.

V naší kulturní krajině máme stopu po nejstarším známém systematickém

kalendáři svátků od **keltských** předků. Jejich čtyři hlavní výroční slavnosti však nekopírovaly čtyři astronomické dny, nýbrž jejich rok začínal **1. listopadem** a odtud vždy po čtvrt roce následovala oslava **1. února**, **1. května** a **1. srpna**. Po krátké periodě renesance „keltských kořenů“ nám už jejich svátky zase nic neříkají, nicméně nás možná překvapí, že všechny zanechaly významný otisk v našem kalendáři. Nejmarkantněji **Samhain**, který si udržel odraz jak v církevním roce svátkem Všech svatých a Vzpomínkou zemřelých (Dušičky), tak v moderní oslavě Halloweenu. A potom **Beltain**, který mimoděk slavíme pálením čarodějnic. V germánské a saské kulturní oblasti se dodnes slaví i „vedlejší“ keltský svátek letního slunovratu Midsummer a stopu zanechal i svátek jarní rovnodennosti Ostara třeba v německém názvu pro Velikonoc – **Ostern**.

Židovská kultura s kalendářem svých svátků si sice po celou dobu své existen-

Květná neděle.

Letní slunovrat – Midsummer.

ce udržovala značnou izolaci a extrémní odlišnost, přesto díky judaismu jakožto podkladu křesťanství vstoupila do našeho ročního cyklu nejvýznamnějším svátkem. Prvotní křesťanské **Velikonoc** se odehrávaly ve vazbě na židovský Pesach. V korelaci těchto svátků k nám do jinak solárního kalendáře pronikl prvek **lunárního**. No, jen si vzpomeňte na každoroční putování data Velikonoc, které bylo v tradici ustáleno na „*neděli po prvním jarním úplňku*“, což zní uším moderního člověka téměř jako ozvěna přírodního šamanismu. Přesto tento prvek klouzavého data zůstává včetně jeho vlivu na další tradiční svátky roku, i když řada z nich už bývá slavena pouze v interním prostředí křesťanských komunit. Snad s výjimkou masopustu.

Náboženský rámec **křesťanského roku** a s ním úzce provázený **kalendář lidových tradic** vycházejí z celé řady starších i novějších zdrojů a tvoří nejobsažnější způsob prožívání ročního cyklu. Mnoho bylo napsáno o souvislosti pohan-

Bílá sobota – vigilie.

ských rituálů přírodního a pěstebního cyklu se svátky křesťanského roku, který řadu lidových tradic pouze „převlékl“ k novému účelu slavení. Je jen úhlem nahlédnutí, zda pro někoho taková souvislost snižuje význam náboženského svátku. Podstatou víry a jejích svátků byla snaha o „posvěcení času“ a jeho prožívání. Tak dostávaly staré svátky nový účel. Takže otázka historicity termínu Vánoce v blízkosti zimní oslavy slunovratu jako počátku nového života a také nového roku vlastně není ani podstatná. Zajímavostí v té souvislosti je spíše důvod, proč se svátky slunovratů slavily v termínech posunutých oproti dnešním astronomickým datům, a to 24. prosince a 24. června. Proč? Kdo ví...

Jisté ale např. je, že my dnes Nový rok neslavíme na slunovrat, ale 8. den po Narození Páně, což je odraz židovské rituální tradice, kdy byl syn 8. den po narození obřezán a dostal jméno; stejný rituál se promítl třeba do svátku Hromnic (2. úno-

Dušičky.

Židovský svátek Chanuka.

ra), kdy 40. den po narození skončily tzv. dny rituální očisty rodičky.

Náš kalendář je tedy výsledkem velké řady vlivů a tradic a skrývá i mnoho objevných zajímavostí.

Quinque sunt causae bibendi (Je pět důvodů k napití)

Slavnosti a svátky, kostru našeho ročního kalendáře, skládá pestrá mozaika různých zdrojů a motivů. Ať už se tedy ve svých slaveních necháváme ovlivnit kterýmkoliv z nich, nezřídka nakonec dáváme za pravdu okřídlené moudrosti starých Římanů: „Je pět důvodů k napití: návštěva přítele, uzavření sňatku, narození syna, dobrý obchod... a jakýkoliv jiný důvod.“

a) Osobní a rodinné slavnosti

Co v univerzálním kalendáři nezachytíme, ale co slaví prakticky každá rodina či jednotlivec, jsou osobní výročí – **narozeniny**. Ať vlastní či lidí okolo nás – rodičů, partnera, dětí... V některých tradicích k tomu přistupují i **jmeniny** – svátek, dle občanského, někde (i) dle místního církevního kalendáře. U partnerů pak výročí spjatá se **společným životem**. Či jiné osobní významné dny – ať pracovního, životního či náboženského charakteru.

b) Společenské slavnosti

Jednoznačný prim mezi celospolečensky slavenými svátky hrají **Vánoce**. Ač jde o slavnost vyrůstající z ryze náboženského – křesťanského – příběhu, jejich fenomén celosvětově obohacený obrovskou řadou kulturních doplňků a detailů z nich udělal skutečně glo-

kalendáře	astronomický		keltský	židovský	katolický církevní	
Leden		ZIMA			1. 1. Slavnost Panny Marie, Matky Boží 6. 1. Slavnost Zjevení Páně (<i>Tři králové</i>)	MEZIDOBÍ
Únor			1. 2. Imbolc		2. 2. Uvedení Páně do chrámu (<i>Hromnice</i>) 22. 2. Popeleční středa (<i>začátek postní doby</i>)	
Březen	21. 3. Jarní rovnodennost		21. 3. Ostara	7. 3. Purim (<i>Svátek losů</i>)	19. 3. Slavnost sv. Josefa 25. 3. Slavnost Zvěstování Páně	PŮST
Duben		JARO		6.–14. 4. Pesach (<i>Svátek nekvašeného chleba</i>) 18. dubna Jom ha-šo'a (<i>Den vzpomínky na holokaust</i>)	2. 4. Květná (pašijová) neděle (<i>začátek Svatého týdne</i>) 6. 4. Zelený čtvrtek 7.–9. 4. Velikonoční triduum (Velký pátek, Bílá sobota, neděle Zmrtvýchvstání) Boží hod velikonoční (<i>začátek velikonoční doby</i>)	
Květen			1. 5. Beltain	26. 5. Šavu'ot (<i>Svátek týdnů</i>)	18. 5. (40 dní po Božím hodu velikonočním) Slavnost Nanebevstoupení Páně 28. 5. (50 dní po Božím hodu velikonočním) Boží hod svatodušní – Slavnost Soslání Ducha svatého, Letnice	VELIKONOCE
Červen	21. 6. Letní slunovrat		21. 6. Midsummer, Litha		8. 6. (10 dní po Hodu Božím svatodušním) Slavnost Těla a Krve Páně 29. 6. Slavnost sv. Petra a Pavla	
Červenec		LÉTO		27. 7. Tiš'a be-av (<i>Výročí zničení jeruzalémského Chrámu</i>)	5. 7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje	MEZIDOBÍ
Srpen			1. 8. Lughnasadh		6. 8. Svátek Proměnění Páně 15. 8. Slavnost Nanebevzetí Panny Marie	
Září	23. 9. Podzimní rovnodennost		21. 9. Mabon	26. 9. Roš ha-šana (<i>Nový rok</i>) Deset dní pokání	28. 9. Slavnost sv. Václava	
Říjen		PODZIM	31. 10. / 1. 11. Samhain (<i>Nový rok</i>)	5. 10. Jom kipur (<i>Den smíření</i>) 10. 10. Sukot (<i>Svátek stánků, Svátek sklizně</i>)		
Listopad					1. 11. Slavnost Všech svatých 2. 11. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé (<i>Dušičky</i>) 26. 11. Ježíše Krista krále (<i>poslední neděle církevního roku</i>)	ADVENT
Prosinec	21. 12. Zimní slunovrat		21. 12. Yule	7. 12. Chanuka (<i>Svátek světel</i>)	3. 12. 1. neděle adventní, začátek adventu (<i>Církevní nový rok</i>) 8. 12. Slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie 25. 12. Boží hod vánoční – slavnost Narození Páně	VÁNOCE

lidové zvyky		státní svátky a prázdniny		co slaví moderní společnost	
1. 1. Nový rok 6. 1. Tříkrálová koleda		1. 1. Nový rok Den obnovy samostatného českého státu		6. 1. Tři králové (<i>sbírka</i>)	
2. 2. Hromnice (<i>svěcení svící, křídý, vody a kadidla</i>) 3. 2. Svatoblažské požehnání (<i>zkříženými svícemi proti nemocem krčným, nosním a ušním</i>) 5. 2. Háta (<i>svěcení vody a chleba</i>) do 21. 2. Masopust/Ostatky (<i>dle místních tradic – průvody maškar, zábavy</i>) 22. 2. Popeleční středa				14. 2. Sv. Valentýn Masopust (<i>dle místních tradic</i>)	
26. 3. Smrtná neděle (<i>vynášení smrtky</i>)					
2.–9. 4. Květná neděle a pašijový týden (Sazometná středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Boží hod velikonoční) 10. 4. (Pondělí velikonoční) 6. pondělí (<i>mrskut, šmigrust...</i>) 30. 4. Filipojakubská noc / Pálení čarodějnic		15. 4. Velký pátek 18. 4. Velikonoční pondělí		18. 4. Velikonoční pondělí 30. 4. Pálení čarodějnic	
Máj (<i>stavění májek</i>) – nyní většinou spjato s hody nebo poutí 28. 5. (Svatodušní neděle) Letnice 28.–29. 5. (Svatodušní neděle nebo pondělí) Královničky (<i>obchůzka děvčat</i>)		1. 5. Svátek práce 8. 5. Den vítězství		14. 5. Den matek	
8. 6. Boží tělo (<i>průvod o Slavnosti Těla a Krve Páně</i>) 24. 6. Svatojánská noc				1. 6. Den dětí	
		5. 7. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje 6. 7. Den upálení mistra Jana Husa			
většinou koncem srpna Dožínky (<i>děkuvzdání za úrodu</i>)				koncem srpna Konec prázdnin Back to school	
		28. 9. Den české státnosti (sv. Václav)		Svatováclavské hody (Tišnov)	
kolem 16. října Svatohavelské posvícení / Císařské hody (<i>kde se neslaví hody/pouť podle patrona místního kostela/kaple</i>)		28. 10. Den vzniku samostatného československého státu		31. 10. Halloween	
2. 11. Dušičky (<i>návštěva hřbitova</i>) 11. 11. Svatý Martin 25. 11. Svatá Kateřina (<i>poslední zábavy</i>) 30. 11. Svatý Ondřej		17. 11. Den boje za svobodu a demokracii		2. 11. Dušičky 11. 11. Svatomartinské slavnosti Advent	
4. 12. Barborka 6. 12. Mikuláš (<i>nadílka</i>) 13. 12. Lucka (<i>obchůzky</i>) 24. 12. Vánoce (<i>stromček, nadílka, půlnoční mše</i>) 26. 12. Štěpánská koleda (27. 12. Svěcení vína)		24. 12. Štědrý den 25. 12. 1. svátek vánoční 26. 12. 2. svátek vánoční		6. 12. Mikulášská nadílka 24.–26. 12. Vánoce 31. 12. Silvestr	

Císařské hody.

bální svátek přijímaný i mimo tradičně křesťanské kulturní okruhy, a to nezřídka v podobě zcela od původní myšlenky už odtržený. O zajímavosti v rozdílech chápání Vánoc se zmíním ještě níže.

Oproti Vánocům představují společensky známé **Velikonoce** opravdovou popelku. Jak se původní největší křesťanský svátek roku smršknul ve „svátek jara“, u kterého už řada z nás ani neví, proč se připomíná nebo co má slavit, je reálnou ukázkou vyprázdňování tradic a jejich odcházení z běžného života, když vymizela nosná myšlenka, víra.

Zatímco oba zmíněné „velké“ svátky vycházejí z kořenů kulturních a náboženských, zajímavým fenoménem moderní společnosti je oslava nových svátků. Po úpadku „úředně vynucovaných oslav“ státních svátků 1. máje nebo VŘSR nám zůstal nejhrouběji v mysli **Den dětí**. Kromě něj si ale společnost např. spontánně vytvořila i druhý dětský svátek „**Zakončení prázdnin**“, který ve spojení s pravidelnou obchodní horečkou tvoří skutečný moderní společenský „svátek“ **Back to school**.

Další nové svátky na tom ale moc slavně nejsou. Někdejší fenomén Dne žen nahradil spíše osobně připomínaný Svátek matek, zatímco „americký“ Den otců zůstal naší domácí kultuře cizí. Stejně tak se vede řadě jiných „mezinárodních dní“, které si připomínají spíše zájmové skupiny (např. Den Země...). I všem státním svátkům, u kterých společnost oceňuje výhradně jejich charakter **dne pracovního volna**, nikoliv jejich obsah jako důvod

k oslavě. Mimochodem, víte kolik má Česko do roka státních svátků? Třináct! A důvodem řady z nich je skutečně jen to pracovní volno.

c) Sousedské a lokální zvyky a tradice

Naše spjatost s okolím a kulturními kořeny místa, kde žijeme nebo odkud pocházíme, nás vtahují i k připomínce nebo přímo aktivnímu zapojení do oslav svátků lokálně a místně obvyklých a takto i prožívaných. V naší více kulturně tradiční venkovské oblasti, kam můžeme směle Tišnov ještě započítat, jsou to jednoznačně místní **poutě a hody**. Představují hlavní svátek obce a snad jen obyvatelé velkých odosobněných měst se s nimi nesetkávají v tak osobitě podobě jako každý z nás doma.

Se samozřejmým důrazem na zájem o děti obživly místní „přívětivé“ tradice **mikulášských a tříkrálových obchůzek**, a bez nějakých hlubších kořenů se uhnízďuje, opět pro děti, tradice **Halloweenu**, zatímco starší generace zdobí hroby svých předků na **Dušičky**. Pro povyražení dospělých (a legální odvaz teenagerů) obcházejí v řadě vsí v únoru **masopustní průvody maškar** a na přelomu 30. dubna a (volného) 1. května zase v každé dědině hoří **čarodějnice**.

Zcela novým fenoménem se stalo značně rozšířené slavení **svatomartinského svátku**. Těžko říct, zda se lidsky srozumitelný příběh tohoto historického světce ujal lépe než jiné v tradicích na podzim slavené svátky (Kateřina, Ondřej). Možná v tom hrají větší roli gurmánské chutě pečených hus a otvírání mladého vína, každopádně si to martinské slavnosti z oblasti místních tradic už namířily mezi ty celospolečenské.

Židovský svátek Pesach.

Stavěň máje.

Pálení čarodějnic.

Stejně, přesto rozdílné

Jak už jsme zmínili, právě v oblastech slavení tak samozřejmých svátků, jako jsou např. Vánoce, dochází právě díky celospolečenskému charakteru ke **změnám chápání a nahlížení** těchto svátků. Třeba i jen v ohledu času, tedy odkdy dokdy Vánoce vlastně trvají.

Jak zmiňuje jeden z významných českých marketérů, ve chvíli, kdy v domácnostech **Vánoce** začínají, obchodníkům končí. Dnešní pojetí Vánoc jako svátku, resp. období svátků se významně kryje s tímto komerčním pojetím. Poslední desetiletí sice vrátilo do hry pojem **advent**, který tak zakotvil dokonce i ve všeobecném myšlení jako „doba před Štědrým dnem“. Přesto však je brán globálně jako součást Vánoc, alespoň s ohledem na užitý kolorit výzdoby a hudební produkce koled, které se celým adventem prolínají. Přispívá k tomu i kulturní promíšení globalizace, kdy vánoční nadílka kombinuje dříve odlišné zvyky mikulášských, štedrovečerních i koledních tradic. Měřeno touto optikou končí pak Vánoce hned po Štědrém dnu, 26. 12., tzv. druhým svátkem vánočním a následuje nový svátek: Silvestr.

Svatý Martin v Blansku.

V kontrastu k tomuto pojetí je původní křesťanská časová osa Vánoc. Advent trávící čtyři týdny jako příprava končí Štědrým dnem. Vánoce začínají až 25. 12.! Vánoční svátky se slaví jako svátek osmidenní – Vánoční oktáv – a trvají až do 1. ledna. Vánoční doba ale pak ještě pokračuje až do neděle po svátku Tří králů (po 6. 1.). Ve starší tradici končila dokonce až o Hromnicích 2. února, na což upomíná tradice sklízění lidových betlémů až k tomuto datu.

Ještě více se moderní chápání rozešlo se svátky **Velikonoc**. Křesťanské pojetí i lidové tradice prožívaly velikonoční slavnost velmi dlouhý úsek roku: od masopustního veselí ukončeného Popeleční středou přes 40 dní postní doby, Svatý týden a dalších 40 dní velikonoční doby a ještě 10 dní do Letnic tvořil tento obří cyklus **téměř sto dní** souvislé duchovní i zvykoslovné náplně. Sekularizované pojetí dnes Velikonoce zredukovalo na jeden den – Velikonoční pondělí.

Když se řeknou Vánoce nebo Velikonoce, nemusí to každý chápat stejně.

Hody, pouť nebo posvícení

Ke kuriozitám a nedorozuměním může docházet i díky užívání různých pojmů pro tytéž slavnosti či opačně, různé slavení svátků podobného jména. V našich zemích splývají tři pojmy, a to hody, pouť a posvícení. Respektive za každým se skrývá cosi jiného.

Základem obecních slavení je **pouť**. Tradice poutí vznikla ze skutečného putování, kdy se lidé zpravidla ze širokého okolí scházeli k výročnímu svátku patrona místního kostela nebo kaple (patrocinia), který je slaven slavnou bohoslužbou, často spojenou s dalšími aktivitami. Druhým významným svátkem byl výroční den posvěcení kostela, zlidovělé posvícení. Slavilo se zpravidla ve větších vsích nebo městech, kde kostel stál. I když šlo v základu o ryze duchovní oslavu, obec i její obyvatelé se při té příležitosti co nejvíce snažili zvelebit jak svatostánek, tak sami sebe a své domovy pro přesporní a hosty. Tak se rámec postupně rozrůstal o kulturní i zcela světské radovánky, až nabyl charakteru i několikadenních slavností – **hodů**.

V roce 1786 vydal císař Josef II. ve snaze snížit počet hodů nařízení slavit posvícení třetí říjnovou nedělí po svátku svatého Havla. Dekret se minul účinkem. Tzv. **císařské hody** vzaly za své jen obce, kde termíny poutí a posvícení připadaly na nevhodný čas v roce nebo nebyl ter-

mín posvěcení místního kostela výslovně znám, jinak si obce slavily své hody dále.

Roli posvícení v řadě obcí ovšem zaujímá pouť, a tak často došlo ke **splynutí poutě a hodů v jedno**, jako je tomu u Svatováclavských hodů v Tišnově. Nebo, jako je tomu v malých obcích, má pouť roli hlavní obecní slavnosti. V moderní době pak pojem poutě přešel spíše na zábavu a na zábavní parky, které už nemají náboženskou souvislost. Na některých místech pak vznikají i **novodobé obecní** slavnosti, např. v Lomnici, kde tradice hodů v minulosti zanikla, byl k dosud slavené pouti na začátku léta vytvořen nový termín hodů koncem srpna, a zapouští kořeny bez vazby na nějakou letitou tradici.

Halloween.

Čas ke slavnosti

„Slavnosti a svátky, individuální i společenské, mohou být příležitostí k tomu, aby si člověk vděčně uvědomil bohatství svého života, bohatství lidských vztahů, i toho, co šťastně překonal, když se dožil dneška,“ podtrhuje význam slavení a svátků publicista a pedagog Aleš Opatrný. „Pokud vezmete čas pro svátek jako opravdové volno, zjistíte, že uděláte potom mnohem více práce, než když budete o každém volném svátečním dni pořád pracovat a zůstat uzavření ve svém světě, a také stále unavení a vyčerpaní. Svátek je o načerpání nových sil, a pokud mu člověk dá i duchovní rozměr, pak je to čas neskutečně nabíjející,“ doplňuje religionista Martin Chadima.

Tak až se opět přiblíží čas nějakého svátku, co ho takhle prožít... a ne jen přežít? Inspirací vám může být tabulka na předchozí dvoustraně. Třeba si v ní najdete ty své slavnosti, kterými lze orámovat a prosvětlit i váš ryze moderní životní rok.

Zdroj: archiv autora

HLEDÁTE MOTIVACI PRO POHYBOVOU AKTIVITU?

Marcela Wagnerová

V příštím roce se bude konat sedmnáctý všesokolský slet, který je největší oslavou sportu pro všechny sokoly na světě. Mottem tohoto sletu je „Spojujeme! Spojujeme lidi od těch nejmenších po ty nejstarší“, jak řekla starostka české obce sokolské Hana Moučková. Dvanáct hromadných skladeb je připraveno tak, aby se mohli s chutí zapojit cvičenci všech věkových skupin, od rodičů s dětmi po seniory. Vrcholnou událostí pak bude sletový týden v Praze od 30. června do 5. července 2024. Všechny připravované skladby jsou dechberoucí, přitom je to jednoduché cvičení plné choreografických záměrů, které vytvářejí zajímavé barevné efekty, jež vyniknou teprve při cvičení na velké ploše stadionu. Sokolský slet bude provázet i pestrý doprovodný program. Pokud si stále jen slibujete, že zítra už konečně začnete cvičit, máme pro vás nabídku, pojďte s námi cvičit už nyní. Určitě vás teď nechci odrazovat od vašeho pravidelného tréninku v posilovně, ale pojďte se podívat i na jiné možnosti, které tu jsou. Skladby se již brzy začnou nacvičovat. Máte-li zájem zapojit se, budeme rádi. Náhledy skladeb je možné zhlédnout na YT nebo na webu ČOS <https://www.sokol.eu/projekt/slet>.

Pro informaci návštěvníkům restaurace Krček v tišnovské sokolovně sdělujeme, že po vypršení nájemní smlouvy nájemce ukončil provoz. V současné době se bude restaurace rekonstruovat, aby vás mohla po rekonstrukci opět přivítat.

Sokolský slet.

Foto: Michal Beneš

SÁZÍME BUDOUČNOST

Adéla Pátková

Přihlaste se a vysadte ve vaší obci Alej svobody (do 15. 4.)

Nadace Partnerství hledá obec, se kterou by na podzim vysadila v pořadí již pátou Alej svobody. Výzva je určena všem obcím, které dokážou zajistit vhodný pozemek pro výsadbu aleje o zhruba sto stromech a poté i následnou péči o stromy. Nadace jako spoluorganizátor zajistí kvalitní sadební materiál, dopravu sazenic, odborný dohled při výsadbě i organizaci celé akce včetně její medializace. Přihlásit se můžete do 15. 4. na www.alejsvobody.cz.

Získejte finance na výsadbu stromů a keřů do krajiny nebo do lesa (do 15. 4.)

V grantovém programu Škoda Stromky na jarní a podzimní výsadby můžete letos získat 10–90 tisíc korun. U lesnických výsadeb dokonce částku vyšší. V rámci programu můžete žádat finance na zakoupení sazenic a materiálu k zajištění jejich stabilizace, uhrazení následné péče, vypracování odborného posudku či

odborný dozor při výsadbě. Příjem žádostí je možný do 15. 4. na www.nadacepartnerstvi.cz/Granty.

Plánujete sázet nebo obnovovat aleje a jejich okolí? (do 28. 4.)

Během března a dubna běží grantová výzva, ve kterých mohou obce a právnické osoby získat až 250 tisíc korun na jarní a podzimní výsadby alejí v rámci celé České republiky. Žádat o grant z programu Sázíme budoucnost s KB Penzijní společností můžete do 28. 4. na stránce www.nadacepartnerstvi.cz/Granty. Jako součást projektu mohou být z grantu podpořeny také úpravy studánek a pramenů, lavičky, vzdělávací a interpretační panely, herní prvky či berličky pro dravce v sousedství alejí.

Máte ve svém okolí strom se silným příběhem a komunitou? Nominujte ho do ankety Strom roku (od 1. 4. do 31. 5.)

I letos můžete rozhodnout, které stromy budou bojovat o titul Strom roku v popu-

lární anketě. Pokud máte ve svém okolí strom, který si zaslouží pozornost či potřebuje péči, podělte se s námi o jeho příběh a nominujte ho do 31. 5. a do letošního ročníku na www.stromroku.cz. Stromového velikána může do soutěže nominovat kdokoli. Silný příběh však nestačí! Největší šanci na úspěch mají stromy, které jsou obklopeny silnou komunitou, lidmi s odhodláním a přirozenou touhou podporovat svého favorita.

Přehřívání měst nemusí být boj s větrnými mlýny (celoročně)

Každým rokem se přehřívání zástavby stává víc a víc aktuálním tématem pro řadu měst, ale i menších obcí. Publikace Příjemné a odolné město, dostupná zdarma v online verzi, poukazuje na možnosti chlazení center obcí, parkovišť, nákupních center a dalších ploch s pomocí přírodě blízkých opatření. K přečtení na <https://www.lifetreecheck.eu/cs/Library/Livable-and-Resilient-City>.

SPOLEČNOST ANNY PAMMROVÉ ZVE NOVÉ ZÁJEMCE

Helena Pernicová

Dlouholetý kulturní spolek Společnost Anny Pammrové vstupuje do dalšího roku s novou koncepcí a novými plány. Naši činnost chceme rozšířit a organizovat tak, abychom oslovovali větší okruh zájemců o literaturu a vlastivědu v nejširším smyslu a také všechny, kteří se rádi pravidelně setkávají. K pammrovským literárním, vlastivědným a environmentálně laděným akcím přidáváme nově možnost se zapojit do dění čtenářského klubu, který v Tišnově jako skupina existuje již více než deset let a nyní vstupuje do veřejného prostoru společně s kmenovou SAP. Společně si vybíráme knihu, kterou si každý přečte, a na setkání o ní diskutujeme z různých hledisek, zabýváme se také životními osudy autora či autorky. Každý přinese

Malíř Karel Formánek.

kovu mlýnu a strží se vydrápal k Havlovu. Vyšel jsem na okraj lesa a uviděl krásný palouček s malým domečkem a zahrádkou, na které okopávala jahody drobná stařenka. Pozdravil jsem ji: „Pomož pán bůh!“ Stařenka se vzpřímila, opřela o motyku a pravila: „I dejte pokoj s pánem bohem, takhle kdybyste sám pomohl.“ Neváhal jsem, i s batohem jsem přeskočil a stařence pomohl okopávat. Od té doby jsme navázali vzájemné přátelství a já ji velmi často navštěvoval a v době prázdnin u ní i několikrát bydlel v malé podkrovní světničce.“

V roce 1936 uvažovali, že by obnovili vydání Březinova díla Ruce, ke kterému by Pammrová do závěru připsala vysvětlivky pro jeho snazší pochopení. K. Formánek proto zajel i do Prahy k Františku Bílkovi, který knihu ilustroval, ale z vydání nakonec sešlo. K úspěšnému konci byla v roce 1937 však dovedena Odezva z lůna

stvoření, básnická alegorická skladba Pammrové s linoryty a dřevoryty Karla Formánka a v jeho krásné grafické úpravě. Protože šlo o soukromý číslovaný tisk, je tato bibliofilie velmi těžko dostupná, ale jak se nám podařilo dopátrat, je součástí sbírek Podhoráckého muzea. Díky laskavosti jeho pracovníků máme k dispozici barevnou kopii, se kterou vás na setkání seznámíme. Prohlédneme si i některé Formánkovy akvarely a grafiky.

Závěrem bych vás ráda pozvala i na další setkání první poloviny tohoto roku.

úterý 23. května – čtenářský klub:

Franz Werfel: Čtyřicet dní

úterý 20. června – společný podvečer SAP a čtenářského klubu: **Malířka Zdenka Braunerová v knize F. Kožíka Na křídle větrného mlýna**

Domek A. Pammrové, dřevoryt Karla Formánka.

svým pohledem na zvolené dílo něco obohacujícího. Setkání se budou konat **jedenkrát za měsíc**, vždy v **úterý v 16.30 hod.**, k dispozici budeme mít prostor v **zadní části kavárny Coffein** (zasedačka MěKS).

Nejbližší schůzka se uskuteční v úterý **18. dubna** a jejím tématem bude **přátelství Anny Pammrové s tišnovským výtvarníkem Karlem Formánkem**, které vyústilo ve vznik drobné, ale velmi hodnotné a vzácné publikace Odezva z lůna stvoření.

Učitel a malíř Karel Formánek (1907–1992) je tišnovské veřejnosti, zejména její starší části, poměrně dobře znám – minimálně jako grafik a autor pohlednic starého Tišnova – a dosud jsou mezi námi i někteří jeho kolegové a mnoho jeho žáků, kteří byli členy jím vedeného turistického kroužku. Turistika byla jeho celoživotní láskou a díky prozkoumávání okolí Tišnova se v mládí seznámil i s Annou Pammrovou: „Šel jsem tenkrát přes Mezihoří, Dolní Loučky, Újezd a Tišnovskou Novou Ves k Safrán-

INZERCE

**POŘÁDNÝ INTERNET A TV
OD MÍSTNÍHO
POSKYTOVATELE**

**Koráb 131, Tišnov
tel.: 515 539 800**

INTERNET od 285 Kč

500 Optik

250 Optik

100 Wifi

150 Optik

**YC
Net**

DUBEN V CENTRU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Hana Hladká

Rozvrh pravidelných akcí

Pondělí	8.30–9.30	Kondiční cvičení
Úterý	8.30–9.30	Trénování paměti
	9.30–10.30	Zpívání
Středa	8.30–9.30	Kondiční cvičení
Pátek	8.30–9.30	Kondiční cvičení

Plavání ve Wellness Kuřim

Termíny v dubnu: **5. 4. a 19. 4. 2023**

Odjezd od Podhorácké restaurace v 11.45 (možnost přistoupení i u Penny Marketu)
Doprava a vstupné: 250 Kč

Přihlásit se je nutné předem, minimálně 2 dny před termínem odjezdu, a přihlášení je závazné! V případě nízkého počtu účastníků se v daném termínu nepojede. Děkujeme za pochopení.

Kontakt pro bližší informace a přihlašování: Hana Hladká, tel. 730 193 325, 549 449 131 nebo osobně v knihovně Centra sociálních služeb, Tišnov, Králůva 1742.

Dobré srdce domů

4. 4. 2023, od 13.30 v knihovně CSS

Proběhne beseda s paní Maláškovou z Oblastní charity Tišnov o dobrovolnickém programu pro seniory.

Velikonoční výstava

4.–5. 4. 2023 od 10.30 h do 12.00

v knihovně CSS

Proběhne výstava velikonočních výrobků atd. Vstupné dobrovolné.

Seminář o mobilních telefonech

12. 4. 2023 od 13.00 v knihovně CSS

Proběhne seminář o používání mobilních telefonů. Projekt je věnován seniorům, kteří chtějí udržovat častější kontakt nejen s rodinou. Lektorka Vás provede dalším seminářem a pomůže s Vašimi dotazy k mobilním zařízením. Vstupné dobrovolné.

Beseda s panem Tomáškem

13. 4. 2023 od 13.30 v knihovně CSS

Beseda CSS s PhDr. Pavlem Tomáškem, CSc., o historii. Na programu bude nejen pokračování besedy z minula, ale i další témata z historie. Vstupné dobrovolné.

Flora Olomouc

20. 4. 2023

Odjezd v 8.00 od Podhorácké restaurace (další zastávky Penny a Klucanina)

Cena: 380 Kč zahrnuje cestu autobusem. Vstupné na místě 170 Kč (hradí si každý sám).

Největší svátek květin aneb mezinárodní květinová a zahradnická výstava Flora.

Hlaste se, prosím, nejpozději **do 7. 4. 2023** u Hany Hladké na tel. 730 193 325 nebo osobně v knihovně CSS Tišnov. V případě malé účasti se výlet bohužel ruší, tak prosím, kdo máte zájem, nahlaste se co nejdříve. Děkujeme za pochopení.

Poslechové hudební odpoledne

Zpívání na rozkaz

26. 4. 2023 od 14.00 v knihovně CSS

Pan Seyfert Vám zpřijemní odpoledne s písničkami od Petra Nováka, Josefa Laufra, Petry Černocké, Věry Špinarové a dalších. Vstupné dobrovolné.

Bližší informace najdete na stránkách www.css-tisnov.cz/akce.

UVÍTÁME DOBROVOLNÍKY PRO NEMOCNICI TIŠNOV

Oblastní charita
Tišnov

Kateřina Malášková

Na podzim loňského roku jsme vás informovali o založení Dobrovolnického centra při Oblastní charitě Tišnov. Kromě běžné dobrovolnické činnosti jsme se zaměřili na pomoc osamělým lidem v programu Dobré srdce domů.

Nyní rozšiřujeme dobrovolnictví o další činnost. Na žádost Nemocnice Tišnov se podařilo dojednat vzájemnou spolupráci a od března už tak navštěvuje pacienty tišnovské nemocnice jedna z našich dobrovolnic. Paní Maria se dobrovolnictvím věnuje už víc jak deset let, má zkušenosti z Masarykova onkologického ústavu v Brně, kam chodila pacientům hlavně, jak sama říká, naslouchat. Pokud tedy

zavítáte do tišnovské nemocnice, můžete zde potkat dobrovolnici v červeném tričku s logem Charity, jak si povídá s pacienty na pokojích, hraje s nimi stolní hry nebo zpívají s kytarou ve společenské místnosti. To vše ve spolupráci se zdravotnickým personálem na oddělení a sociální pracovníci Nemocnice Tišnov.

Pokud i vás zaujala představa, že byste jako dobrovolník rád/a pomáhal/a pacientům v Nemocnici Tišnov lépe zvládat jejich často dlouhodobé pobyty, věnovat jim jednou týdně dvě hodiny svého času a dát jim svoji pozornost, laskavost, úsměv a veselou mysl, budeme za to velmi rádi! Jsme připraveni podat vám veš-

keré informace ohledně možností dobrovolnictví v naší organizaci, se vším vás seznámit. Při úvodní schůzce jsou dobrovolníci proškoleni, seznámeni s prostory nemocnice i s personálem. K dispozici mají vlastní šatnu, kuchyňku i sociální zařízení.

Dobrovolnictví se stává nedílnou součástí naší společnosti a společenských hodnot a my jsme rádi, že můžeme být součástí jeho rozvoje i na Tišnovsku a Kuřimsku.

Kontakt: Kateřina Malášková tel. 604 197 293, e-mail dobrovolnictvi@tisnov.charita.cz.

SOCIÁLNÍ REHABILITACE I V TIŠNOVĚ

 Oblastní charita
Tišnov

Hana Svobodová

Sociální rehabilitace ve Skryjích byla zřízena jako podpůrná služba pro klienty Chráněného bydlení. V rámci služby se lidé s mentálním nebo kombinovaným postižením učí dovednosti, které potřebují k běžnému životu – je to například základní orientace v čase a prostoru, nácvik nakupování, cestování, práce s mobilem nebo komunikace s cizími lidmi. Díky mnohaleté spolupráci všech zainteresovaných osob se podařilo službu po jedenácti letech svého působení ve Skryjích rozšířit do Tišnova, kde je otevřená od února 2023. Pro klienty je to velká změna, na kterou se dlouhodobě připravovali. Již v předchozích letech nacvičovali s pracovníky jízdu autobusem a učili se orientaci po Tišnově. Doufali jsme, že se nám jednou podaří část služby přesunout i mimo Chráněné bydlení a tím zase o křůček osamostatnit klienty. Důvodem rozšíření služby byla především snaha o to, aby se klienti co nejvíce přibližovali běžnému

Služba sídlí v budově KB.

životu, kdy lidé dojíždí za prací, vzděláváním a jinými aktivitami. Jdeme tak vstříc náplni sociální rehabilitace, která má u klientů rozvíjet co největší míru samostatnosti a nezávislosti. V současné době služba probíhá v Tišnově na nám. Komenského 124 (budova Komerční banky), od pondělí do pátku od 7.30 do 16.00 hod. a ve Skryjích od 8.00 do 11.00 hod. Ve Skryjích je

služba dále poskytována hlavně klientům Chráněného bydlení, kteří ze zdravotních důvodů nevládají cestování. V Tišnově bychom službu rádi zpřístupnili co nejširšímu okruhu zájemců z Tišnova a jeho okolí, kde je dlouhodobě po těchto službách poptávka. Chtěli bychom také touto cestou poděkovat za podporu občanům, dárcům a donátorům, díky kterým může služba v tomto rozsahu fungovat a naplňovat svoje poslání. Pro více informací o náplni a fungování služby kontaktujte, prosím, vedoucí služby Hanu Svobodovou na čísle: 734 860 771.

Služba Sociální rehabilitace Skryje je spolufinancována Jihomoravským krajem, městem Tišnov a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

jihomoravský kraj
TIŠNOV

INZERCE

www.lunek.cz

Snižte Vaše účty za energie!

- Vše zařídíme za Vás
- Vysoká návratnost
- Nabídka na míru

lunek

Váš dodavatel
 solárních elektráren

**NA TRHU
 OD ROKU 2006**

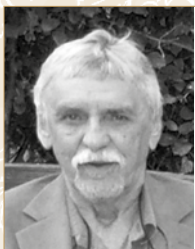
Vzpomínáme

Dne 16. března uplynul první smutný rok, co nás navždy opustil náš drahý tatínek, syn, bratr a strýc, pan **VLADIMÍR JAKEŠ**. S láskou a bolestí v srdci stále vzpomínají syn Libor, syn Adam s manželkou Irenou, dcera Aneta, maminka a sestra Jana s rodinou.

Dne 22. března si připomínáme dva roky od úmrtí naší milované maminky, babičky a prababičky, paní **HERMÍNY GREGUŠOVÉ**. Vzpomíná rodina Gregušova a Adamcova.

Dne 21. března by oslavil sedmdesát dva let náš milovaný bratr, manžel, tatínek a dědeček pan **ROBERT LAMAČ**. Dne 11. května uplyne pátý smutný rok od jeho úmrtí. S láskou vzpomínají sestry Jana, Liba, Lida a manželka Alena s rodinami. Za tichou vzpomínku děkujeme.

Dne 28. března uplynulo již deset let ode dne, kdy nás nečekaně opustil pan **PŘEMEK MŇAČKO**. Za tichou vzpomínku děkuje manželka, syn a dcera s rodinou.

Dne 29. března uplynulo osm smutných roků od doby, co nás opustil náš milovaný manžel, tatínek a dědeček pan **MILAN NAVRÁTIL**. S bolestí v srdci stále vzpomínají manželka a dcery s rodinami. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

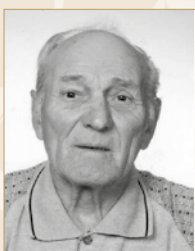
Dne 3. dubna uplyne čtvrtý rok, co nás opustila naše maminka, babička paní **HANA HOBLÍKOVÁ**. Vzpomíná syn Tomáš s rodinou.

Dne 4. dubna uplynou smutné tři roky, kdy nás navždy opustila naše milovaná maminka a sestřenice, paní Ing. **HERMÍNA VAŠÍČKOVÁ**, roz. Škaloudová. (Dne 30. dubna 2023 by se dožila 91 let.) Za tichou vzpomínku děkují jménem rodiny Zdeněk Vašíček, Ph.D., a MUDr. Irena Hložková.

Dne 4. dubna to bude šest roků, co nás opustil syn a bratr **DRAHOMÍR KALÁSEK**. S láskou vzpomínají rodiče a bratr s rodinou. Za tichou vzpomínku děkujeme. Navždy se zavřela kniha tvého života. Zůstaly jenom krásné vzpomínky a prázdnota...

Dne 9. dubna uplyne deset smutných let, kdy nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, strýc a bratr, pan **VÁCLAV VODÁK**. S láskou vzpomíná manželka a děti s rodinami.

Dne 14. dubna uplyne dvacet let, co nás navždy opustila naše milovaná maminka a babička paní **JAROSLAVA OCHOTNÁ**. S láskou a bolestí v srdci vzpomíná syn s rodinou.

Dne 15. dubna by se dožil sta let nám drahý tatínek, dědeček a velký patriot města Tišnova Ing. **ZDENĚK MÁCA**. My blízcí vzpomínáme. Zavzpomínejte i vy.

Dne 16. dubna vzpomínáme devadesáté narozeniny mého manžela, našeho tatínka, tchána, dědečka a pradědečka pana **MIROSLAVA DOUBKA** ze Sentic, který zemřel 6. června 2011. Stále vzpomíná manželka s rodinou.

Dne 20. dubna uplyne jedenáct let od úmrtí naší milované maminky a babičky **DRAHOMÍRY DVOŘÁKOVÉ**. Vzpomíná syn Radek s rodinou.

Poděkování

Obrovské poděkování a vděčnost za poskytnutou zdravotní, duchovní i psychickou péči nejen o moji maminku Annu Kurucovou v jejích posledních dnech, ale i o mne patří **všem sestřičkám a lékařům Domácí hospicové péče Porta Vitae**, zejména pak Janě Křížové. Díky, že jste byli s námi.

Dcera Ivana s rodinou

Blahopřání

Dne 4. dubna se dožívá významného životního jubilea osmdesáti let naše drahá manželka, maminka, babička a prababička paní **MARIE VAŠICOVÁ** z Březiny, rodačka z Deblína. Pevné zdraví, životní optimismus a spokojenost do dalších let přeje a za obětavost, starostlivost a lásku děkuje manžel Josef, dcera Jitka a dcery Eva a Kateřina s rodinami.

INZERCE

⚡ **Karel Pavlíček, kamenické práce**, tel. 604 310 243.

⚡ **Malířské a natěračské práce.** Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu. Vlastimil Štěpánek, tel. 608 327 939.

⚡ **Elektrikář – opravy, rekonstrukce.** Tel. 797 676 748.

⚡ **Opravy a rekonstrukce střech, komínů, okapů, náterů, výmaz hřebene.** Rozpočet zdarma, záruka. Tel. 736 649 470.

⚡ **Koupím staré motocykly, automobily a jejich díly.** Motory, cokoliv, kdekoliv. Tel. 736 649 470.

⚡ **Koupím dům nebo byt.** Hotovost. Tel. 604 986 677.

⚡ **Koupím čtyřpokojový byt nebo RD v Tišnově**, možno i vyměnit za byt (60 m²) s doplatkem. Tel. 605 233 804.

⚡ **Prodám sprch. vaničku** z litého mramoru zn. Kaira. Nová, bílá, r. 120×90×4 cm. Cena 7 000 Kč. Tel. 603 364 854.

⚡ **Hledáme kvalitní obrazy** Jambora, Blažička, Matala, Emle-
ra, Jurka a M. Ranného. Kontaktujte nás, prosím, na e-mail:
art15@email.cz nebo na tel. 604347541. Děkuje.

⚡ **Sběratel koupí skleněné vázy ze 70. let** – Škrdlovice apod. Dále hledáme veškeré staré vojenské věci, vojenskou vzduchovku apod. Nabídky prosím na e-mail: art15@email.cz nebo na tel. 604 347 541.

⚡ **Zajistíme Vám dovolenou na míru.** Ing. Jakub Kreps. Tel. 773 647 900, e-mail: jakub.kreps@gmail.com.

SLEVA 40%

NA MULTIFOKÁLNÍ SKLA

MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA A BEZ ČEKÁNÍ!

Brněnská 185, TIŠNOV
tel.: 774 732 713
email: tisnov@droptik.cz

DrOptikMoraviaSro | dr.optik_moravia
www.doctoroptic.cz

Akce platí od 1. 3. 2023 do 30. 4. 2023 na vybrané brýlové čočky.

OZNÁMENÍ

Ultrazvukové pracoviště
MUDr. Borise Píchy
náměstí Míru 114, Tišnov

mění od 1. 4. 2023 ordinační hodiny
a to takto:

Pondělí	12.30–15.30 hod.
Úterý	7.30–13.00 hod.
Středa	7.30–13.00 hod.

Objednání na vyšetření
pouze na telefonním čísle **541 428 220**

PÁNI Z PERNŠTEJNA

I. DÍL – POČÁTKY RODU ERBU ZUBŘÍ HLAVY

Jan Kos

Rodu pánů z Pernštejna patří jedno z důležitých míst v dějinách Moravy a Čech. Zcela jistě se jedná o nejvýznamnější šlechtický rod na Tišnovsku, jehož historie se v průběhu čtyř století prolínala a byla podstatně spojena s historií zemskou.

U většiny starých českých a moravských šlechtických rodů neznáme přesné okolnosti jejich počátku, tedy důvod, pro který byl první prapředek obdařen od panovníka majetkem a erbem, který znamenal ve středověku symbol příslušnosti ke šlechtě. A nejinak je tomu také u Pernštejnů. Jejich rod však na rozdíl od většiny domácí šlechty s výjimkou pánů z Boskovic nehledal svoje počátky a bájně předky někde ve starověku či na vládařských dvorech vzdálených koutů Evropy, případně v hrdinských příbězích vojska krále Vladislava v roce 1158, ale trval na svém domácím neurozeném původu, čímž se velmi podobal vládnoucímu rodu – vždyť i bájný Přemysl byl přece oráčem, než zasedl na knížecí stolec. A tak příběh perňštejnského uhlíře dává tušit cesty, kterými přemyslovská knížata na Moravě získávala do svých družin oddané a věrné stoupence. Samozřejmě tato pověst patří do literárního žánru a nelze jí přikládat nějakou významnější vypovídací hodnotu o dobové realitě.

Nejstarší ztvárnění rodové pověsti lze spatřit na mramorovém reliéfu zazděném v úrovni třetího patra hranolové věže hradu Pernštejna, jehož vznik je kladen mezi počátky 14. století a 2. polovinu století následujícího. Nejstarší textová verze pověsti je z roku 1539 a je zachycena v opise ze století osmnáctého. Podle této verze v roce 564 jistý Vaněk z uhlířské osady Ujčova zbavil kraj kolem hradu Zubštejna divokého a lidi ohrožujícího zuba tím, že jej při mnoha setkáních v lese postupně ochočil a nakonec mu provlékl nozdrami houžev z mladého proutí a přivedl ho na hrad k markraběti, který již dříve vyhlásil bohatou odměnu pro toho, kdo zbaví kraj nebezpečného zvířete. Markrabě skutečně Vaňka odměnil pozemky, hrady a vesnicemi na území, které dokázal obejít od slunce východu do jeho západu.

Znak perňštejnského rodu na zemských deskách z roku 1480.

Na jednom z vrchů si pak Vaněk v roce 574 začal stavět hrad, jemuž markrabě dal jméno Pernštejn. A na památku své chytrosti, se kterou ovládl divoké zvíře, měl uhlíř a jeho potomci právo užívat jako rodový erb zubří hlavu s houžví v nozdrách, která symbolizovala chytrost a rozvahu přemáhající hrubou sílu. Velmi zajímavá je zde snaha o reálné ukotvení v čase a posunutí o tisíc let zpět, čímž se podobá příběhům kroniky Václava Hájka z Libočan, vydané v roce 1541, která odráží velkou touhu renesanční doby zaplnit prázdnotu nevědní.

Tiskem vydal příběh o perňštejnském uhlíři až historik a heraldik polského původu Bohuslav Paprocký z Hlohov v roce 1593. Upravil ji podle polské pověsti z 15. století a situoval do blíže neurče-

né staré doby, kdy vládli staří moravští králové. Paprockého uhlíř se jmenoval Věňava a na rozdíl od Vaňka vedoucího zuba od Ujčova na Zubštejn musel ochočené zvíře vláčet až do Brna, kde mu před panovníkem usekl hlavu.

Paprockého verze se stala na Moravě velmi populární, v českých verzích této heraldické pověsti však nesl bájný perňštejnský prapředek jméno Vojtěch. Je ale čas opustit svět starých pověstí a podívat se na skutečné historické prameny, co vypovídají o počátcích rodu.

Prvním předkem Pernštejnů, potvrzeným historickými prameny, je Štěpán z Medlova, na počátku dvacátých let 13. století purkrabí hradu Děvíčky na jižní Moravě. Přídomek „z Medlova“ se váže k obci nedaleko Pohořelic. Historikové soudí, že Štěpán původně mohl být členem družiny Vladislava Jindřicha, bratra krále Přemysla Otakara I., moravského markraběte v letech 1197–1222, se kterým přišel na Moravu koncem 12. století. Za počátek písemně doložené historie rodu je pokládán rok 1208, kdy olomoucký biskup Robert vydal listinu, podle níž postoupil Štěpánovi, synu urozeného pana Gotharda, několik vesnic, mezi nimi i Doubravník a Drahonín, výměnou za vesnice jiné. Listina se dochovala, její interpretace ale dodnes uzavřena není. Je ale zřejmé, že Štěpán byl členem velmožské rodiny, zastávající významné posty u panovnického dvora. To podporuje i skutečnost, že ve stejné době byl kastelánem na Znojme Štěpánův pravděpodobný příbuzný (snad bratranec nebo strýc) Jimram, syn Atlušův. Ten byl zcela jistě stejného rodu, protože na své pečeti užíval znamení zubří hlavy. Užití této pečeti v roce 1220 je nejstarším známým zobrazením pozdějšího perňštejnského erbu. Existuje i určitá možnost, že Štěpán z Medlova je totožný se Štěpánem, který ve službách Vladislava Jindřicha působil v roce 1213 jako správce hradu Veverí. Povědomí o dávném vztahu Veverí a počátků perňštejnského rodu ostatně přetrvávalo i v rodových pověstech, jako byla pověst o bílé paní či o boji s templářským řádem.

*Kresebná rekonstrukce hradu dle Miroslava Plačka.
Zdroj: Jan Heřman*

Zakládací listina doubravnického kláštera (1208). Zdroj: Moravský zemský archiv

Na konci svého života založil Štěpán v Doubravniku ženský klášter, který měl mj. sloužit i jako rodové pohřebiště. Řehole kláštera je nejistá, některé indicie ukazují na premonstrátky, mladší prameny zmiňují augustinianky. Klášter zůstal až do svého zániku za husitských válek rodovou církevní institucí a členové pernštejnského rodu stáli většinou v jeho čele. V roce 1235, nedlouho po smrti Štěpána z Medlova, je v listině krále Přemysla Otakara II. uveden na místě klášterní vrchnosti Štěpánův nejstarší syn Vojtěch z Medlova. Ten se dokonce kolem roku 1238 stal v klášteře proboštem, když se po smrti manželky zřekl světa a oblékl řeholní roucho. Problémům okolního světa tím ale neunikl. Potíže měl jednak s mladším bratrem Jimramem, který neoprávněně užíval klášterní majetek – pravděpodobně naleziště stříbra na klášterních pozemcích, ale také se svou tchýní, která mu nechtěla vydat statky, které mu podle smlouvy náležely. Vrcholem jeho církevní kariéry bylo členství v papežské komisi po tatarském vpádu do Uher a také funkce olomouckého kanovníka. Jako doubravnický probošt byl ještě zmíněn v roce 1256, zanedlouho poté pak zemřel. Vojtěchovi dva mladší bratři, především již zmíněný Jimram a rovněž Štěpán ml., po sobě zanechali řadu potomků, jejichž rodovou příbuznost nelze přesně

Zleva – pečetě Štěpána z Medlova (1286), Jimrama z Pernštejna (1293) a Jimrama z Medlova (1325). Zdroj: FB Heraldika

stanovit. Tito potomci užívali řadu predikátů podle nových sídel jednotlivých větví rodu budovaných většinou na horním toku Svatky. Vedle starého „z Medlova“, užívaného ještě v 1. čtvrtině 14. století, se v roce 1285 poprvé objevuje predikát „z Pernštejna“, později mj. „z Bystřice“, „z Aušperka“, „z Kamene“ či v polovině 14. století „z Zubštejna“ a „z Jakubova“. Od konce 13. století byl hlavním rodovým sídlem hrad Pernštejn. Jeho jméno vzniklo z německého Bärenstein (medvědí kámen) a má samozřejmě souvislost i s Nedvědicí (Medvědicí) v podhradí. Na konci 13. a začátku 14. století se v pramenech objevuje několik příslušníků rodu, zastávajících významné funkce. Byl to především Filip z Pernštejna, nejvyšší komorník moravský, jedna z nejdůležitějších osobností tehdejšího markrabství moravského vůbec. Blížší údaje o něm bohužel ale nemáme. Dalším byl Bohuslav z Pernštejna, komorník břeclavský. Jejich mladším současníkem byl Fridrich (Bedřich) z Pernštejna, minoritský řeholník, papežský zpovědník a ve 30. letech

14. století arcibiskup v Rize. V té době byla abatyší doubravnického kláštera Eufemie (Ofka) z Pernštejna.

Od konce 13. do 2. poloviny 14. století panuje v pernštejnské genealogii naprostý zmatek, který často neumožňuje vytvoření ani přibližné představy příbuzenských nebo majetkových vztahů. Z literatury je známá řada pokusů o rekonstrukci pernštejnského rodokmenu, ty jsou ale v některých částech zcela protichůdné. Co je naopak jisté, je skutečnost, že v uvedené době se postavení rodu zásadně proměnilo. Pernštejnové přišli o značnou část starého rodového majetku – pozbyli např. Zubštejn či Pyšolec, a dokonce snad museli zastavit rodové sídlo Pernštejn. Během vlády císaře Karla IV. a jeho bratra a moravského markraběte Jana Jindřicha pak zmizeli také ze světa vysoké politiky. Stali se sice starobylou, ale postupně chudnoucí provinční šlechtou, snažící se uchytit tam, kde to jen půjde, a čekající na svou novou šanci. ☺

Zdroj: Petr Vorel – Páni z Pernštejna

Zahrada ticha u doubravnického kostela, zde stával klášter.

Zdroj: Cestami proměn

KALENDÁRIUM DUBNOVÝCH UDÁLOSTÍ

Václav Seyfert

22. 4. 1930

TRYZNA ZA ALOISE JIRÁSKA V TIŠNOVSKÉ SOKOLOVNĚ

Mezi čestnými občany Tišnova nejsou pouze místní rodáci nebo obyvatelé našeho města, nýbrž také některé celostátně významné osobnosti. Patří sem například první dva českoslovenští prezidenti Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš nebo spisovatel Alois Jirásek. Tomu bylo čestné občanství uděleno 30. srpna 1917, tedy ještě před vznikem samostatné republiky, za jeho zásadní podíl na manifestu českých spisovatelů určeného tři měsíce před tím poslancům Říšské rady. Tišnov byl vůbec prvním městem, které Jiráskovi čestný titul udělilo, následovalo pak ještě mnoho dalších. Vzpomínaný manifest byl prvním domácím veřejným prohlášením za světové války, které požadovalo sebeurčení českého národa. Podepsalo jej 222 českých spisovatelů, novinářů a vědců, kteří v něm vyzvali české poslance rady, aby přestali být loajální k Rakousku-Uhersku a buď podporovali práva českého národa na vlastní stát nebo z rady raději odstoupili. Hovoří se v něm mj. „... *buďte pravdivými mluvčími svého národa, povězte státu i světu, co Váš národ chce a na čem trvá! Splňte svou svatovatou povinnost a zastaňte se českých práv a českých požadavků v této nejosudovější době světových dějin způsobem nejrozhodnějším a nejobětavějším, neboť nyní rozhoduje se o českém osudu na celá staletí! ...*“ Autorem textu byl Jaroslav Kvapil, vedle něj a Jiráska text podepsali např. bratři Čapkové, Jakub Deml, Viktor Dyk, Ivan Olbracht a celá řada dalších slavných jmen domácí literární scény.

Za udělení čestného občanství Alois Jirásek tišnovským představitelům podekoval dopisem, který byl veřejně přečten

Alois Jirásek.

Foto: ČTK

hned dvakrát. Poprvé se tak stalo na sezení obecního výboru 6. listopadu 1917, podruhé o téměř 13 let později, kdy byla krátce po Jiráskově smrti uspořádána v tišnovské sokolovně tryzna na jeho počest. Jak napsal tehdejší tisk, „*oslava byla zahájena Foerstrovým Oráčem, báseň Před hrobem Mistra přednesl K. Kasal. O Jiráskově díle a jeho významu pro národní osvobození promluvil Al. Macků. Úryvek z Psohlavců (Kozinova smrt) přečetl Al. Wžentek. Dramatický odbor v režii V. Majora sehrál 3. jednání Otce.*“ Poté starosta Alois Řezáč přečetl děkovaný Jiráskův dopis, v němž slavný spisovatel mimo jiné sděloval: „*Ráčíte mně oznamovati, že Jste mne jmenovali čestným občanem Svěho města. Velectění pánové, bylo pro mne radostným překvapením, že vzácné té pocty dostalo se mně na sesterské Moravě, v staroslavném Vašem městě.*“ Obřad byl zakončen hymnami a posmrtná vzpomínka byla Jiráskovi věnována ještě téhož dne také na zasedání obecního zastupitelstva.

19. 4. 2001

ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY OBĚTEM HOLOCAUSTU

Před 22 lety došlo na Jungmannově ulici ke slavnostní události, kdy na domě č. 86, který kdysi obývala rodina Kellnerova, jedna z těch, které nepřežily nacistické pronásledování, byla odhalena pamětní deska obětem holocaustu. Termín odhalení nebyl vybrán náhodně, šlo podle židovského kalendáře o tzv. 23. nisan, který je svátkem Vzpomínky na vyhlazování Židů za druhé světové války, hebrejsky zvaný Jom Hašoaah Vehagvurah. Závažnost tohoto aktu podpořila svou osobní účastí tehdejší velvyslankyně státu Izrael v České republice, paní Erelly Hadarová. Dále se odhalení pamětní desky zúčastnili členové brněnské židovské obce, přednosta tehdy ještě existujícího okresního úřadu Ing. Vladislav Růžička, delegace okresního výboru Svazu bojovníků za svobodu vedená předsedou V. Havlínem, členové Zastupitelstva města Tišnova v čele se starostou Ing. Petrem Fruhwirtem, ale také starostové okolních obcí Předklášteří (Ing. Merta) a Lomnice (Ing. Vojta). Potěšující byla bohatá přítomnost tišnovské veřejnosti, do značné míry z řad mládeže.

Starosta Tišnova Petr Fruhwirt, kantor židovské obce Arnošt Neufeld a izraelská velvyslankyně Erelly Hadarová při slavnostním aktu odhalení pamětní desky obětem holocaustu. Foto: Radim Tichý

Hudební úvod obstarali učitelé tišnovské ZUŠ, po něm promluví starosta Fruhwirt a paní velvyslankyně, následoval projev předsedy brněnské židovské obce Ing. Petra Webera. Všichni se ve svých proslovech zaměřili na apel, abychom již nikdy v budoucnosti nepřipustili tak zrůdnou genocidu, které se dopustili němečtí nacisté, a abychom na tragický osud našich někdejších spoluobčanů nikdy nezapomněli (k tomu zajisté v následujícím desetiletí přispělo i osazení pamětních kamenů Stolpersteine v místech příbytků odvlečených a popravených tišnovských Židů). Citově nejsilnějším okamžikem slavnosti odhalení pamětní desky byla modlitba za oběti, kterou zapěl kantor židovské obce Arnošt Neufeld.

Symbolickým vyjádřením pocitů mnoha účastníků se stal po skončení vzpomínkového aktu okamžik, kdy si podali ruce předseda židovské obce a tišnovský děkan Msgre. Josef Šindar a oslovili se jako bratři, symbolizující starší a mladší náboženství – judaismus a křesťanství. Paní velvyslankyně Hadarová pak odpovědně zavítala do Lomnice, kde existovala až do roku 1919 samostatná židovská obec. Navštívila židovský hřbitov, synagogu a prohlédla si ulice někdejší židovské osady. Vyjádřila potěšení, že Lomničtí věnují památkám patřičnou pozornost a péči. Na tamní radnici pak debatovala s představiteli městyse i sousedního Tišnova o možnostech rozvíjení kontaktů mezi obyvateli České republiky a Izraele.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

34. díl DUBEN 1973

Václav Seyfert

Na 12 stránkách dubnového čísla Tišnovského kulturního zpravodaje z roku 1973 bylo jako obvykle co číst. Na své si přišli zájemci o historii, vyznavači kultury, milovníci přírody, ale také rybáři nebo svazarmovci. Co se konkrétně před 50 lety v našich novinách psalo?

NOVÉ RYBÁŘSKÉ STŘEDISKO

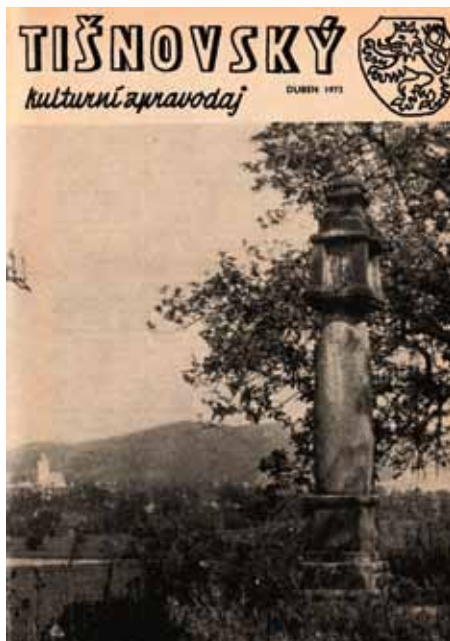
Pánové Malásek a Jeřábek seznámili čtenáře s vybudováním nového rybářského střediska. Mimo jiné napsali, že „... jak po stránce rybiho bohatství v řece Svatce, tak i po sportovní stránce dosahují tišnovští rybáři dobrých výsledků. Jedním z posledních úspěchů je dokončení výstavby rybářského střediska v Tišnově u Modety. Tišnovští rybáři tak získali vlastní střechu nejen pro svoje nářadí a vozový park, ale i pro ostatní činnost. Středisko obsahuje vlastní budovu, příjezdni komunikaci, oplocení, přípojku vody, kanalizaci a elektropřípojku. Ve vlastní budově je garáž pro nákladní auto a mikrobuse, sklad lovného zařízení, včetně elektrických agregátů, sklad drobného materiálu, kancelář, klubovna a sociální zařízení. ... Skutečná hodnota díla představuje částku téměř čtvrt miliónu Kčs.“

KULTURNÍ POMĚRY V MĚSTĚ TIŠNOVĚ

Druhým dílem pokračovalo pojednání Dr. Aleše Vítka o místní kultuře v uplynulých sto letech. Informovalo tentokrát o zakládání i zániku kulturních spolků v letech 1870–92 včetně „... kapely mladých“ pod taktovkou berního adjunkta Melichara. Jiní se sdružili po příchodu hudebního nadšence odborného učitele K. Maška ve spolek Cyrillská jednota. Tento sbor měl asi 50 členů, takže se mohl odvážit i koncertní vystoupení, jako byla např. 12. 1. 1890 v hospodě u Salaquardů a 22. 11. 1891 v hostinci u Pokorů. V r. 1893 uspořádaná zdařilá okresní výstava v Tišnově (z podnětu hlavně JUC. J. Tůmy, koncipienta Dr. Šíleného a pozdějšího žurnalisty) jako by prolomila hradby bránící novým myšlenkovým proudům. Starý Tišnov, bránící se přístupu svěžích a obrodných závanů kulturního dění, byl unesen zdravým proudem nové doby...“

V DUCHU DOBRÉ TRADICE

Nepodepsaný redakční materiál se věnoval aktuální činnosti Karasova divadla.

Na titulní stranu čísla byla zařazena památná boží muka na Klínku v Předklášteří, tak jak ji vyfotografoval Pavel Smékal.

„Divadelní soubor... patří k tradicím kulturního života v našem městě. Má kolem 40 stálých členů. O celou činnost souboru se dlouhá léta pečlivě stará s. Luboš Kostecký. Činnost Karasova divadla představuje stovky hodin volného času každého člena souboru. Soubor vyvíjí svou činnost v místní sokolovně na podkladě písemné dohody s TJ Baník. Při opravách sokolovny bylo nutno odpracovat mnoho brigádnických hodin na úpravě šaten, jeviště a ostatních prostor. V jarní sezóně 1972 soubor uvedl klasickou komedii Jedenácté přikázání. Hra byla reprízována k zahájení podzimní sezóny v Tišnově a v Dolní Rožínce. ... Na říjen je plánován Averčenkův–Štolbův Večer ruských aktovek, v listopadu bude uvedena Gogolova hra Revizor. Podaří-li se uvést do náležitého stavu technické zařízení v sokolovně, uvede soubor divadelní pohádku pro děti. V prostoru SZK plánuje večer poezie a hudby...“

SWAZARMOVCI DO NOVÉ SEZÓNY

Celou stránku věnoval Josef Ondroušek úspěchům všech složek tišnovského Svazarmu v roce 1972. „Největšího rozmachu dosáhl loni automotoklub. Na jaře byl zvolen nový výbor, do jeho čela Ivan Dufek a Božetěch Zbožínek, a tito dva mají hlavní zásluhu na úspěšné činnosti; členská základna se rozrostla z původních 10 členů na současných 150 motoristů. Členové se zaměřili hlavně na mototuristické soutěže a hned v první sezóně dosáhli pozoruhodných výsledků – Václav Kupský se stal okresním přeborníkem, Jan Výrosta se spolu s Jiřím Jeřábkem probíjovali do mistrovství ČSR a J. Jeřábek se spolujezdcem Ing. Oldřichem Jeřábkem postoupil až do mistrovství ČSSR, kde obsadili 14. místo. ... Úspěšně obnovil loni svoji činnost také střelecký kroužek ... Radioamatéři se opět zaměřili na práci na krátkých vlnách a na hon na lišku. Ing. Oldřich Staněk úspěšně reprezentoval naši republiku na závodech v Moskvě a v Polsku...“

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Josef Kadlec informoval o výroční konferenci Sdruženého závodního klubu. Proběhlo setkání s přemožitelem kanálu La Manche Františkem Venclovským. Jan Hájek popsal, jak vypadal Tišnov po zrušení kláštera roku 1782. Psalo se o jarní květeně nejen na Květnici, ale také v lese Dranč mezi Štěpánovicemi a Boračí. V klubu se tančilo na diskotékách i besedovalo o vesmíru. Kino promítalo mimo jiné dva starší české filmy Maskovaná milénka a Cech panen kutnohorských.

Článek Jana Hájka doprovodila reprodukce Pavla Smékala s názvem Klášterní bazilika koncem 19. století.

LIBOCHOVKA

VODNÍ TOKY NA TIŠNOVSKU V.

Vladimír Vecheta

Libochovka, pro místní i zdvojnásobně často používané Libochůvka, je vodním tokem přitékajícím na Tišnovsko ze západu. Samotného Tišnova nedosahuje, ale spolu se svou větší sestrou Bobrůvkou tvoří Loučku, nejmohutnější přítok řeky Svratky na jejím horním toku, který odvodňuje rozsáhlou oblast Křižanovské vrchoviny. Je malou poetickou řekou krajiny rybníků i hlubokých lesních údolí.

Statistické údaje

Libochovka je významný vodní tok přitékající do Tišnovské kotliny od západu, odvodňuje spolu se svými přítoky východní část masívu Křižanovské vrchoviny včetně okolí historického městyse **Křižanov**. Délka toku od pramenů po ústí je **35,9 km** a plocha povodí **146,6 km²**.

Hydrologicky i topograficky registrovaný pramen se nacházející pod mostem železniční trati na k.ú. **Dobrá Voda** na Velkomeziříčsku, v okrese Žďár n. S., asi 1 km ZSZ od obce v nadmořské výšce cca **560 m** (49.3991781N, 16.0717192E). Svůj tok končí **soutokem s řekou Bobrůvkou** v obci Dolní Loučky v nadmořské výšce 280 m n. m.

Kadolečká studánka.

Není pramen jako pramen

Libochovka počíná svou cestu ve velmi vodnaté **křižanovské rybníkářské oblasti**, kde je řada zvodní podchycena v desítkách rybníků. Vedle hlavního pramene má tedy Libochovka řadu přítoků, z nichž některé jsou delší i vodnatější. Potenciálně představují její další prameny. Tím nejdelším je Nový potok, který

Zámek Osová.

v Křižanově zásobuje Libochovku z jihu z **49(!) rybníků a rybníčků** až od **Pradlánu** u vsi **Sviný**.

Obdobným kandidátem je bezejmenný potok, který se k Novému připojuje od **Kadolce** a pramení v masívu Svaté hory v nadmořské výšce **582 m**. Určitě by šla za tzv. turistický pramen označit **Kadolecká studánka** (49.3676000N, 16.1360600E), která jediná ze zdrojnic má podobu lesního pramene, a upozorní na ni místní **naučná stezka**.

Jméno a jeho původ

Svůj název dostala Libochovka od **obce Libochová**. Nynější samostatné obce Horní a Dolní Libochová tvořily původně jeden celek, teprve od r. 1420 jsou zmiňovány odděleně. Původní název byl ale **Lubchov**, v nářečí vyslovován asi **Lybchov**, odkud je zřejmý dnešní tvar pojmenování. Slovo „lubý“ (libý) chov se vztahuje na **včelaření**, které bylo původ-

ním zaměstnáním osadníků, jak vysvětluje historie obcí.

Cesta krajinou

Libochovka protéká na své cestě dvěma velmi odlišnými typy krajiny. Horní tok až po Dolní Libochovou se klikatí **zvlněnou krajinou s rybníky**. Sama Libochovka plní na tomto úseku v **Křižanově Podhradský** pod zámek a **Špitálský** a posléze za Kunraticemi a Horní Libochovou velký **Dolnolibochovský** ve stejnojmenné vsi.

Za Dolní Libochovou vstupuje potok **do údolí** a stříhem mění původní V až SV směr na JV. Kromě ostré pravoúhlé zatáčky toku se tu Libochovka přibližuje

je na vzdálenost 1 km k Bobrůvce, až to evokuje, že se zde v geologické minulosti tyto dvě říčky možná setkávaly. Nyní je čeká soutok až o více jak 20 km dál.

Libochovka plní dlouhý **Mezibořský rybník** a pokračuje dalších 6 km lesnatým údolím s mlýny mezi Vidonínem a Vratislávkou až ke **Žďarci**. Odtud tvoří divoce romantické **skalnaté údolí**. Za výraznou Sochorskou skálou protéká osadou **Kutiny** pod železničním viaduktem, načež se ponoří do téměř neprůchodného

Pramen Libochovky u Dobré Vody.

Kadolec.

skalnatého úseku až po Řihákův mlýn pod **Řikonínem**. Za ním se údolí rozevírá do luk s osadami **Chytálky** a bývalým **Falcovým mlýnem**, aby se před Dolními Loučkami opět sevřelo. V tomto úseku už jej doprovází silnice od Kuřimského Jestřabí. Na vstupu do Louček překlenuje libochovské údolí 110 m oblouk železničního **mostu Míru** a v zástavbě obce pak spojuje své vody s Bobruvkou.

Libochovka přímo protéká zástavbou sedmi obcí, ale dotýká se katastrů dalších deseti.

Zajímavosti

Městys Křižanov patří ke starobylým kolonizačním sídlům v kraji. Založen byl zřejmě v 11. stol., jeho prvním zná-

mým majitelem byl **Přibyslav**, purkrabí na hradě Veveří. Za manželku měl Sibylu, dvorní dámu královny Kunhuty. Jejich dcerou byla **sv. Zdislava**, na niž upomíná socha na náměstí. Křižanov vlastnili **páni z Lomnice** (po nich mají obce podobné znaky). Za rybníkářskou tradici vděčí Křižanov **Pernštejnům**.

Starobylým sídlem je i **Žďárec**, který se původně rozkládal v údolí. Zřejmě na základě historické povodně vzniklo současné nové jádro obce na hřebeni vysoko nad údolím, zatímco u řeky zůstal jen původní **Podežďárec** s kostelem sv. Petra a Pavla a přilehlými mlýny a statky.

Na středním a dolním toku je Libochovka vyložene **turistickou řekou**. Údolí od Meziboří po Dolní Loučky nabízí velmi

Libochovka v Horní Libochové.

romantickou krajinu, s místy i obtížně schůdnými pasážemi. Mezi Mezibořským rybníkem a Jeřábkovým mlýnem vede žlutá a mezi Rojetínem a Řikonínem zelená turistická trasa. Před Žďarcem a za Kutinami chybí v údolí lávky a je třeba počítat s nutnými brody. Okolí osady Kutiny je po desíletí vyhlášeným **trampským rájem**.

Od 80. let je v platnosti záměr **přehrady Kuřimské Jestřabí** na Libochovce situovaný do části údolí mezi Řikonínem a Loučkami.

Foto: Vladimír Vecheta

Smírčí kámen u Kadolce.

Rybníček Spustík u Křižanova.

Skála Páter u Řikonína.

MO STP Tišnov pořádá
ve čtvrtek, **27. dubna zájezd do Třebíče**

Odjezd od Podhorácké restaurace je v 9.00 hod.
zastávky u Štávů, na náměstí, u Penny a Klucanina

Přihlášky přijímá paní Milada Špačková, tel. 721 413 130

MĚSÍC BOUŘLIVÉHO ROZVOJE

Josef Permedla

Mrazivý průběh zimy, který je pro mnohé nepříznivý, svědčí včelám. Mají rády, když je suchá a mrazivá. **Duben** je zlomovým obdobím pro vývoj včel. Pokud bude deštivý a studený, nebudou včely moci plodovat a rozvíjet se. I týden zpoždění ovlivní celý vývoj.

Prvním důležitým a dlouho očekávaným krokem pro včelaře je kontrola včelstev po dlouhé zimě. Je třeba zkontrolovat zejména množství zásob. V dubnu začíná bouřlivý rozvoj, líhnou se jarní

Foto: Josef Permedla

včely. Je obdobím, kdy je počasí ještě hodně proměnlivé. Proto je dostatek zásob ze zimního období tolik důležité, aby včelstva nehladovala. Nyní vše záleží na počasí. Všechno určuje příroda.

Včelař pozorně sleduje letový provoz včel. Pokud mají dělnice nožičky obalené pylem, mělo by být všechno v pořádku. S rozkvetem třešně ptačí koncem dubna už včelař vkládá do včelstev první mezistěny pro stavbu nového díla. Mladé včely mají potřebu stavět a toho včelař musí využít. Také se objeví i trubčí dílo.

Včelstva nejen nosí nektar a pyl z ovocných stromů, ale i z rozkvetlých lánů olejnin. Na tento okamžik už včelař musí být připraven a přidat včelstvím nový nástavek – medník. Je to období rozvoje a intenzivní nektarové snůšky. To je také čas, kdy můžeme začít s chovem matek. Mladá výkonná matka je zárukou zdárného vývoje včelstva.

V tuto dobu včelař dbá na to, aby včelstvo mělo dostatek místa pro ukládání nektaru, pylu a dostatek prostoru pro další plod. Každá chybička se může vymstít v podobě nechtěného vyrojení včelstva. Toto období květenství vede k sílení včelstev, které mnohdy přejde do rojové nálady. Je tedy čas tvorby oddělků s mladou matkou, které zabrání rojení. Tím si připravíme i záložní včelstva pro další chovnou sezónu.

Kolik bude letos medu, si žádný ze zkušených včelařů netroufá odhadnout. Vše totiž záleží hlavně na přírodě.

TICHÝ LETEC – KRÁL NOCI

Josef Permedla

Při březnové jarní procházce 2. 3. 2023 podél povodí Svratky jsem spatřil na břehu nějakou sovu. Bylo to velké překvapení. Přiblížoval jsem se pomalu, tiše k místu, kde pták seděl. Musel jsem se postavit tak, aby bylo pro focení dobré světlo. Nečekané, ale příjemné setkání a odměna s majestátním ptákem – výrem velkým. Fotografie byla pořízena na území takzvaného Mlýnska, je to část nivy Svratky a lužní porost na jižní straně pod Tišnovem u řeky.

Výr velký – *Bubo bubo*, naše největší evropská sova. Velký teritoriální pták, který si svůj domov náležitě střeží a zůstává na stejném místě téměř po celý život. Úkryt mu přitom poskytuje skulina ve skále, stromu, ale také zříceniny, odkud má dobrý rozhled. Rád se také usadí na příkrých svazích řek.

A tak ještě několik slov o tomto dravci. Rozpětím křídel dosahuje 180 cm. Začíná tokat již brzy na jaře, dá se říct, koncem zimy. Což znamená, že začíná také nejintenzivněji houkat. Můžeme houkání slyšet za šera, za soumraku nebo naopak potom k ránu. Přes den se skrývá, večer vylétá lovit do otevřené krajiny. Jeho hnízdem je jen mělká jamka na zemi nebo na skalním útesu, někdy však obsazuje i stará hnízda dravců. Živí se ptáky a savci do velikosti zajíce, které loví při neslyšném letu nízko nad terénem. Při lovu se orientuje především sluchem. Z hlediska zemědělství je užitečný, protože loví velké množství drobných

hlodavců. Výr loví téměř vše živé, co unese, ve skutečnosti to závisí na charakteru krajiny, kde se pak specializuje na určité druhy živočichů, které tvoří podstatnou složku jeho potravy.

V ČR žije na většině území, hlavně ve středních polohách. Začátkem 20. století byl u nás v důsledku trvalého pronásledování téměř vyhuben. K postupnému navýšení stavů začalo docházet až po vyhlášení ochrany.

Výr velký.

Foto: Josef Permedla

MALÁ ENCYKLOPEDIE TIŠNOVSKA

K OSOBNOSTI

LÉKAŘSTVÍ

MUDR. FRANTIŠEK KUTHAN

* 2. 3. 1862, Krahulov

† 15. 1. 1944, Tišnov

Významný český lékař, proslulý zejména v oborech spjatých s lázeňstvím. Zakladatel a provozovatel tišnovského sanatoria a vodoléčebného ústavu pro léčbu nervových a vnitřních chorob a chorob výměny látek. Propagátor moderních léčebných metod založených například Vincencem Priessnitzem a Sebastianem Kneippem. V Tišnově působil i v řadě veřejně prospěšných funkcí. Od r. 2013 in memoriam čestný občan města.

Narodil se v malé vsi mezi Okříškami a Třebíčí jako nejstarší z devíti sourozenců. Absolvoval nejprve nižší gymnázium v Třebíči a v roce 1882 maturoval na vyšším gymnáziu v Němčickém Brodě. O šest let později dokončil Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a následně pak praktikoval na různých klinikách v Praze i v Brně, kde byl jedním z jeho nadřízených též tišnovský rodák MUDr. Katholický.

Po onemocnění plicní chorobou se léčil v tyrolských lázních Gries a poté zde tři roky působil jako vedoucí lékař. Významně jej ovlivnila další působitě v Jeseníku a Wörishofenu, kde byly hojně uplatňovány metody přírodní léčby pomocí vody. Tyto postupy Kuthana zaujaly a začal je uplatňovat ve své praxi – odborná veřejnost je přijala zejména poté, co svými zábalami vyléčil z těžkého zápalu plic brněnského biskupa Františka Saleského Bauera.

V roce 1895 byl Tišnov prohlášen klimatickým místem, čehož František Kuthan využil a požádal město o poskytnutí pozemků ke zřízení vodoléčebného

ústavu na severozápadním úpatí lesu Klucanina. Jeho žádosti bylo v říjnu 1898 vyhověno zcela zdarma. Práce na výstavbě probíhaly rychle, takže již v listopadu 1899 bylo na příslušných parcelách evidováno existující sanatorium, vysvěcené poté v roce 1900. Budova i její okolí byly z iniciativy samotného Kuthana dále rozšiřovány. Chloubou se stal krásný park, později byla na pozemku postavena kaple a nakonec došlo i k přístavbám prvního a druhého poschodí, v němž byl umístěn také byt zakladatelovy rodiny.

Po přestěhování do Tišnova se MUDr. Kuthan stal váženým občanem města a zastával důležité posty v obecním zastupitelstvu, městské radě a ve Spořitelně města Tišnova, kde byl předsedou výboru i ředitelství. Organizoval řadu přednášek o nakažlivých nemocích, nezištně pomáhal potřebným během 2. světové války, když poskytoval ve svém sanatoriu bezpečný úkryt pronásledovaným. Zemřel na zápal plic poté, co si navíc zlomil nohu v krčku. Známymi lékaři se stali i oba jeho synové František a Stanislav.

P PŘÍRODA

CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ

PŘÍRODNÍ PARK LYSICKO

Přírodní park Lysicko je chráněná přírodní oblast zaujímající část Hornosvratecké vrchoviny v západní polovině okresu Blansko v západním a jihozápadním okolí městyse Lysice, až po obce Rašov a Zhoř v okrese Brno-venkov. Na západě navazuje na přírodní park Svratecká hornatina, na severu se dotýká hranice přírodního parku Halasovo Kunštátsko.

Přírodní park byl vyhlášen na popud obyvatel lokality, kteří se nechali inspirovat sousedními přírodními parky, a to okresním úřadem v Blansku roku 1994 na rozloze 40,2 km.

Reliéf je zde méně rozmanitý než ve Svratecké hornatině. Vyvýšeniny jsou oblejší, údolí mělká a převýšení je menší. Celkový ráz krajiny působí klidněji. Hlavní krajinářské hodnoty území přírodního parku spočívají v harmonické kulturní krajině s velkou pestrou strukturou využití, s vysokým

zastoupením lesních porostů, s ekologicky hodnotnými segmenty. Podloží je tvořeno permskými pískovci oblasti Žernovnické hrásti, pro Štěchovskou rozsochu a Sýkořskou hornatinu jsou typické ruly, svory a fylity v pružích krystalických vápenců.

Území zahrnuje tři vegetační pásma, z teplejších poloh Boskovické brázdy sem zasahují biotopy teplomilných rostlin. Typická je pro krajinu mozaika lesů, zemědělských ploch a roztroušené zeleně. Vynikají zde staré aleje a letité stromové solitéry.

Na území přírodního parku se nachází přírodní památky **Lysická obora** a **Žižkův stůl**. Zejména Lysická obora

nad zámek představuje porost reprezentativních exemplářů až 250 let starých buků lesních. Podél cest vedou aleje mohutných lip malolistých a jírovců. K dalším významným stromům se řadí jeřáb břek, jedle obrovská a modrín japonský.

U toku Býkovky a Lhotského potoka se nachází fragmenty jasanových olšin. Jihozápadně od Lhoty u Lysic je dochován zbytek bučiny s typickým bylinným patrem. Krajina hostí i druhy chráněné květeny, jako jsou jarní vstavače nebo hořce. V lesích hnízdí řada dravců i zpěvného ptactva jako jestřáb lesní, krahulec obecný, datel černý, vzácně holub doupňák či čáp černý.

Z kulturních památek na území vyniká **zámek Lysice**, **zřícenina hradu Rychvald** a **Porčův mlýn**. Výhled na okolní krajinu je možný z **rozhledny nad Kozárovem** stojící na nejvyšším vrcholu přírodního parku Babylon s výškou 657 m n. m., jižní část lze pozorovat z **rozhledny Žernovník**. Krajinou parku provede Naučná stezka Drnovicko a Dětská naučná stezka Lysická obora.

JARO NA HVĚZDNÉ OBLOZE

TIŠNOVSKÁ NOČNÍ OBLOHA, IX. DÍL

Vladimír Vecheta

Hvězdná obloha na jaře má své jedinečné kouzlo. Za západním obzorem večer mizí jasná a nápadná zimní souhvězdí, ale také oslnivě stříbřitý pás Mléčné dráhy. Ten se nachází nízko nad severním obzorem (na jaře se tak díváme mimo rovinu naší galaxie). Na jarní obloze tak v porovnání se zimou nespatříme velké množství hvězd, zato nám zde mytologie dávných předků vysázela velké množství zajímavých hvězdných obrazců. Zároveň **počátkem jara můžeme obdivovat jedenáct hvězd s jasností do 1 magnitudy**. Tolik jasných hvězd najednou neuvidíme na severní obloze v žádné jiné části roku!

Jarní trojúhelník

Nejnápadnějším a nejznámějším jarním souhvězdím je **Lev**, kterému dominuje hvězda Regulus. I když si někteří v hvězdném obraze představují ležícího „krále zvířat“, pracovně jsem pro pozorovatele oblohy nazýval toto souhvězdí „žehličkou“. Dalšími dominantními souhvězdími jsou **Pastýř** a **Panna**. Nejjasnější stálice těchto tří souhvězdí **Regulus**, **Arkturus** a **Spica** vytvářejí vrcholy tzv. **Jarního trojúhelníku**. Ten představuje na jarní hvězdné obloze základní orientační útvar.

Souhvězdí Lva dali jméno již staří Řekové. Podle bájí se jednalo o obludu, která žila v nemejských horách. Zabít strašného nemejského lva dostal za úkol Herakles jako první z dvanácti činů. Vedle Lva nalezneme na jarní obloze **Malého lva**. Jedná se o nevýrazné souhvězdí vklíněné mezi Lva a Velký vůz.

Druhý vrchol jarního trojúhelníku tvoří zřetelně načervenalá jasná hvězda Arkturus **ve velkém souhvězdí Pastýře**. Patří prý k nejstarším pojmenovaným

Asterismy jarní hvězdné oblohy.

vaným a představuje chudého pastýře, jenž vynalezl pluh tažený voly. Za tento opravdu revoluční počín jej Zeus, nejvyšší vládce nebes, přenesl na oblohu. Název souhvězdí Pastýř (Bootes) je složeninou řeckých slov boos (býk) a teo (poháním). K tomuto souhvězdí se však váže mnohem více bájí, vždyť své jméno již získalo před minimálně třemi tisíci lety...

Nejvýraznější hvězdou souhvězdí Panna je **Spika**, která se řadí k nejjasnějším na naší obloze. Jelikož se díváme do oblastí mimo pás Mléčné dráhy, můžeme lépe pozorovat velmi vzdálené hvězdné ostrovy – cizí galaxie. A souhvězdí Panny je na tyto intergalaktické objekty velmi bohaté. Z těch výraznějších je zajímavým objektem **galaxie M 104** (NGC 4594) zvaná díky svému typickému tvaru **Sombrero**. Ve směru tohoto souhvězdí však výkonné dalekohledy objevují celé kupy velmi a velmi vzdálených galaxií.

Velký vodní had

Hydra je největším a nejdelším souhvězdím na obloze. Rozkládá se severně i jižně od nebeského rovníku a zabírá více než čtvrtinu délky celé oblohy. Podle staré báje představuje mnohohlavého netvoara s hadovitým tělem, se kterým bojoval Herkules. Přestože měla Hydra devět hlav, na obloze má jen jedinou, o které se říká, že je to ta nesmrtelná. Na figurálních mapách bývá Hydra zobrazována

jako velký vodní had. Výrazněji viditelnou je vlastně jen její hlava, kterou tvoří šestice hvězd nedaleko souhvězdí Lva. Její nejjasnější stálice nese jméno Alphard.

Nad a pod linií slabých hvězd Hydry najdeme seskupení řady menších souhvězdí. Pod souhvězdím Lva leží slabé souhvězdí **Sextant**. Pod souhvězdím Panny je malý výrazný čtyřúhelník jasných hvězd souhvězdí **Havran**. Sousední souhvězdí **Pohár** je již mnohem méně nápadné. Pod Hydrou se ještě nachází malá, od nás těžko viditelná souhvězdí **Kompas** a **Vývěva**. Spolu se zmíněným sextantem jsou součástí kdysi obřího souhvězdí **Lod' Argo**, které zabíralo většinu jižní hvězdné oblohy. Upomíná na něj řada menších souhvězdí pojmenovaných po částech lodi nebo lodního vybavení.

Soubor slabších hvězd nad koncem ocasu Hydry kdysi vyznačoval staré, dnes již nepoužívané souhvězdí **Noční sova**. A mezi Hydrou a Vývěvou kdysi existovalo malé souhvězdí **Kočka**. Zavedl jej francouzský astronom J. Lalande v roce 1799. Prý měl kočky rád.

Nejbližší hvězdný soused

Na periferii našeho zorného pole se nachází souhvězdí **Kentaur**. Kentauři byli mýtickým národem pololidi – polokoní. Byli divocí a lidem nepřátelští. Boj s nimi patří k nejvíce inspirujícím námětům antických umělců.

Souhvězdí Kentaura leží z větší části na jižní obloze, proto ani jeho nejjasnější hvězdu **Rigil Centaurus** (zvanou též Toliman nebo Alfa Centauri) z našich zeměpisných šířek nevidíme. Zrovna takhle hvězda je ale z celého vesmíru našemu Slunci nejbližší. Společně se svou oběžnicí známého názvu **Proxima Centauri** se nachází od nás pouhých 4,34 světelného roku.

Zdroj: NASA a ČAS

Galaxie Sombrero.

Sextant.

NEŽ ŘEKNETE HODY HODY

Petra Bartíková

Už víte, co si budete číst s dětmi o Velikonočních? Než řeknete hody hody je veselá velikonoční knížka jako stvořená pro malé hledače vajíček. Dětem (i vám) rozšíří slovní zásobu. A můžete si ji vypůjčit v tišnovské knihovně.

V redakci jí říkali pracovně *Vajco*. Hodně se u ní nasmáli, ale také zapotili. Jak vznikala velikonoční kniha pro děti, kterou pro vás doslova vyseďeli v nakladatelství Host?

V němčině se knížka jmenuje *Ach, du dickes Ei!* O poznání poetičtější český název jí vymyslela překladatelka Kateřina Klabanová. Leč nebylo to jednoduché.

Perná práce

Velikonoční pozdvížení

Malé divy Velké noci

Žádný z uvedených názvů se nehodil.

„Ten poslední se mi líbil hodně, ale nešel se na obálku, tedy do prostoru vymezeného obrázkem vajíčka,“ vzpomíná redaktorka Eva Sedláčková z nakladatelství Host.

A pak se to stalo.

„Možná by se do vajíčka vešlo *Než řeknete hody hody*,“ pronesla překladatelka jen tak jakoby mimoděk. Redaktorku Evu to nadchlo. A bylo rozhodnuto.

Kniha připomíná v Česku ne tolik rozšířený německý zvyk – velikonoční zajíc schovává dětem doma nebo na zahradě vajíčka a děti je pak musejí hledat.

V hlavní roli: Zajda

O Velikonočních má Zajda plné ruce práce: musí naplánovat systematický sběr vajec, navrhnout jejich moderní design a také vést velikonoční expedici k Městu.

Literární redaktorka Eva vysvětluje, proč ji knížka tolik zaujala: „Podobně jako v knize *Rok v lese*, kterou jsme vydali v roce 2017, má snad každá postava svůj příběh, dostává se do různých, často velmi vtipných situací. Čtenář se může ke knížce vrátit znovu a znovu a pokaždé v ní objeví něco nového.“

Autorkou veršů je Regina Schwarzová. Knihy pro nejmenší tvoří už více než třicet let. V tomto případě chtěla napsat „veselý velikonoční příběh, který by v dětech probudil tvůrčího ducha a bylo by v něm pořád co objevovat“.

A to se jí do puntíku splnilo.

Než řeknete hody hody.

Zásahu na tom má i oblíbená ilustrátorka dětských knih Ina Hattenhauerová. „Už nějakou dobu ji sleduji. Její obrázky mají vždycky vtip a šmrnc,“ říká redaktorka Eva. „Ale v této knížce je to úplná smršť nápadů, gagů a odkazů.“

Ilustrátorka si práci na velikonoční knížce vyloženě užívala. „Na počátku všeho byl samozřejmě Reginin text. Už při jeho prvním čtení mě začala napadat řada vtipků,“ vypráví Ina.

Při práci se tak hodně nasmála. A kdyby měla jmenovat jediný vtípek, na který je vážně hrdá? „Bylo by to kuře, které se vyhlíhlo z hranatého vajíčka,“ směje se ilustrátorka.

Chybička se vloudila

Knižka se rozhodně řadí mezi ty povedenější a vtipnější. Zároveň je to první polstrovaná kniha, jakou Host poslal do světa. „Má senzační vazbu. Mohla by se polít a nevadilo by jí to,“ podotkla vtipně Tereza Pařízková z olomouckého knihkupectví Zlatá velryba.

Jen jedna drobnost v knize neštymuje. Pan čáp zvaný Bílý (v knížce hlídá divočáka) není čáp, ale volavka. „No jo, je to volavka!“ chytá se za hlavu redaktorka Eva. Inu, chybička se vloudila.

Mami, co je špedice?

Knižka *Než řeknete hody hody* je vhodná zejména pro děti předškolního věku, a protože jim ji budou předčítat rodiče, nebála se autorka, ale ani překladatelka použít méně známá slova, jako je třeba zákruta, konvoj nebo špedice. Takže hledáte-li vhodnou velikonoční knížku pro děti, která je milá, vtipná a rozšíří vám i dětem slovní zásobu, neváhejte. Vždyť víte – je čas potěšit srdce.

Foto: Nakladatelství Host

Autorka je knihovnice a blogerka. Dříve pracovala jako literární redaktorka ve vydavatelství Albatros Media, pro které napsala řadu dětských knih. Vyšly již v mnoha zemích, také v Americe a Austrálii.

Pět tipů na jarní čtení (nejen) pro děti

1. Tereza Říčanová: Velikonoční knížka

České Velikonoce, jak je zachytila autorka a výtvarnice Tereza Říčanová z pohledu sedmiletého dítěte. Knižka je vhodná pro malé (i velké) milovníky tradic a rituálů.

2. Ivan Martin Jirous: Velikonoční pohádka o kohoutech, bouřce a duze

„Nevyčte nikdo z tlustejch knih, co tajemství skryto ve vejcích.“ Magorova pohádka o tom, jak vajíčka, kohouti, bouřka a duha obarvili svět – třeba na Modré nebo Žluté pondělí.

3. Andrea Poppová: Jaro je tu!

Interaktivní knížka oblíbené autorky připomíná české tradice a zvyky – otevírání studánek, pálení čarodějnic a samozřejmě Velikonoce. Příběh tří sourozenců je proložený tipy, náměty a úkoly.

4. Markéta Špačková: Všechno o vejci

Encyklopedie pro větší děti, která podává tu nejdůležitější zprávu ze všech: z vajec se neklubou jen kuřata.

5. Ivana Pecháčková: Starý a Nový zákon pro děti

Dvacet biblických příběhů a drobných knížeček, s nimiž se můžete vrátit zpátky ke kořenům naší civilizace. Každou z nich ilustroval jiný výtvarník.

Všechny knihy si můžete vypůjčit v Městské knihovně Tišnov.

CYKLUS KŘÍŽOVEK 2023: TIŠNOVSKÉ ULICE (3)

V letošním ročníku Tišnovských novin máte možnost soutěžit v rámci desetidílného cyklu křížovek, jejichž jednotlivým tématem jsou tišnovské ulice. V každé křížovce jsou tři tajenky. První tajenku tvoří současný název jedné z tišnovských ulic, ve druhé a třetí tajence jsou dva bývalé názvy tišnovských ulic, z nichž jeden je takový, jak se původně jmenovala ulice obsažená v první tajence.

Za správné vylustění tajenek získává soutěžící po 1 bodu (tedy maximálně tři), určí-li správně, který z názvů ze 2. a 3. tajenky je původním názvem ulice uvedené v 1. tajence, získá další bod. Dokáže-li uvést, jak se dnes jmenuje ulice, jejíž původní název z 2. či 3. tajenky je zbývající (tedy se dle jeho názoru nevztahuje k 1. tajence), obdrží dva body navíc.

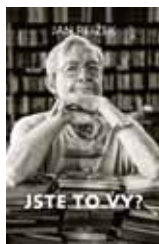
	ZKR. PODNIKOVÉ NORMY	CHEM. ZN. RADIA	MLETÍM OBROUSIT	SOKOLSKÝ SRAZ	ROVNĚŽ		PŘÍZRAK	PAPOUŠEK	PRODLOUŽENÁ BOČNÍ ZEĎ	PRÁVĚ VYLÍHLÉ RYBY		PÁTÝ MĚSÍC V ROCE	DÜLNÍ PLYNY
FRANCOUZSKÝ PILOT FORMULE 1						NÁMOŘNÍ POKLADNÍK ANESTETIKA					SPZ OKR. KROMĚŘÍŽ		
1. TAJENKA											PŘEDLOŽKA POVOZENÍ		
	TĚMĚŘ	BÝT NA LŮŽKU A STRÁDAT 2. TAJENKA											
DOSTAT SE JÍZDOU DOLŮ					ELEONORA (DOM.) HUDEBNÍ ZNAČKA					MUŽSKÉ JMÉNO BELGICKÉ LÁZNĚ			
KOCOUR (NÁREČNĚ)				NĚHA (SLOVENSKY) KAUČUK					ZAÚPĚNÍ LESNÍ ZVÍŘE				
CHEM. ZN. OSMIA			VYCHOVATELKA FIALOVÁ BARVA					SVORKY TEKUTINA					
PENĚŽITÉ NÁHRADY						NABRANÁ LÁTKA EGYPTSKÝ DŽBÁN						3. TAJENKA	TETA
VLASY SČESANÉ DO ČELA					KONÁNÍ ŘÍMSKY 1051					ZÁMEZÍ MÍŠENEC BĚLOCHA S ČERNOCHEM			
	ALENA (DOMÁCKY) FOUKAT				PANÍ SONDY						SPZ OKR. JESENÍK KUSY		
DVOJZPĚVY				TEXTILNÍ SUROVINA TÍMTO ZPŮSOBEM					OZNÁMIT UTŽENÝ KUS LEDU				
ZKR. OLYMPIJSKÝCH HER			TRÍČLENNÝ SOUBOR VZ. NITRIDU VANADU					LÁTEŘITÍ ZKR. TISK. AGENTURY USA					
UTRHNOUT					LÉK KE SNÍŽENÍ HOREČEKY								
VOJENSKÁ OBRNĚNÁ VOZIDLA					LÉKÁRNA								

Rozluštění tajenek a správné odpovědi na další doplňující otázky (viz záhlaví stránky) pošlete nejpozději **do 19. dubna 2023** na adresu **noviny@kulturatisnov.cz**. Řešení z minulého čísla – tajenky: **Dvořákova, Rašínova, Švehlova**. Ulice Dvořákova se dříve jmenovala Rašínova. Bývalá Švehlova ulice se dnes nazývá Svatopluka Čecha.

Autoři: Martin Sebera, Václav Seyfert

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV
DOPORUČUJE

Z novinek:

Rejžek, Jan: Jste to vy?

Jan Rejžek se řadí k nejvýraznějším osobnostem české hudební kritiky druhé poloviny 20. století. Veřejně publikovat začal v 70. letech a proslul svým poměrně nesmlouvavým postojem k hodnoceným interpretům, leckdy přesahujícím uměleckou rovinu. Za bezmála padesát let své publikační činnosti prošel mnoha redakcemi nejen tiskovými, ale též rozhlasovými nebo televizními a všude zanechal výraznou stopu. Ve své knize vzpomíná ovšem i na zážitky mimo kulturní sféru.

Kaprálová, Dora: Pan Nikdo a bílá tma

Po krásném podzimním dnu se maminka s holčičkami vrací domů. Čekají, že jim otevře tatínek, ale ten doma není a nepřichází... Čím dál víc je trápí nejistota: Kde může být? Nestalo se mu něco? Místo tatínka nakonec zazvoní pan Nikdo. Je skutečný, nebo ho zplodila dětská i dospělá fantazie? Hororová miniatura spisovatelky Dory Kaprálové pro děti od osmi let pojednává o strachu a beznaději a o tom, jak je lze porazit.

Stojí za přečtení:

Mytting, Lars: Šestnáct stromů na Sommě

Edvard chce rozluštit tajemství svých předků, rodiči počínaje. Pátrání ho zavede z rodného Norska na Shetlandy, kde doufá najít stopy po svém prastrýci, který za druhé světové války bojoval proti Němcům. Přitom Edvardův dědeček, u něž vnuk vyrostl, byl zcela opačného smýšlení než jeho bratr, podporoval nacisty. Edvard se noří stále hlouběji do historie, až dospěje k dějišti tragických bitev první světové války u řeky Sommy ve Francii, kde padlo víc než milion vojáků. Reálný a uvěřitelný příběh.

Krýslová, Michaela: Čuně, seber to!

Novopečená pejskařka Pepina Karásková z 3. B najednou neví, kam dřív skočit. Nikdy by ji nenapadlo, že starat se o štěně dá člověku tolik zabrat. A ještě ke všemu si na ni přijde stěžovat sousedka, že prý nechala před vchodem do domu hovínko. Taková drzost! Copak je čuně? Ona přece po svém tříměsíčním štěňátku pilně uklízí! Ovšem po okolí se asi vážně pohybuje nějaké čuně, protože ulice jsou samý bobek – je to vidět, je to cítit, klouže to! Chtělo by to něco podniknout. S originálním textem synergicky souzní barevné ilustrace Jany Chroustové.

INZERCE

Červený mlýn

**OD 24. BŘEZNA
NOVĚ OTEVŘENO**

RESTAURACE
 PIVOVAR

HOTEL
 WELLNESS

**PŮJČOVNA
VYBAVENÍ
PRO VAŠI AKCI**

- grily
- ohříváče
- skákací hrady
- nůžkové stany
- chlazení na pivo
- pracovní plošina

+420 737 904 996
pujcovna@profiba.cz

PujcovnaKaly.cz

BENZÍN, NEBO BATERIE?

I U SEKAČEK ROZHODUJE LIDSKÉ ZDRAVÍ

Vladimír Vecheta

S jarním oteplením přichází čas péče o zelené plochy měst, stejně jako o zahrádky kolem našich domů. V tomto ohledu už dávno nepatří k našim pomocníkům jen srp nebo kosa, ale sekačka, křovinořez, pila, traktúrky a další nástroje. A tak tu máme jedno malé zamyšlení nad tím, co ty naše pomocníky pohání.

„Dávám přednost benzínu, protože nic lepšího při stejném výkonu a v podstatě neomezené délce provozu zatím není,“ říká Jiří, zámečnický živící na vesnici, na moji otázku, který typ pohonu upřednostňuje, pokud používá pomocníky každého muže na venkově – řetězovou pilu, křovinořez a sekačku.

„Protože mám vlastní elektřinu z fotovoltaických článků na střeše, využívám pro práci na zahradě přednostně ji,“ kreslí téměř ideální obraz budoucnosti našich zahrad svou situací Zdeněk. Jako lékař i jako městský důchodce si toto řešení nemůže vynachválit: *„V podstatě nám seká slunce.“*

„Elektromobil na svoz komunálního odpadu máme,“ popisuje Petr vybavení, kterým disponují komunální služby na malém městě. *„U profesionální práce jsme ale limitováni slabším výkonem bateriových strojů, proto především v případě křovinořezů nic lepšího než benzinové zatím není. Ovšem rotační sekačky už máme akumulátorové.“*

Tři osoby, tři přístupy. Problematika malých motorových zařízení, jakou jsou sekačky, řetězové pily, křovinořezy, fukary listí, zahradní traktúrky i benzinové a naftové generátory a další mobilní technika používaná jednotlivci i firmami, rozvířila veřejné mínění před šesti lety. Díky nařízení EU o emisních limitech „nesilničních mobilních strojů“ médií nešťastně nafouklém jako „zákaz používání sekaček“.

Když se nad tím ovšem zamyslíme, nejde o nic tak překvapivého. Nepopíratelný dopad lidské činnosti na kvalitu ovzduší a následné změny v klimatickém chování planety jsou z velké míry ovocem spalování fosilních paliv v nejrůznějších strojích – až po tu nejmenší zahradní techniku.

„Co se týče emisí skleníkových plynů, ty jsou zhruba úměrně hmotnosti spotřebovaného paliva,“ uvádí prof. Michal Vojtíšek z ČVUT v Praze, který se problematikou emisí z malých zdrojů dlouhodobě zabývá. Nebylo by tedy logické při snaze o nižší emise tlačit výrobce aut do elektromobility, a přitom ponechat milióny

malých strojů dál chrlit do ovzduší skleníkové plyny. Proto i malé spalovací motory plní přísnější emisní limity, přičemž všichni čeští i zahraniční výrobci se k plnění těchto norem hrdě hlásí.

Tím ale problém vyřešen není. Namísto strachu z technických kontrol svých zařízení by se koncový uživatel měl daleko více zajímat (a obávat), co že to při práci se svými spalovacími pomocníky vdechuje. *„Největší koncentrace škodlivých látek v ovzduší je v bezprostředním okolí jejich zdrojů,“* upozorňuje prof. Vojtíšek. Chceme-li se jim vyhnout, stačí se pohybovat ve větší vzdálenosti od jejich výfuků. Jak ale chcete na dálku pracovat s benzinovou pilou nebo křovinořezem, kde máte výfuk spalín doslova přímo pod nosem? Tato zařízení i přes své emisní limity tak mají velmi závažný dopad na zdraví uživatelů. A to je jejich slabina větší než všechny emise skleníkových plynů.

„Zahradní sekačka dokáže za minutu provozu vyprodukovat víc oxidu uhelnatého než moderní dieselová lokomotiva. Pak zde máme oxidy dusíku, které způsobují chronické choroby dýchacích cest, riziko infarktu a jiných komplikací. A také částice,“ uvádí prof. Vojtíšek neveselou škálu vedlejších účinků dobře posekané zahrady. *„Na ty jsou pak navázány nepěkné látky jako rakovinné polyaromatické uhlovodíky. Usazují se v plicních sklípcích, pronikají i do krevního oběhu a do mozku. Lidský organismus proti nim nemá účinné obranné mechanismy.“*

Podle ankety si je mezi oslovenými respondenty problematiky zdravotního dopadu výfukových plynů z malých mobilních strojů vědoma sotva třetina uživatelů. Více jak 65 % k tomu uvedlo, že se o problematiku nezajímalo, max. v rámci povinného školení. Jak moc to riziko bereme vážně, však ukazuje přiznání, že žádný z uživatelů při práci nesáhne po ochraně dýchacích cest.

Pokud nás nechávají chladnými klimatické argumenty, měly by nás prokazatelné dopady na naše vlastní zdraví vést k zamyšlení, nakolik zůstaneme při své práci a péči o vlastní domovy věrni „starým dobrým spalovacím motorům“, nebo zda by přece jen nebylo lepší spíše investovat do čistšího pohonu elektrického.

Článek není skryté PR prodejců zahradní techniky, ale vznikl v rámci série zamyšlení se nad otázkami elektromobility.

SRDCE VELKÉHO ZÁVODNÍKA A VELKÉ SRDCE ZÁVODNÍKA

Martin Sebera

Atletický gigant, tak se nazývá halové Mistrovství České republiky dorostu a juniorů, které proběhlo 25. a 26. února 2023 v Ostravě. Z Tišnova se nominovaly hned dvě závodnice, a to do čtyř disciplín. Už to je známka kvality, protože technický delegát vybírá vždy dvacet čtyři nejlepších závodníků v dané disciplíně a kategorii.

Velké srdce závodníka ukázala prvním rokem dorostenka Anetka Seberová, která ještě na konci ledna nevěděla, zda nevypustí celou halovou sezónu. Zdravotní neduhy však ustoupily a Anetka po třítydenním závodění skončila na mistrovství ČR celkově 13. na 60 m př. v novém osobním rekordu 8,89 s. Ještě větším příjemným překvapením pak byl osobák na 400 m v čase 59,49 s, což bylo konečné 12. místo.

Srdce velkého závodníka pak vykreslila Hanka Blažková. Nejprve dominovala na nejkratším sprintu na 60 m excelentním časem 7,47 s, což je historicky pátý nejrychlejší výkon v historii České republiky. Zlato, nový osobní rekord a zároveň NL (National Leader) byl odměnou za bezchybný sprint. Klidným a soustředěným výkonem pak druhý den Hanka prošla kvalifikací 200 m sprintu do finále, kde se musela sklonit jen před kopřivnickou Tkáčovou a opět v novém osobáku vybojovala stříbro časem 24,37 s.

Pro obě sprinterky jsou předvedené výkony zaslouženým zárukou jejich tréninkové píle. Výhled do letní sezóny pak může nabídnout další zajímavá pokračování, nad kterými bude bdít trenér Martin Sebera.

A. Seberová, M. Sebera a H. Blažková.

Foto: archiv AK Tišnov

INZERCE

tajemnice Městského úřadu Tišnov
vyhlašuje výběrové řízení pro obsazení pozice

Asistent/ka starosty města

na dobu určitou, po dobu dlouhodobé nepřítomnosti

Popis pracovní pozice:

Administrativní a organizační podpora vedení města (plnění úkolů spojených s úřední činností starosty města a členů rady města), zpracování programu a materiálů pro jednání zastupitelstva a rady města, přímá účast na jednáních, vyhotovování a evidence zápisů, organizace přijímání návštěv a oficiálních hostů a další

Požadavky:

- min. SŠ vzdělání
- zkušenosti z administrativy, časová flexibilita, znalost prostředí státní správy a samosprávy výhodou
- nekonfliktnost, komunikativnost, asertivita, pečlivost, samostatnost, reprezentativní vystupování, organizační schopnosti, počítačová gramotnost, aktivní řidič výhodou
- základní komunikační znalost cizího jazyka výhodou

Zájemci se mohou přihlásit **do 4. 4. 2023** písemně, a to v zalepené obálce s textem:

„VŘ – Asistent/ka – NEOTVÍRAT“

Popis pracovní pozice, požadavky i náležitosti přihlášky a další informace naleznete na www.tisnov.cz („aktuality“ nebo „úřad/informace/volná místa“).

přijme pracovníka/pracovnici na

Úklid a údržbu veřejného prostranství

Stručný popis pracovní pozice:

- úklid a údržba veřejných prostranství (úklid v ulicích, udržování pořádku, sečení, zahradnické práce, pomocné práce při vyvážení košů a při práci s křovinořezem apod.),
- drobné opravárenské a údržbářské práce

Požadavky:

- manuální zručnost, samostatnost, svědomitost,
- dobrý zdravotní stav

Stručný životopis předejte na podatelnu MěÚ Tišnov, nám. Míru 346 (lze i vhodit do schránky na této budově) nebo zaslejte na adresu: Město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, **do 12. 4. 2023**

V životopise uveďte zejména: jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu, dosažené vzdělání, předchozí praxi a telefonní spojení.

Nabízíme zaměstnanecké benefity: 5 týdnů dovolené, příspěvek na stravování, příspěvek na penzijní připojištění, 4 dny placeného indispozičního volna a program Benefit plus

KURZ TECHNIKY AKVARELU**čtvrtek 6., 13., 20., 27. 4. 2023,
17.30–19.00 hod.**

Galerie Josefa Jambora, Brněnská 475, Tišnov
Vyzkoušejte si, jak se Vám pracuje s jemnou, ale i živelnou technikou malby akvarelem. Pod vedením lektorky Lucie Zikánové se naučíte základní techniky při tvorbě s akvarelem, budete mít možnost experimentovat a odhalit svůj osobitý styl. Individuální přístup zajištěn. Měsíční kurz: 1 700 Kč, tříměsíční kurz: 4 800 Kč. Výtvarný materiál zahrnut v ceně. Informace a registrace na lucie.zikanova@kulturatishnov.cz.

**VELIKONOČNÍ AKCE S UKÁZKAMI
TRADIČNÍCH ŘEMESLNÝCH TECHNIK****9. 4. 2023, od 13.00 hodin
Galerie Skleněnka, Březina 3**

Galerie Skleněnka zve v neděli velikonoční na akci s ukázkami tradičních řemeslných technik, ukázkami zdobení kraslic, dílničkami pro děti, malováním skleněných vajíček a ptáčků. Vystoupí Taneční folklorní soubor Drahan z Blanska a sbor Slováckého krúžku v Brně. Výstava zdobených pštrosích vajec, zajímavých kraslic a velikonočních dekorací. Výstava bude otevřena také o Velikonočním pondělí a o víkendu 15. až 16. dubna od 11. do 16. hod.

**ČIŠTĚNÍ ŘEKY SVRATKY
KE DNI ZEMĚ****15. 4. 2023, od 14.00 hod.
železniční přejezd
na Předklášteří, Tišnov**

Spolek Za sebevědomé Tišnovsko a Ekoporadna Tišnovsko zvou na společné čištění řeky Svratky. Sraz je ve 14 hodin u závor železničního přejezdu u Předklášteří, vydáme se podél řeky směrem na Březinu. Břehy řeky vyčistíme od odpadků a akci zakončíme tradičním opékáním špekáčků a společným posezením. S sebou si vezměte pracovní oděv, rukavice, buřty a pečivo.

**KOMUNIKAČNĚ VYPJATÉ SITUACE
ve vztahu s dětmi a s dalšími
členy rodiny****18. 4. 2023, 17.00–18.30 hod.
Rodinné centrum Studánka**

Zažíváte se svými blízkými situace, kdy něco říkáte a oni to chápou úplně jinak? Není to nic neobvyklého. Při komunikaci často dochází ke zkreslením, které jsou zdrojem nedorozumění a napětí. Pojďte si vyzkoušet, že je možné komunikovat jinak. Na prakticky vedeném semináři se zaměříme na úskalí a na chyby, kterých se v komunikaci s blízkými osobami dopouštíme.

WORKSHOP**– tvorba designové tašky****19. 4. 2023, 13.00–17.00 hod.
GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Otevřená dílna zaměřená na tvorbu originálních, autorských plátěných tašek technikou koláže fotografií s lektorkou galerie Lucii Zikánovou. Workshop je součástí festivalu vizuálního umění Brno Art Week. Materiál zahrnut v ceně 250 Kč za workshop. Registrace na lucie.zikanova@kulturatishnov.cz.

**SOBOTNÍ VÝTVARNÝ ATELÉR
pro děti i dospělé****22. 4. 2023, 9.00–11.00 hod.
GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Úvod do grafických technik – tisk z hloubky. Vyzkoušíme si techniku podobnou suché jehle – tzv. papíroryt, který bude připraven hlavně pro mladší účastníky. Starší návštěvníci si pak budou moci vyzkoušet techniku suché jehly do ko-

vových destiček. Tematicky se zaměříme na svět rostlin. Na tuto dílnu je omezený počet účastníků. Informace a nutná registrace na lucie.zikanova@kulturatishnov.cz. Příspěvek na dílnu: 60 Kč.

**KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
výstavy Nad vodami****22. 4. 2023, od 16.00 hod.
GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Zveme vás na setkání před obrazy s plenéristou Janem Spěváčkem. Výstava Nad vodami grafika Miloše Slámy a malíře Jana Spěváčka je zaměřena na současnou krajinomalbu s tématem vodních hladin. Dozvíte se, jak se autor inspiroval v tvorbě, na jakých místech maluje a jak nejlépe namalovat vodní plochu.

**NÁLET! PŘEDNÁŠKA
O BOMBARDOVÁNÍ TIŠNOVA****25. 4. 2023, 18.00–19.30 hod.
Městská knihovna Tišnov**

Ve spolupráci se spolkem Continuum vitae Vás zveme na přednášku Jana Šafaříka o bombardování Tišnova, ke kterému došlo v roce 1945 právě dne 25. 4. Bombardování se kryje s osvobozováním Brna sovětskými vojsky. Příčinou podle pamětníků byla střelba německého protiletadlového kanónu po sovětském průzkumném letadle. To podnítilo bombardování Tišnova ve dvou vlnách náletů. Jan Šafařík pátral po podrobných informacích k náletu v archívech (i ruských) a se svými zjištěními seznámí posluchače. Vstupné dobrovolné.

KVĚTINOVÝ SWAP**29. 4. 2023, 9.00–11.00 hod.
park na nám. 28. října, Tišnov**

Máte doma přebytky vzešlých sazeniček nebo bylinek? Pěstujete pokojové květiny a toužíte oživit svou sbírku novými druhy nebo některé darovat? Přineste, vyměňte a odneste si novou rostlinku. Vítejte sazeničky, bylinky, pokojové rostlinky v květináčích, jejich řízky i odnože, odkopky trvalek. Za pěkného počasí bude swap probíhat v parku, za deště ve dvoře u lékárny Arnika pod střechou.

POLIBEK POD TŘEŠNÍ**1. 5. 2023****Galerie Skleněnka, Březina 3**

Galerie Skleněnka zahájí oficiální sezonu v pondělí 1. května oblíbenou akcí Polibek pod třešní a výstavou skleněných figurek. Od května do června bude otevřeno v sobotu a v neděli 11–17 hodin nebo na objednávku na tel. 777 668 990.

„CVAK“, A JE TO!**3. 5. – 20. 6. 2023****9.00–17.00 hod.****vernisaž 3. 5. 2023 v 17.00 hod.****Galerie Na schodech****Bezručova 21, Tišnov**

Klub přátel fotografie Tišnov pořádá a zve na výstavu fotografií Miloše Bučka.

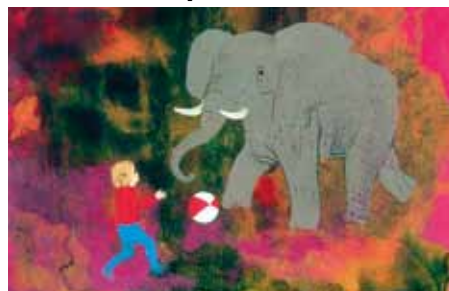
JAK VYCHOVÁVAT KLUKY A NEZBLÁZNIT SE**4. 5. 2023, 16.30–19.30 hod.****Rodinné centrum Studánka**

Zve Vás na seminář Vladky Bartákové, kde se dozvíte, co se děje v klučích testosteronovém mozku a co je u kluků vlastně všechno normální. Zjistíte, jak pracovat s klučími agresivitou tak, aby kluci svou vnitřní dynamiku uměli ovládat, a jak je možné zařadit, aby Vás Vaši kluci vůbec uslyšeli. Získáte také pár efektivních rodičovských nástrojů, díky kterým Vám doma spolu bude lépe.

TURISTICKÝ POCHOD A CYKLOJÍZDA ŽUPOU PERNŠTEJNSKOU**8. 5. 2023****Sokolovna Tišnov, 7.00–10.00****Nádr. ČD Doubravnick, 8.00–10.15****Nádr. ČD Borač, 8.00–10.15****Hrad Pernštejn, cíl od 10.00**

TJ Sokol Tišnov, TJ Sokol Doubravnick a Charita Tišnov pořádají tradiční turistický pochod a cyklistickou jízdu s cílem na hradě Pernštejně. Nejkratší trasa bude startovat jako vždy na nádraží

v Doubravnicích. Z nádraží v Borači bude startovat trasa dlouhá 17 km. Nejdelší pěší trasy a cyklo-trasy povedou ze sokolovny v Tišnově. Všechny srdečně zveme na procházku nebo projíždku jarní přírodou našeho krásného kraje. Info na www.sokoltisnov.cz.

Městská knihovna Tišnov**VEZMI SI PASTELKU, TUŽKU, ŠTĚTEC****... a maluj jako Daisy Mrázková****3. 4. – 16. 6. 2023****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro děti a mládež**

Knihovna vyhlašuje 7. ročník výtvarné soutěže Vezmi si pastelku, tužku, štětec... Téma letošního ročníku: 100. výročí od narození české výtvarnice a výjimečné autorky dětských knih Daisy Mrázkové. Vaší fantazii se meze nekladou. Namalujte obrázek, nakreslete komiks nebo vyrobte něco originálního, a to jakoukoli technikou! Zapojit se může jednotlivce i skupina. Vítěze odměníme krásnými knihami. Soutěžit můžete v těchto kategoriích:

- děti z mateřských škol
 - děti z 1. stupně základních škol
 - děti z 2. stupně základních škol
 - veřejnost (středoškoláci, dospělí, senioři)
- Na zadní stranu výtvarné práce, prosím, uveďte:
- jméno a příjmení autora (u společné práce třídu a školu)
 - věk (u dětí můžete uvést i ročník MŠ/ZŠ)
 - telefonní nebo e-mailový kontakt

Výtvarné práce odevzdávejte v Městské knihovně Tišnov, a to nejpozději do 16. června 2023. Vítězné výtvary budeme vystavovat v knihovně od července do září 2023.

MĚSTSKÁ A KRAJINNÁ FOTOGRAFIE**3. 4. – 30. 8. 2023****po, st, pá 8.00–18.00 hod.****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro dospělé**

Výstava Klubu přátel fotografie Tišnov. Vystavují: Oldřich Výleta, Reinhold Friedrich Auer, Vladimír Adamec, Bohumil Kabeš, Milan Sítora.

MULTIMEDIÁLNÍ DÍLNA**po, st, pá, 12.00–18.00 hod.****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro děti a mládež**

Přijďte si hrát a naučte se při tom programovat! V knihovně na vás čekají Ozoboti, Bee-Boti a s těmi si dokážou poradit i předškolní děti! Kdo bude chtít, může si vyzkoušet virtuální realitu, řezací plotr nebo 3D tiskárnu za asistence knihovnice. Užijí si ji děti od čtyř let (v doprovodu rodičů) a vstup do ní je zdarma!

VELIKONOČNÍ ČTENÍ A TVOŘENÍ**3. 4. 2023, 15.30 hod.****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro děti a mládež**

„Podivuhodná je to věc: nebyl by život bez vajec!“ Pojďte si hrát s Velikonoční pohádkou o kohoutech, bouřce a duze od Ivana M. Jirouse – básníka a esejisty známého pod přezdívkou Magor! Nastříháme stará trička a textem ozdobíme vajíčka. Čtením a tvořením nás provede Eva Freibergová, autorka projektu Soběstačnost hrou – Upcyclace. Pro děti od 4 let. Doporučené vstupné je 25 Kč.

Společná informace pro všechny KNIŽNÍ KLUBÍKY:

Kapacita knihovny je omezena, registrace účasti na klubíku je proto nutná předem. Prosíme, přihlaste se přes odkaz, který najdete na webu knihovny: www.mktisnov.cz. Zároveň prosíme každého, kdo nebude moci přijít, aby nám dal vědět včas. Volejte, prosím: 530 334 018. Vstupné: zdarma

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MIMINKA:**A tuhle znáte?****5. 4. 2023, 9.30 hod.****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro děti a mládež**

Pohádky o kolečkách a nekonečnu. Kočička z kávové pěny. Žirafí máma a jiné příšery. Zaměříme se na leporela a knížky, které nejsou na první pohled tak atraktivní, ale jsou krásné a je škoda, že se méně půjčují a zůstávají v policích. Pro rodiče s dětmi do 12 měsíců, ale i pro všechny ostatní, kteří chtějí pro své děti jen to nejlepší.

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO BATOLÁTKA:**Rozpuštělé básničky pro malé dětské ručičky****12. 4. 2023, 9.30 a 10.30 hod.****Městská knihovna Tišnov****Oddělení pro děti a mládež**

Těšte se na pásmo básniček a pohybových cvičení. Opět se necháme inspirovat knížkami Romany

Suché a i tentokrát vám dáme tipy na ty nejlepší knihy pro děti. Ba co více, seznámíme se s myšlkou, která snědla měsíc! Knižní klubík je vhodný pro rodiče s dětmi od 1 roku do 2 let a pořádáme ho ve dvou časech.

MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST

(nejen) pro seniory

12. 4. 2023, 16.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro dospělé

Poznáte hoax nebo dezinformaci? Jak si ověříte důvěryhodnost informací? A kde jsou limity svobody projevu? Knihovnice a informatička Zdenka Dohnálková, dlouholetá garantka výuky informační gramotnosti a elektronických informačních zdrojů na Masarykově univerzitě vám ukáže, jak a proč nevěřit nesmyslům v některých médiích a nenaletět podvodníkům na síti. Vstupné zdarma.

TIŠNOVSKÉ BABIČKY ČTOU DĚTEM

17. 4. 2023, 15.30–16.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro děti a mládež

Opět si budeme číst z oblíbené knížky Chaloupka na vršku. Vyprávění o dětech z malé podhorské vesničky, jak prožívají jaro, léto, podzim a zimu se všemi radostmi i povinnostmi, působí v dnešní době trochu jako z pohádky. Ale jejich příběhy jsou tak živé, že se mohly stát tehdy i dnes. Těšte se na pohádkové tvoření, které povede babička Lenka. Pro děti od 4 let. Vstupné 25 Kč je doporučeno.

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MRŇATA:

Nenažraná koza

19. 4. 2023, 9.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro děti a mládež

Mlsnou kozu nebaví přezývat hloupou trávu. Rozhodne se vyzkoušet něco nového: kočce vypije mléko a farmářka spořádá trenýrky. Zezelená, zežloutne, zmodrá... A léčí se z toho celý týden! Pojďte si s námi hrát s knížkou oblíbeného výtvarníka Petra Horáčka. Nakonec uspořádáme výtvarnou soutěž o nejkrásnější farmářské trenýrky. Pro rodiče s dětmi od 2 do 3 let.

JEDINEČNOST

Posnídejte v knihovně s...

Petrem Skondrojanisem!

20. 4. 2023, 8.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro dospělé

Dopřejte si ranní šálek inspirace a sledujte v knihovně on-line přednášku podnikatele Petra Skondrojanise. Podívá se na jedinečnost ze tří pohledů. Tím prvním bude jeho osobní příběh hledání jedinečnosti, respektive jejího postupného objevování. Druhou rovinou bude jeho vlastní podnikání, v němž Petr hledá jedinečnost u jiných firem, které můžeme považovat za úspěšné. Poznává je a učí se, jak přistupují k jedinečnosti ony samy. Třetí rovinou bude design firemní kultury

BRAIN & BREAKFAST

postavený na každodenní tvorbě jedinečnosti. V knihovně pro vás bude připravena lehká snídaně. Vstupné: zdarma

POČÁTKY MORAVSKÉHO MANCHESTERU

20. 4. 2023, 10.00 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro dospělé

– výlet do Brna

Vydejte se s námi po stopách brněnské textilní historie. Fenomén, kterému se mnohem později začalo říkat moravský Manchester, vznikl v roce 1763 stejně jako Köffilerova manufaktura zpracovávající vlněné zboží. V roce 1860 byla v Brně založena Vyšší tkalcovská škola, původně na dnešní Francouzské ulici. Průvodce: Michal Doležel, délka prohlídky: 2 hodiny, maximální počet míst: 30. Sraz: na vlakovém nádraží v Tišnově v 8.45 hodin (společný odjezd hromadnou dopravou v 8.57 hodin). Návrat: hromadnou dopravou ve 12.53 hodin (možnost dalšími spoji v případě oběda). Vstupné: 50 Kč. Hradí se předem při rezervaci místa přímo v Městské knihovně Tišnov. Cena zahrnuje službu průvodce, dopravu si účastníci hradí sami. Kapacita je omezená! Místa si, prosím, rezervujte do 18. 4.

JAK CESTOVAT S DĚTMI

24. 4. 2023, 16.00 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro dospělé

Proč cestovat s dětmi, jak se přestat bát a připravit sebe i děti na cestu? Klára Kubíčková – novinářka, autorka blogu Děť v batohu a knihy Kilometry s dětmi (2022) nám dá praktické rady a tipy. Její knížku si budete moci koupit na místě se slevou! Na akci se můžete přihlásit v knihovně nebo přes odkaz, který najdete na webu knihovny: www.mktisnov.cz. Vstupné dobrovolné.

ČTENÁŘSKÝ KLUB

PRO RODIČE S DĚTMI

2. 5. 2023, 16.00 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro děti a mládež

Radost ze čtení. To je, oč tu běží! Strávíme společně čas s knížkami a seznámíme děti a rodiče s tím, co knihovna nabízí. Program zaměřený na podporu čtenářství povede knihovnice, bloggerka, autorka dětských knih Petra Bartíková, pedagožka a průvodkyně v Základní škole ZaHRAda Alena Ševčíková, a oblíbený maskot malých čtenářů ovečka Bětuška. Pro děti od 3 do 6 let.

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MIMINKA:

0 poezii pro nejmenší

3. 5. 2023, 9.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro děti a mládež

„Vzdychla stopka, uronila kapku slzičku: Já už ten list neudrím ani chvíli. Býval lehký jako vánek – vzdychá dojata – a teď není k unesení, jak je ze zlata.“ (Listopad, Jan Čarek) Poezie pro děti – jak moc ji znáte a čtete? Pro rodiče s dětmi do 12 měsíců, ale i pro všechny ostatní, kteří chtějí pro své děti jen to nejlepší.

ŽIDOVSKÁ HISTORIE LOMNICE

Komentovaná prohlídka Lomnice

s rodačkou Leou Pavlišovou

4. 5. 2023, 9.30 hod.

Městská knihovna Tišnov

Oddělení pro dospělé

– výlet do Lomnice

Pojďte s námi objevovat historii Židů v Lomnici a jejich židovské památky. Společně navštívíme lomnický židovský hřbitov a synagogu. Sraz: na autobusovém nádraží v Tišnově v 9 hodin (společný odjezd hromadnou dopravou v 9.07 hodin). Účastníci s vlastní dopravou sraz v 9.30 hodin na náměstí v Lomnici. Návrat: hromadnou dopravou ve 12.20 hodin (možnost dalšími spoji v případě oběda). Cena: 90 Kč. Hradí se předem při rezervaci místa přímo v Městské knihovně Tišnov. Cena zahrnuje vstup do synagogy a průvodce, dopravu si účastníci hradí sami. Kapacita je omezená! Místa si, prosím, rezervujte do 2. 5.

KAM V TIŠNOVĚ přehled akcí v Tišnově a okolí

	Datum	Čas	Akce	Místo	Organizuje
	31. 3.	18.00–9.00	Noc s Andersenem	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna Tišnov
	2. 4.	10.00–13.00	Velikonoční slavnost města Tišnova	Park pod kostelem	MěKS Tišnov
	5. 4.	18.00–22.00	Koncert ze skladeb Daniela Hellbacha	Synagoga Lomnice	ZUŠ Tišnov
	5. 4.	19.00–22.00	Terapie sdílením	Kino Svratka	MěKS Tišnov
	7. 4.	10.00–16.00	Jarní tvoření	Podhorácké muzeum v Předklášteří	Podhorácké muzeum
	11. 4.	19.00–22.00	PRUNE Lucie Krpalová	Coffein	MěKS Tišnov
	15. 4.	9.00–14.00	Uklidme svět, uklidme obec	obec Železná	Železná obec
	15. 4.	15.00–16.00	Kouzelná škola: Kouzelnické představení na motivy Harry Potterovských dobrodružství	Kino Svratka	MěKS Tišnov
	15. 4.	17.00–22.00	Bluesová pomlázka	Kulturní dům Železná	deTOX
	22. 4.	15.00–22.00	Košť pálenek	Kulturní dům Železná	Železná obec
	25. 4.	18.00–19.30	Nálet! Přednáška o bombardování Tišnova	Městská knihovna Tišnov	MěKS Tišnov
	25. 4.	19.30–21.00	Alf Carlson/Jiří Kótača Quartet	Velký sál, MěKS Tišnov	MěKS Tišnov
	26. 4.	14.00–15.20	Písničky ze starých časů – Zpívání na rozkaz	Penzion, knihovna, Králova 1742	deTOX
	28. 4.	19.30–22.00	Ivan Hlas trio	Velký sál, MěKS Tišnov	MěKS Tišnov
	30. 4.	17.00–23.00	Tradiční pálení čarodějnic	areál hřiště Horka, Železná	Železná obec
	5. 5.	19.30–22.00	Igor Orozovič: Když chlap svléká tmou	Kino Svratka	MěKS Tišnov

18. 2. – 10. 5. 2023	Miloš Sláma, Jan Spěváček – NAD VODAMI	Galerie Josefa Jambora
27. 11. 2022 – 10. 4. 2023	Síla tradice	Podhorácké muzeum
1. 2. – 31. 3. 2023	Vymaluj si život	Městská knihovna Tišnov, oddělení pro dospělé
31. 3. – 10. 4. 2023	Radost tvořit	Podhorácké muzeum v Předklášteří
24. 3. – 19. 5. 2023	Miloš Budík. Fotografie	Muzeum města Tišnova
3. 4. – 30. 8. 2023	Městská a krajinná fotografie	Městská knihovna Tišnov, oddělení pro dospělé
21.–23. 4. 2023	Minerál Tišnov	T. J. Sokol Tišnov

KAM v Tišnově zobrazuje pouze akce zadané a uveřejněné organizátory do data uzávěrky na portálu Kultura v Tišnově a okolí – www.kulturatisnov.cz.

Druh akce:	 výstava	 divadlo	 tanec	Organizuje:	 Muzeum města	 Podhorácké muzeum	 Základní umělecká škola
	 hudba	 promítání	 sport		 Městská knihovna	 MAS Brána Vysočiny	 Centrum sociálních služeb
	 přednáška	 akce pro děti	 ostatní		 MěKS	 RC Studánka	 T. J. Sokol Tišnov
					 Galerie J. Jambora	 Inspiro	 Ostatní

KAM V TIŠNOVĚ za sportem

		Datum	Čas	Utkání nebo název akce	Místo	Organizuje
basketbal	So	1. 4.	9.00, 10.30	SKB Tišnov – Jiskra Kyjov, U12 dívky (2 utkání)	hala Smíškova	SK Basket. Tišnov
basketbal	So	1. 4.	9.00, 11.00	SKB Tišnov – KP Brno B, U19 dívky (2 utkání)	sport. hala SSK	SK Basket. Tišnov
foťbal	So	1. 4.	11.00, 13.15	Zbrojovka Brno – FC Trinity Zlín, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	Ne	2. 4.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – FK Znojmo, starší a mladší žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
basketbal	Ne	2. 4.	9.00, 11.00	SKB Tišnov – Jiskra Kyjov, U15 dívky (2 utkání)	sport. hala SSK	SK Basket. Tišnov
foťbal	Ne	2. 4.	16.00	AFK Tišnov – Sokol Dobšice, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	8. 4.	13.45, 16.00	AFK Tišnov – Slovan Rosice starší a mladší dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
basketbal	So	15. 4.	9.00, 12.00	SKB Tišnov – SK Podolí, BCM Prostějov U13 dívky	hala Smíškova	SK Basket. Tišnov
basketbal	So	15. 4.	9.30, 11.30	SKB Tišnov – BK Blansko, U15 dívky (2 utkání)	sport. hala SSK	SK Basket. Tišnov
foťbal	So	15. 4.	9.00	AFK Tišnov – SK Drásov, starší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	15. 4.	9.00	AFK Tišnov B – FC Vever. Bítýška, starší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	15. 4.	10.30	AFK Tišnov – FC Vever. Bítýška, mladší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	15. 4.	10.30	AFK Tišnov B – FK Říčany, mladší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	15. 4.	13.00, 15.15	Zbrojovka Brno – Baník Ostrava, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	Ne	16. 4.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – FC Soběšice, starší a mladší žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	Ne	16. 4.	16.30	AFK Tišnov – FK Zbraslav, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
basketbal	So	22. 4.	9.00, 12.00	SKB Tišnov – Brno, Vyškov, U10 dívky	hala Smíškova	SK Basket. Tišnov
foťbal	So	22. 4.	14.15, 16.30	AFK Tišnov – FC Soběšice, starší a mladší dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	29. 4.	9.00	AFK Tišnov – FC Kuřim, starší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	29. 4.	9.00	AFK Tišnov B – Sokol Lažánky, starší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	29. 4.	10.30	AFK Tišnov – Sokol Lažánky, mladší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	29. 4.	10.30	AFK Tišnov B – SK Drásov, mladší příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	So	29. 4.	13.00, 15.15	Zbrojovka Brno – Frýdek-Místek, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	Ne	30. 4.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – Svratka Brno B, starší a mladší žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
foťbal	Ne	30. 4.	16.30	AFK Tišnov – SK Slatina, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov

Změna programu vyhrazena. Aktuálně sledujte webové stránky klubů či vývěsky u sportovní haly.
Tennisové soutěže družstev byly rozlosovány až po uzavření tohoto čísla.

1. so	17.00	TITINA, PSÍ POLÁRNICE PREMIÉRA NOR 90' animovaný/rodinný 100 Kč dab.
	19.30	MOŽNÁ ŘEKNU ANO PREMIÉRA USA 95' komedie/romantika 12+ 150 Kč tit.
2. ne	18.00	DUNGEONS & DRAGONS: ČEST ZLODĚJŮ USA 134' fantasy/komedie 150/130 Kč dab.
4. út	17.00	LHÁŘ NA PLNÝ ÚVAZEK KINO ZA POLOVIC FR 95' komedie 12+ 70 Kč dab.
6. čt	18.00	TŘI MUŠKETÝŘI: D'ARTAGNAN PREMIÉRA FR 121' dobrodružný/historický 12+ 150 Kč dab.
7. pá	18.00	JOHN WICK: KAPITOLA 4 USA 169' thriller/akční 15+ 150 Kč tit.
8. so	17.00	SUPER MARIO BROS. VE FILMU PREMIÉRA USA 92' animovaný/komedie 150/130 Kč dab.
	19.30	PAPEŽŮV VYMÍTAČ PREMIÉRA USA 106' horor 12+ 150 Kč tit.
9. ne	17.00	ZACHRAŇTE TYGRA PREMIÉRA ITA 94' rodinný/dobrodružný 150/130 Kč dab.
	19.30	AIR: ZROZENÍ LEGENDY PREMIÉRA USA 112' drama 12+ 150 Kč tit.
11. út	17.00	OSTROV KINO ZA POLOVIC ČR 100' komedie/romantika 12+ 70 Kč
12. st	19.30	NÁVŠTĚVNÍCI FK ČR 83' dokument 100 Kč
13. čt	19.30	METALLICA: 72 SEASONS-GLOBAL PREMIERE PREMIÉRA USA 120' hudební/dokument 12+ 300 Kč
14. pá	19.30	MOŽNÁ ŘEKNU ANO USA 95' komedie/romantika 12+ 150 Kč tit.
15. so	19.30	RENFIELD PREMIÉRA USA 97' horor/komedie 15+ 150 Kč tit.
16. ne	17.00	SUPER MARIO BROS. VE FILMU USA 92' animovaný/komedie 150/130 Kč dab.
	19.30	TŘI MUŠKETÝŘI: D'ARTAGNAN FR 121' dobrodružný/historický 12+ 150 Kč tit.
18. út	17.00	DĚTI NAGANA KINO ZA POLOVIC ČR 98' rodinný 70 Kč
20. čt	19.30	INVALIDA PREMIÉRA SR 100' komedie 12+ 150 Kč tit.
21. pá	19.30	MAFIA MAMMA PREMIÉRA VB/ITA/USA 101' akční/komedie 15+ 150 Kč tit.
22. so	17.00	MYŠKA A MEDVĚD NA CESTÁCH PREMIÉRA FR/L 80' animovaný/rodinný 150/130 Kč dab.
	19.30	ZÁKLADNÍ INSTINKT RESTAUROVANÁ VERZE USA/FR 128' thriller/erotický 18+ 150 Kč tit.
23. ne	17.00	BUĎ CHLAP! ČR 96' komedie/dobrodružný 150/130 Kč
	19.30	SMRTELNÉ ZLO: PROBUZENÍ PREMIÉRA USA 97' horor 15+ 150 Kč tit.
26. st	19.30	VELKÉ NIC PREMIÉRA ČR 103' dokument 150/130 Kč
29. so	17.00	MIA A JÁ VE FILMU PREMIÉRA D/AUS 82' animovaný/rodinný 150/130 Kč dab.
	19.30	MAFIA MAMMA VB/ITA/USA 101' akční/komedie 15+ 150 Kč tit.

VSTUPENKY lze zakoupit:

- na pokladně kina hodinu před začátkem představení
- v TIC na nám. Míru 120
pondělí, pátek: 8.00–12.30, 13.00–18.00
úterý, středa, čtvrtek: 8.00–12.30, 13.00–15.30
- online na webu kina

Web: www.kinosvatka.czFacebook: [KinoSvatka](#)

Pokladna telefon: 530 334 021

VÝROBNÍ ZÁVOD
TIŠNOV-ŽELEZNÉ

TRADIČNÍ ČESKÝ VÝROBCE
VITAMINOVÝCH DOPLŇKŮ
A NÁPOJŮ CAPRI-SUN

**PRACUJTE V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ
NEZTRÁCEJTE ČAS DOJÍŽDĚNÍM**

mechanik – seřizovač

- do třísměnného a nepřetržitého provozu
- nástupní mzda v závislosti na vaší praxi a zkušenostech 32 000–36 000 Kč
- nástupní bonus 30 000 Kč

Benefity: roční docházkový bonus 24 000 Kč,
5 týdnů dovolené, nárůst mzdy po zaučení,
po jednom roce smlouva na dobu neurčitou a další

Staňte se součástí našeho týmu
Více informací na www.vitar.cz/kariera
tel.: 577 644 709 | e-mail: personalnie@vitar.cz

**ŘIDIČ/KA NÁKLADNÍHO
AUTOMOBILU SK. „C“**

Firma RAPO BRNO, s.r.o.
hledá uchazeče na pozici:

Mzda od 28 000 do 33 000 Kč/měsíc

- Rozvoz potravin v rámci Jihomoravského kraje.

Jednosměnný provoz

Kontaktujte p.Vrba na tel.: 605 295 210

„I v podnikání může zůstat
člověk člověkem“

U nás jsou zaměstnanci na prvním místě, a proto
nás to prostě baví. Rádi přivítáme nové kolegy/kolegyně:

**Operátorky montáže
Manipulační dělníky
Technika kvality**

Více informací na www.kampos.cz
tsedlacek@kampos.cz; 730 542 404
Kuřim, Blanenská 355/117

SVAZEK VODOVODŮ A KANALIZACÍ TIŠNOVSKO

Vyhlašuje výběrové řízení na pozici
TECHNIK SVAZKU

Popis pracovní pozice:

- ☐ tvorba, organizace a kontrola plánu svazku,
- ☐ operativní plánování financí a potřeb proučely svazku,
- ☐ zajištění schvalovacích procesů,
- ☐ spoluúčast na přípravě zadávacího řízení investičních akcí,
- ☐ kontrola a dohled na stavbách.

Nabízíme:

- ☐ práci na plný pracovní úvazek,
- ☐ nástup od 1.9.2023 nebo dohodou,
- ☐ pracoviště v Předklášteří, Nám. 5. května 1405.

Plné znění inzerátu najdete na www.svazvak-tisnov.cz
Informace o uvedené pozici poskytuje ing. Jan Moronga, tel.: 739 091 207.

Příhlášky se všemi náležitostmi podávejte do 30.04.2023,
Poštou na adresu Nám. Míru 111, 666 01 Tišnov
nebo e-mailem na moronga@svazvak-tisnov.cz

Výběrové řízení proběhne během května 2023.

ZRYCHLUJEME TIŠNOV

Společnost CETIN ve městě provedla modernizaci stávající pevné sítě. Díky tomu může většina obyvatel využívat rychlejší připojení k internetu. Na některých adresách je nově dostupná také nejmodernější optická síť.

Rychlost až 250 Mb/s na většině adres

Potřebujete doma rychlý a stabilní internet? Pak by vás mohlo zajímat, že téměř **95 % domácností** v Tišnově se nyní může připojit rychlostí **100 až 250 Mb/s**. CETIN totiž provedl masivní investice do stávající infrastruktury – především pouličních rozvaděčů, tzv. rDSLAMů.

Nejrychlejší optická síť

V ulicích Formánkova a Marie Pavlíkové je navíc už teď dostupná i nejvyspělejší optická síť s rychlostí až **1 Gb/s**.

Chcete také špičkové připojení?

Internet na metalické nebo optické síti je **rychlý, bezpečný a spolehlivý** za každého počasí. Ověřte si, jaká technologie a rychlost je dostupná u vás doma, na zrychlujemecesko.cz. Pak už si sami můžete vybrat z nabídky více než 20 poskytovatelů internetových služeb.

O společnosti CETIN

CETIN od roku 2015 spravuje největší telekomunikační síť v ČR, kterou využívají přes 4 miliony domácností. Od svého založení investoval desítky miliard korun do nové infrastruktury a technologií včetně nejmodernější optické sítě.

Pořádají 92. mineralogickou burzu

MINERÁL **TIŠNOV**

21. 4. — 23. 4.

2023

RUBELIT
- Pikárec

Tišnov

Sokolovna,
Sportovní hala

www.mineraltisnov.cz

Během burzy lze zdarma navštívit Galerii PATRIOT
unikátní expozice minerálů v Tišnově. **www.galeriepatriot.cz**